

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

16 Μαΐου 2025

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 76

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 5197

Παρεμβάσεις στο νομοθετικό πλαίσιο της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργιών, στον Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών και στον Κώδικα Συμβολαιογράφων και λοιπές διατάξεις.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Εκδίδουμε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ Α': ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΤΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 4871/2021

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1 Σκοπός

Άρθρο 2 Αντικείμενο

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Άρθρο 3 Αρμοδιότητες Γενικού Διευθυντή - Τροποποίηση περ. ιγ) άρθρου 9 ν. 4871/2021

Άρθρο 4 Συμβούλια Σπουδών Δικαστικών Λειτουργιών - Τροποποίηση άρθρου 13 ν. 4871/2021

Άρθρο 5 Επανακαθορισμός των απαραίτητων προσόντων συμμετοχής στον διαγωνισμό - Νομοτεχνικές βελτιώσεις - Τροποποίηση περ. α) παρ. 1 και παρ. 2 άρθρου 17 ν. 4871/2021

Άρθρο 6 Επιτροπή Εισαγωγικού Διαγωνισμού στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών για την κατεύθυνση Διοικητικής Δικαιοσύνης - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 18 ν. 4871/2021

Άρθρο 7 Χρόνος και τόπος διεξαγωγής των εξετάσεων - Στάδια του διαγωνισμού - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 19 ν. 4871/2021

Άρθρο 8 Διάρκεια πρώτου σταδίου κατάρτισης - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 26 ν. 4871/2021

Άρθρο 9 Αξιολόγηση κατά το πρώτο στάδιο κατάρτισης - Κατάργηση παρ. 2 άρθρου 27 ν. 4871/2021

Άρθρο 10 Τακτικά και έκτακτα προγράμματα επιμόρφωσης - Τροποποίηση άρθρου 40 ν. 4871/2021

Άρθρο 11 Θεματολόγιο προγραμμάτων υποχρεωτικής επιμόρφωσης - Τροποποίηση άρθρου 42 ν. 4871/2021

Άρθρο 12 Εκπαιδευτικό προσωπικό - Τροποποίηση περ. α) παρ. 1 και παρ. 4 άρθρου 49 ν. 4871/2021

Άρθρο 13 Διοικητικό προσωπικό - Οργανικές μονάδες - Τροποποίηση παρ. 1, 2 και 4 άρθρου 51 ν. 4871/2021

Άρθρο 14 Προκήρυξη διαγωνισμού για την επιλογή εκπαιδευομένων που πρόκειται να καταλάβουν θέσεις δικαστικών υπαλλήλων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 55Z ν. 4871/2021

Άρθρο 15 Απαιτούμενα προσόντα και κωλύματα συμμετοχής στον διαγωνισμό για την επιλογή εκπαιδευομένων που πρόκειται να καταλάβουν θέσεις δικαστικών υπαλλήλων - Αιτήσεις συμμετοχής - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 55H ν. 4871/2021

Άρθρο 16 Βαθμολόγηση υποψηφίων - Προσθήκη παρ. 5A και τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 55IA ν. 4871/2021

Άρθρο 17 Εγγραφή επιτυχόντων στον διαγωνισμό για την επιλογή εκπαιδευομένων που πρόκειται να καταλάβουν θέσεις δικαστικών υπαλλήλων και επιλογή με βάση τον γενικό και τον ειδικό πίνακα - Τροποποίηση παρ. 1 και 3 άρθρου 55IB ν. 4871/2021

Άρθρο 18 Εξετάσεις ολοκλήρωσης πρώτου σταδίου κατάρτισης εκπαιδευομένων που πρόκειται να καταλάβουν θέσεις δικαστικών υπαλλήλων - Τροποποίηση παρ. 1 και 3 άρθρου 55K ν. 4871/2021

Άρθρο 19 Πίνακες επιτυχόντων μετά από το τέλος του πρώτου σταδίου κατάρτισης των εκπαιδευομένων που πρόκειται να καταλάβουν θέσεις δικαστικών υπαλλήλων - Τροποποίηση παρ. 1 και 2 άρθρου 55KA ν. 4871/2021

Άρθρο 20 Δεύτερο στάδιο κατάρτισης, πρακτική άσκηση και αξιολόγηση των εκπαιδευομένων που πρόκειται να καταλάβουν θέσεις δικαστικών υπαλλήλων - Πίνακες επιτυχόντων μετά από το τέλος του δεύτερου σταδίου κατάρτισης - Τροποποίηση παρ. 1, 5 και 6 άρθρου 55KB ν. 4871/2021

Άρθρο 21 Τελικός βαθμός αποφοίτησης εκπαιδευομένων που πρόκειται να καταλάβουν θέσεις δικαστικών υπαλλήλων - Τροποποίηση άρθρου 55KF ν. 4871/2021

Άρθρο 22 Διάθεση προς διορισμό εκπαιδευομένων που πρόκειται να καταλάβουν θέσεις δικαστικών υπαλλήλων - Τροποποίηση παρ. 1, προσθήκη παρ. 3 στο άρθρο 55KE του ν. 4871/2021

Άρθρο 23 Καταργούμενες διατάξεις - Διευκρίνιση διατηρούμενης διάταξης στο άρθρο 55 του ν. 4871/2021

Άρθρο 24 Νομοτεχνικές παρεμβάσεις λόγω της κατάργησης της κατεύθυνσης των Ειρηνοδικών - Τροποποίηση άρθρων 11, 12, 16, 21 και 31 ν. 4871/2021

ΜΕΡΟΣ Β': ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 702/1977, Ν. 1406/1983 ΚΑΙ ΚΩΔΙΚΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΚΩΔΙΚΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΚΩΔΙΚΑ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ - ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΩΝ - ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΟΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΜΕΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΗΛΙΚΙΑ ΑΠΟΧΩΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 25 Σκοπός

Άρθρο 26 Αντικείμενο

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΔΙΚΑΣΗ ΑΚΥΡΩΤΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΟΥΣΙΑΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 702/1977, Ν. 1406/1983 ΚΑΙ ΚΩΔΙΚΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Άρθρο 27 Ανάλογη εφαρμογή διατάξεων - Τροποποίηση παρ. 1Α άρθρου 1 ν. 702/1977

Άρθρο 28 Έφεση κατά αποφάσεων των διοικητικών δικαστηρίων που εκδίδονται επί ακυρωτικών διαφορών - Τροποποίηση άρθρων 5 και 5Α ν. 702/1977

Άρθρο 29 Αρμοδιότητα επί διαφορών από την έκδοση ατομικών πράξεων επιβολής μέτρων επιστροφής (rebate) ή αυτόματης επιστροφής (claw back) ή άλλων παρόμοιων μέτρων σε βάρος επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον τομέα της παροχής υπηρεσιών υγείας και εμπορίας φαρμακευτικών σκευασμάτων, ιατροτεχνολογικών προϊόντων και συμπληρωμάτων ειδικής διατροφής - Προσθήκη περ. ιγ) παρ. 2 και κατάργηση παρ. 7 άρθρου 1 ν. 1406/1983

Άρθρο 30 Διαδικασία έκδοσης διαταγής πληρωμής - Τροποποίηση άρθρου 272Β και παρ. 1 άρθρου 272Γ Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΚΩΔΙΚΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Άρθρο 31 Γονικές άδειες ανατροφής τέκνου - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 104 Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων

Άρθρο 32 Αποσπάσεις δικαστικών υπαλλήλων - Τροποποίηση παρ. 4 και 9 άρθρου 156 Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων

Άρθρο 33 Διαδικασία και αρμοδιότητα επιλογής προϊσταμένων δικαστικών υπαλλήλων - Μεταβατική διάταξη

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΚΩΔΙΚΑ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ

Άρθρο 34 Διαδικασία επιλογής προϊσταμένου - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 17 Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών

Άρθρο 35 Κωλύματα εντοπιότητας δικαστικών λειτουργών και ρύθμιση ως προς την εγκυρότητα πράξεων - Αντικατάσταση παρ. 6 άρθρου 49 Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών

Άρθρο 36 Τοποθετήσεις - Προαγωγές δικαστικών λειτουργών - Αντικατάσταση παρ. 3 άρθρου 59 Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών

Άρθρο 37 Επανακαθορισμός του χρόνου υπηρεσίας αποσπασμένων στο Υπουργείο Δικαιοσύνης δικαστικών

λειτουργών - Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 61 Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών

Άρθρο 38 Ένταξη πρωτοδικών ειδικής επετηρίδας στη γενική - Τροποποίηση παρ. 4 και 5 άρθρου 90 Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών

Άρθρο 39 Δυνατότητα επίδοσης με ηλεκτρονικά μέσα στους δικαστικούς λειτουργούς - Προσθήκη άρθρου 126Α στον Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών

Άρθρο 40 Άδεια ανατροφής τέκνου, αναρρωτική άδεια και επιμόρφωση πρώην ειρηνοδικών - Προσθήκη παρ. 3Α στο άρθρο 7 του ν. 5108/2024

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε': ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΩΝ

Άρθρο 41 Ηλικία διοριζόμενου συμβολαιογράφου - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 21 Κώδικα Συμβολαιογράφων

Άρθρο 42 Ορισμός αριθμού θέσεων προς πλήρωση με εισαγωγικό διαγωνισμό - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 25 Κώδικα Συμβολαιογράφων

Άρθρο 43 Μετάθεση συμβολαιογράφου για λόγους υγείας - Προσθήκη παρ. 4Α στο άρθρο 28 Κώδικα Συμβολαιογράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ': ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΟΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΜΕΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΗΛΙΚΙΑ ΑΠΟΧΩΡΗΣΗΣ

Άρθρο 44 Όριο ηλικίας συμμετοχής στον διαγωνισμό δικαστικών επιμελητών - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 3 Κώδικα Δικαστικών Επιμελητών

Άρθρο 45 Ηλικία αποχώρησης δικαστικού επιμελητή - Τροποποίηση άρθρου 82 Κώδικα Δικαστικών Επιμελητών

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ': ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 46 Προϋποθέσεις ιατρικώς υποβοηθούμενης αναπαραγωγής - Τροποποίηση άρθρου 1458 Αστικού Κώδικα, αντικατάσταση άρθρου όγδοου ν. 3089/2002

Άρθρο 47 Δυνατότητα μετάταξης των αποσπασμένων υπαλλήλων φορέων του δημοσίου τομέα στην κεντρική υπηρεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης

Άρθρο 48 Δυνατότητα έγκρισης και τροποποίησης κανονισμών εσωτερικής υπηρεσίας τακτικών διοικητικών δικαστηρίων από τον σχηματισμό της Ολομέλειας για την επεξεργασία διαταγμάτων - Προσθήκη ένατου εδαφίου στην παρ. 4 του άρθρου 15 του Κώδικα διατάξεων νόμων για το Συμβούλιο της Επικρατείας

Άρθρο 49 Αύξηση οργανικών θέσεων δικαστικών λειτουργών πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης με τον βαθμό του εφέτη

Άρθρο 50 Έλεγχος Ειδικού Λογαριασμού Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων - Αντικατάσταση άρθρου 127, προσθήκη παρ. 7 στο άρθρο 163 του ν. 4820/2021

Άρθρο 51 Παράταση ισχύος του πίνακα επιλαχόντων του διαγωνισμού για την πλήρωση κενών θέσεων του αστυνομικού τομέα της Δικαστικής Αστυνομίας

Άρθρο 52 Εισαγωγική εκπαίδευση και επιμόρφωση προσωπικού Δικαστικής Αστυνομίας - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 33 ν. 4963/2022

Άρθρο 53 Όροι αμοιβαίας μετάθεσης αστυνομικού τομέα Δικαστικής Αστυνομίας - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 39 ν. 4963/2022

Άρθρο 54 Δυνατότητα σύστασης Αυτοτελών Γραφείων Προστασίας Ανηλίκων Θυμάτων σε κάθε εφετειακή περιφέρεια - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 74 ν. 4478/2017

Άρθρο 55 Μεταβολή φορέα είσπραξης παραβόλου υποβολής αίτησης για διαπίστευση - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 28 ν. 4640/2019

Άρθρο 56 Άμεση ισχύς διάταξης δημοσιοποίησης στοιχείων επικίνδυνου για τη δημόσια τάξη και ασφάλεια καταζητούμενου δράστη κακουργήματος βίας - Τροποποίηση παρ. 7 άρθρου 84Α ν. 4624/2019

Άρθρο 57 Επαναπροσδιορισμός των συναρμόδιων υπουργείων και επέκταση του αντικειμένου έκδοσης της κοινής υπουργικής απόφασης για την ειδική ανακριτική πράξη της ανακριτικής διείσδυσης με συγκαλυμμένα στοιχεία ταυτότητας - Τροποποίηση περ. β) παρ. 1 άρθρου 254 Κώδικα Ποινικής Δικονομίας

Άρθρο 58 Προσφυγή του Εισαγγελέα Εφετών επί διάταξης επιβολής περιοριστικών όρων - Τροποποίηση άρθρου 290 Κώδικα Ποινικής Δικονομίας

Άρθρο 59 Κτηματολογική διαμεσολάβηση σε υποθέσεις με εναγόμενους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και το δημόσιο - Τροποποίηση περ. δ) παρ. 2 άρθρου 6 ν. 2664/1998

Άρθρο 60 Αρμοδιότητα επιμόρφωσης νομικών παραστατών και λοιπών εμπλεκόμενων μερών στις εναλλακτικές μορφές επίλυσης διαφορών - Τροποποίηση άρθρου 58 ν. 5016/2023

Άρθρο 61 Αποζημίωση δικηγόρων για έκδοση πράξεων - Τροποποίηση άρθρου 27 ν. 5095/2024

Άρθρο 62 Διαπίστωση κατάργησης παρ. 2 άρθρου 3 ν. 3126/2003

Άρθρο 63 Δαπάνες εισαγωγικής εκπαίδευσης προσωπικού Δικαστικής Αστυνομίας

Άρθρο 64 Αποζημίωση για εργασία καθ' υπέρβαση του υποχρεωτικού ωραρίου - Τροποποίηση περ. α' υποπαρ. 2 παρ. Α άρθρου 20 ν. 4354/2015

Άρθρο 65 Απαγόρευση συμμετοχής σε εταιρεία με έδρα στην αλλοδαπή για πολιτικά πρόσωπα, απαγορεύσεις συμμετοχής σε εταιρείες με έδρα μη συνεργάσιμα φορολογικά κράτη και κράτη με προνομιακό φορολογικό καθεστώς - Τροποποίηση παρ. 1, 2, 3 και 4 άρθρου 8 ν. 3213/2003

ΜΕΡΟΣ Γ' ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΝΕΟΥ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ

Άρθρο 66 Ένταξη των κινήτρων και προσαυξήσεων του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού στον πολεοδομικό σχεδιασμό - Προσθήκη παρ. 6 στο άρθρο 1 Νέου Οικοδομικού Κανονισμού

Άρθρο 67 Αναθεωρήσεις οικοδομικών αδειών που έχουν εκδοθεί με χρήση κινήτρων

Άρθρο 68 Περιβαλλοντικό ισοδύναμο

Άρθρο 69 Εξουσιοδοτικές διατάξεις

Άρθρο 70 Μεταβατικές διατάξεις

Άρθρο 71 Καταργούμενες διατάξεις

ΜΕΡΟΣ Δ': ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 72 Έναρξη ισχύος

ΜΕΡΟΣ Α' ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΤΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 4871/2021

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι:

- α) η αναβάθμιση της διαδικασίας εισαγωγής και εκπαίδευσης των υποψήφιων δικαστικών λειτουργών, καθώς και ο εξορθολογισμός της διαδικασίας διορισμού όσων αποφοιτούν από την Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών,
- β) η πληρέστερη στελέχωση των δικαστηρίων της χώρας και
- γ) η προσαρμογή του νομοθετικού πλαισίου στην κατάργηση της κατεύθυνσης των Ειρηνοδικών από την Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών.

Άρθρο 2

Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους αποτελεί, μέσω παρεμβάσεων στον ν. 4871/2021 (Α' 246):

- α) η ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της διαδικασίας επιλογής και κατάρτισης των υποψηφίων δικαστικών λειτουργών που φοιτούν στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών,
- β) η απλοποίηση των διαδικασιών διορισμού δικαστικών υπαλλήλων και η παροχή κινήτρων σε αυτούς για τη στελέχωση δικαστηρίων σε περιοχές με χαμηλό πληθυσμό και
- γ) η επικαιροποίηση των αναφορών που κρίνονται ως αναχρονιστικές, μετά από την κατάργηση της κατεύθυνσης των Ειρηνοδικών από την Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Άρθρο 3

Αρμοδιότητες Γενικού Διευθυντή -

Τροποποίηση περ. ιγ) άρθρου 9 ν. 4871/2021

Στην περ. ιγ) του άρθρου 9 του ν. 4871/2021 (Α' 246), περί των αρμοδιοτήτων του Γενικού Διευθυντή, η λέξη και ο αριθμός «τρία (3)» αντικαθίστανται από τη λέξη και τον αριθμό «δύο (2)», και η περ. ιγ) διαμορφώνεται ως εξής:

«ιγ) προτείνει προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης τη μεταβολή των εξεταζόμενων ξένων γλωσσών και θεματικών που περιλαμβάνονται στα δύο (2) στάδια του εισαγωγικού διαγωνισμού του Κεφαλαίου Γ'».

Άρθρο 4

Συμβούλια Σπουδών Δικαστικών Λειτουργών -

Τροποποίηση άρθρου 13 ν. 4871/2021

Στο άρθρο 13 του ν. 4871/2021 (Α' 246), περί των Συμβουλίων Σπουδών Δικαστικών Λειτουργών, επέρχονται

οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στις παρ. 1, 2, 3 και 6 οι λέξεις «και των Ειρηνοδικών», όπου αναφέρονται, διαγράφονται, β) στην παρ. 8, οι λέξεις «έως δύο (2) φορές» διαγράφονται, και το άρθρο 13 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 13

Συμβούλια Σπουδών Δικαστικών Λειτουργιών

1. Στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών λειτουργούν δύο (2) Συμβούλια Σπουδών Δικαστικών Λειτουργιών, ένα (1) για τις κατευθύνσεις Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης, καθώς και των Εισαγγελιών και ένα (1) για την κατεύθυνση της Διοικητικής Δικαιοσύνης.

2. Το Συμβούλιο Σπουδών για την κατεύθυνση Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης, καθώς και των Εισαγγελιών αποτελείται από έξι (6) μέλη και για την κατεύθυνση της Διοικητικής Δικαιοσύνης αποτελείται από πέντε (5) μέλη και τα Συμβούλια αυτά συγκροτούνται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης.

3. Στο Συμβούλιο Σπουδών Δικαστικών Λειτουργιών των κατευθύνσεων της Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης, καθώς και των Εισαγγελιών μετέχουν: α) Ο Γενικός Διευθυντής, αα) ο Διευθυντής Οικονομικού Προγραμματισμού και Εποπτείας Οικονομικών Υποθέσεων, β) ο Διευθυντής Κατάρτισης και Επιμόρφωσης Δικαστικών Λειτουργιών της κατεύθυνσης της Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης, γ) ο Διευθυντής Κατάρτισης και Επιμόρφωσης Δικαστικών Λειτουργιών της κατεύθυνσης των Εισαγγελιών, δ) ένα (1) μέλος Δ.Ε.Π. από τη βαθμίδα του Καθηγητή των Νομικών Σχολών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, το οποίο έχει την ιδιότητα του δικηγόρου στον Άρειο Πάγο, που ορίζεται εκ περιτροπής με απόφαση της οικείας Γενικής Συνέλευσης μαζί με τον αναπληρωτή του για θητεία δύο (2) ετών και ε) ένας (1) εκπρόσωπος των εκπαιδευόμενων που πρόκειται να καταλάβουν θέσεις δικαστικών λειτουργιών, ο οποίος εκλέγεται με τον αναπληρωτή του από όλους τους εκπαιδευόμενους των κατευθύνσεων της Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης, καθώς και των Εισαγγελιών, τον μήνα Φεβρουάριο κάθε έτους.

4. Στο Συμβούλιο Σπουδών Δικαστικών Λειτουργιών της κατεύθυνσης της Διοικητικής Δικαιοσύνης μετέχουν: α) Ο Γενικός Διευθυντής, β) ο Διευθυντής Κατάρτισης και Επιμόρφωσης Δικαστικών Λειτουργιών της κατεύθυνσης της Διοικητικής Δικαιοσύνης, γ) ο Διευθυντής Οικονομικού Προγραμματισμού και Εποπτείας Οικονομικών Υποθέσεων, δ) ένα (1) μέλος Δ.Ε.Π. από τη βαθμίδα του Καθηγητή των Νομικών Σχολών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, το οποίο έχει την ιδιότητα του δικηγόρου στον Άρειο Πάγο, οριζόμενο εκ περιτροπής με απόφαση της οικείας Γενικής Συνέλευσης μαζί με τον αναπληρωτή του για θητεία δύο (2) ετών και ε) ένας (1) εκπρόσωπος των εκπαιδευόμενων που πρόκειται να καταλάβουν θέσεις δικαστικών λειτουργιών, ο οποίος εκλέγεται με τον αναπληρωτή του από όλους τους εκπαιδευόμενους της κατεύθυνσης της Διοικητικής Δικαιοσύνης, τον Φεβρουάριο κάθε έτους.

5. Η θητεία των μελών των Συμβουλίων Σπουδών Δικαστικών Λειτουργιών λήγει, αν με οποιονδήποτε τρόπο στερθθούν την ιδιότητα, με την οποία συμμετέχουν σε αυτά.

6. Τα Συμβούλια Σπουδών Δικαστικών Λειτουργιών βρίσκονται σε απαρτία, εφόσον είναι παρόντα τέσσερα (4) τουλάχιστον μέλη για το Συμβούλιο Σπουδών των κατευθύνσεων της Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης, καθώς και των Εισαγγελιών και τρία (3) τουλάχιστον μέλη για το Συμβούλιο Σπουδών της κατεύθυνσης της Διοικητικής Δικαιοσύνης. Οι αποφάσεις λαμβάνονται με την πλειοψηφία των παρόντων μελών. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερσχύει η ψήφος του Προέδρου.

7. Οι τακτικές συνεδριάσεις των Συμβουλίων Σπουδών Δικαστικών Λειτουργιών πραγματοποιούνται στην έδρα της Σχολής στη Θεσσαλονίκη είτε με φυσική παρουσία είτε διαδικτυακά με τη χρήση υπηρεσιακών τεχνολογικών μέσων τέσσερις (4) φορές τον χρόνο κατά τους μήνες Μάρτιο, Μάιο, Σεπτέμβριο και Νοέμβριο, εκτάκτως δε, οποτεδήποτε άλλοτε, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου τους ή όταν το ζητήσουν τρία (3) από τα μέλη τους.

8. Τα Συμβούλια Σπουδών Δικαστικών Λειτουργιών ορίζουν, ύστερα από πρόταση του Γενικού Διευθυντή, τον γραμματέα αυτών και τον αναπληρωτή του από τους υπαλλήλους της Σχολής για θητεία δύο (2) ετών, η οποία μπορεί να ανανεωθεί.»

Άρθρο 5

Επανακαθορισμός των απαραίτητων προσόντων συμμετοχής στον διαγωνισμό - Νομοτεχνικές βελτιώσεις - Τροποποίηση περ. α) παρ. 1 και παρ. 2 άρθρου 17 ν. 4871/2021

1. Στο άρθρο 17 του ν. 4871/2021 (Α' 246), περί των απαιτούμενων προσόντων συμμετοχής στον διαγωνισμό για την κατάληψη θέσεων δικαστικών λειτουργιών και των αιτήσεων συμμετοχής, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. α) της παρ. 1, αα) οι λέξεις «δύο (2) έτη άσκησης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τρία (3) έτη άσκησης», αβ) μετά από τις λέξεις «άσκησης δικηγορίας» προστίθενται οι λέξεις «με τουλάχιστον τριάντα (30) παραστάσεις στα πολιτικά ή ποινικά δικαστήρια ή στα διοικητικά δικαστήρια σε ακυρωτικές διαφορές ή διοικητικές διαφορές ουσίας, περιλαμβανομένων και των καταθέσεων εισαγωγικών δικογράφων και των συμπαραστάσεων», αγ) η λέξη «μονοετή» αντικαθίσταται από τη λέξη «διετή», αδ) μετά από τη λέξη «αλλοδαπή» προστίθενται οι λέξεις «με τουλάχιστον είκοσι (20) παραστάσεις στα πολιτικά ή ποινικά δικαστήρια ή στα διοικητικά δικαστήρια σε ακυρωτικές διαφορές ή διοικητικές διαφορές ουσίας, περιλαμβανομένων και των καταθέσεων εισαγωγικών δικογράφων και των συμπαραστάσεων», αε) οι λέξεις «τρία (3) έτη υπηρεσίας» αντικαθίστανται από τις λέξεις «έξι (6) έτη υπηρεσίας», αστ) οι λέξεις «του Ειρηνοδίκη ή» διαγράφονται και β) στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 2, βα) η λέξη «κατευθύνσεις» αντικαθίσταται από τη λέξη «κατεύθυνση», ββ) οι λέξεις «και Ειρηνοδικών» διαγράφονται και οι παρ. 1 και 2 διαμορφώνονται ως εξής:

«1. Στον διαγωνισμό γίνονται δεκτοί όσοι:

α) Έχουν ή είχαν συμπληρώσει τρία (3) έτη άσκησης δικηγορίας με τουλάχιστον τριάντα (30) παραστάσεις στα πολιτικά ή ποινικά δικαστήρια ή στα διοικητικά δικαστήρια σε ακυρωτικές διαφορές ή διοικητικές διαφορές ουσίας, περιλαμβανομένων και των καταθέσεων εισαγωγικών δικογράφων και των συμπαραστάσεων, ή είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος νομικού τμήματος με διετή άσκηση δικηγορίας στην ημεδαπή ή στην αλλοδαπή με τουλάχιστον είκοσι (20) παραστάσεις στα πολιτικά ή ποινικά δικαστήρια ή στα διοικητικά δικαστήρια σε ακυρωτικές διαφορές ή διοικητικές διαφορές ουσίας, περιλαμβανομένων και των καταθέσεων εισαγωγικών δικογράφων και των συμπαραστάσεων, ή είναι δικαστικοί υπάλληλοι με πτυχίο νομικής σχολής της ημεδαπής ή της αλλοδαπής αναγνωρισμένο με πράξη αρμοδίου οργάνου ή έχουν λάβει αναγνώριση επαγγελματικής ισοδυναμίας από το Συμβούλιο Αναγνώρισης Επαγγελματικών Προσόντων (ΣΑΕΠ) ή το Αυτοτελές Τμήμα Εφαρμογής της Ευρωπαϊκής Νομοθεσίας (ΑΤΕΕΝ) του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού ή έχουν λάβει αναγνώριση επαγγελματικών προσόντων δικηγόρου του π.δ. 122/2010 (Α' 200) και έχουν συμπληρώσει έξι (6) έτη υπηρεσίας στη θέση αυτή ή έχουν την ιδιότητα του μέλους του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους,

β) έχουν συμπληρώσει το εικοστό όγδοο (28ο) και δεν έχουν υπερβεί το τεσσαρακοστό (40ό) έτος της ηλικίας τους την 31η Δεκεμβρίου του έτους κατά το οποίο προκηρύσσεται ο διαγωνισμός. Η ηλικία του υποψηφίου αποδεικνύεται κατά τις διατάξεις του Κώδικα Οργανισμού των Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών (ν. 4938/2022 Α' 109) και

γ) έχουν τα προσόντα που ορίζονται στο άρθρο 43 και δεν έχουν τα κωλύματα που προβλέπονται στο άρθρο 44 του ανωτέρω Κώδικα, για τον διορισμό τους ως δικαστικών λειτουργών. Τα απαιτούμενα προσόντα, εκτός από το όριο ηλικίας, πρέπει να συντρέχουν κατά τον χρόνο έναρξης του διαγωνισμού. Τα κωλύματα πρέπει να μην υπάρχουν τόσο κατά τον χρόνο έναρξης του διαγωνισμού όσο και κατά τον χρόνο εγγραφής στη Σχολή.

2. Οι υποψήφιοι υποβάλλουν ηλεκτρονικά στη γραμματεία της Σχολής αιτήσεις συμμετοχής στον διαγωνισμό, οι οποίες έχουν τον χαρακτήρα υπεύθυνων δηλώσεων. Με τις ως άνω αιτήσεις δηλώνουν επίσης την κατεύθυνση στην οποία επιθυμούν να διαγωνιστούν, ήτοι κατεύθυνση Διοικητικής Δικαιοσύνης, κατεύθυνση Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης και κατεύθυνση Εισαγγελών. Περαιτέρω, οι υποψήφιοι δηλώνουν υποχρεωτικά μία (1) ξένη γλώσσα μεταξύ της αγγλικής, γαλλικής, γερμανικής και ιταλικής. Με τις αιτήσεις συμμετοχής συνυποβάλλουν τα δικαιολογητικά, με τα οποία αποδεικνύεται η συνδρομή των απαιτούμενων προσόντων και η έλλειψη των κωλυμάτων, με εξαίρεση τα πιστοποιητικά σωματικής και ψυχικής υγείας, τα οποία υποβάλλονται ηλεκτρονικά στη γραμματεία της Σχολής το αργότερο μέχρι την 30ή Ιουνίου του έτους που προκηρύχθηκε ο διαγωνισμός. Το πιστοποιητικό της σωματικής υγείας εκδίδεται από παθολόγο ή γενικό ιατρό, σύμφωνα με όσα ισχύουν για τους πολιτικούς διοικητικούς υπαλλήλους, ενώ το πι-

στοποιητικό ψυχικής υγείας από διευθυντή ψυχιατρικής κλινικής κρατικού ή πανεπιστημιακού νοσοκομείου ή τον νόμιμο αναπληρωτή του.»

2. Η ισχύς της παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 4871/2021, όπως τροποποιείται με την παρ. 1 του παρόντος, αρχίζει από τον εισαγωγικό διαγωνισμό που θα προκηρυχθεί το 2027.

Άρθρο 6

Επιτροπή Εισαγωγικού Διαγωνισμού στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών για την κατεύθυνση Διοικητικής Δικαιοσύνης - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 18 ν. 4871/2021

Στην περ. δ) της παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 4871/2021 (Α' 246), περί της σύνθεσης της Επιτροπής του Εισαγωγικού Διαγωνισμού για την κατεύθυνση Διοικητικής Δικαιοσύνης, προστίθενται οι λέξεις «ή Θεσσαλονίκης ή Πειραιά» και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Η επιτροπή για την κατεύθυνση της Διοικητικής Δικαιοσύνης αποτελείται από:

- α) έναν (1) Αντιπρόεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας,
- β) έναν (1) Σύμβουλο Επικρατείας,
- γ) έναν (1) Σύμβουλο του Ελεγκτικού Συνεδρίου,
- δ) έναν (1) Πρόεδρο Εφετών των Διοικητικών Δικαστηρίων Αθηνών ή Θεσσαλονίκης ή Πειραιά,
- ε) ένα (1) μέλος Δ.Ε.Π. από τη βαθμίδα του Καθηγητή δημοσίου δικαίου των Νομικών Σχολών της χώρας και
- στ) έναν (1) δικηγόρο με εικοσιπενταετή τουλάχιστον πραγματική δικηγορική υπηρεσία με ειδική ενασχόληση στο δημόσιο δίκαιο.»

Άρθρο 7

Χρόνος και τόπος διεξαγωγής των εξετάσεων - Στάδια του διαγωνισμού - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 19 ν. 4871/2021

Στην παρ. 2 του άρθρου 19 του ν. 4871/2021 (Α' 246), περί του χρόνου και τόπου διεξαγωγής των εξετάσεων και των σταδίων του διαγωνισμού, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στις περ. α), β) και γ) οι λέξεις «πρακτικό με έμφαση στο» διαγράφονται, β) προστίθεται νέο πέμπτο εδάφιο, γ) στο νέο ένατο εδάφιο οι λέξεις «Τα πρακτικά θέματα» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Τα γραπτά με εξεταζόμενη θεματική με αντικείμενο το δίκαιο», δ) στο νέο δωδέκατο εδάφιο οι λέξεις «τα πρακτικά θέματα» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τα γραπτά με εξεταζόμενη θεματική με αντικείμενο το δίκαιο» και μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Το πρώτο στάδιο, το οποίο διεξάγεται εντός του μηνός Σεπτεμβρίου στη Θεσσαλονίκη, περιλαμβάνει γραπτή εξέταση. Η γραπτή αυτή εξέταση περιλαμβάνει τα εξής αντικείμενα, που εξετάζονται ένα (1) ανά ημέρα, ως ακολούθως:

- α) Κατεύθυνση Διοικητικής Δικαιοσύνης: αα) γενική νομική παιδεία, αβ) διοικητικό δίκαιο, συνταγματικό δίκαιο και δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αγ) δίκαιο διοικητικών διαφορών ουσίας, αδ) συνταγματικό δημοσιονομικό δίκαιο και ουσιαστικό και δικονομικό δημοσιονομικό δίκαιο και αε) ξένη γλώσσα.

β) Κατεύθυνση Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης: βα) γενική νομική παιδεία, ββ) αστικό δίκαιο, εμπορικό δίκαιο και πολιτική δικονομία, βγ) αστικό δίκαιο και πολιτική δικονομία, βδ) ποινικό δίκαιο και ποινική δικονομία και βε) ξένη γλώσσα.

γ) Κατεύθυνση Εισαγγελέων: γα) γενική νομική παιδεία, γβ) ποινικό δίκαιο και ποινική δικονομία, γγ) ευρωπαϊκό ποινικό δίκαιο, γδ) Αστικό δίκαιο και πολιτική δικονομία που αφορά στην κατεύθυνση των εισαγγελέων και γε) ξένη γλώσσα.

Η εξέταση στις θεματικές με αντικείμενο το δίκαιο διενεργείται μέσω της επεξεργασίας δικογράφου σχετικού ενδίκου βοηθήματος ή μέσου (ενδεικτικά αγωγής, προσφυγής, έφεσης, αίτησης ακύρωσης, έγκλησης, προτάσεων εναγομένων, ισχυρισμών καθ' ων και υπομνημάτων) και της επίλυσης των ζητημάτων που τίθενται σχετικά από την εξεταστική επιτροπή. Η εξέταση στη γενική νομική παιδεία περιλαμβάνει την ανάπτυξη ενός θέματος σχετικά με σύγχρονα νομικά ζητήματα που έχουν κοινωνικές, πολιτικές, οικονομικές και πολιτιστικές προεκτάσεις. Η γραπτή εξέταση της ξένης γλώσσας συνίσταται στη μετάφραση ενός νομικού κειμένου δέκα (10) σειρών από την ξένη γλώσσα στην ελληνική και ενός δεύτερου κειμένου της ίδιας έκτασης από την ελληνική γλώσσα στην ξένη. Τα νομικά κείμενα που επιλέγονται προς μετάφραση είναι τα ίδια για όλες τις εξεταζόμενες ξένες γλώσσες, και προετοιμάζονται από τους εξεταστές της ξένης γλώσσας που έχει τον μεγαλύτερο αριθμό συμμετοχών.

Τα γραπτά με εξεταζόμενη θεματική με αντικείμενο το δίκαιο διορθώνονται αποκλειστικά από τα μέλη των οικείων Επιτροπών, που είναι δικαστικοί λειτουργοί, και η γενική νομική παιδεία από έναν Καθηγητή και έναν δικηγόρο που αποτελούν μέλη των οικείων Επιτροπών. Ο Πρόεδρος της οικείας Επιτροπής κατανέμει την εξέταση των αντικειμένων κατά τέτοιο τρόπο, ώστε σε κάθε εξεταζόμενο αντικείμενο να αντιστοιχούν δύο (2) εξεταστές. Η ξένη γλώσσα εξετάζεται από τους ορισθέντες για τον σκοπό αυτόν εξεταστές. Σε περίπτωση αναβαθμολόγησης γραπτών, τα γραπτά με εξεταζόμενη θεματική με αντικείμενο το δίκαιο διορθώνονται από τον Πρόεδρο της Επιτροπής ή τον νόμιμο αναπληρωτή του, η γενική νομική παιδεία από τον αρχαιότερο σε βαθμίδα Καθηγητή και η ξένη γλώσσα από τον οριζόμενο από τον Γενικό Διευθυντή, με κλήρωση μεταξύ των εξεταστών, τακτικών ή αναπληρωματικών, που δεν συμμετείχαν στην πρώτη διόρθωση. Η αναβαθμολόγηση των γραπτών είναι υποχρεωτική, αν η διαφορά της βαθμολογίας μεταξύ των εξεταστών είναι μεγαλύτερη των τριών (3) μονάδων. Οι εξεταστές οφείλουν να προετοιμάσουν ο καθένας από δύο (2) θέματα για το προς εξέταση αντικείμενο. Την ημέρα των εξετάσεων συνέρχεται η εξεταστική επιτροπή, εγκρίνει κατά πλειοψηφία δύο (2) από τα θέματα αυτά και ο Πρόεδρος αυτής, ενώπιον όλων των μελών της Επιτροπής, διενεργεί κλήρωση και το θέμα που εξάγεται από την κληρωτίδα τίθεται στις εξετάσεις. Η διαδικασία αυτή ακολουθείται και κατά την εξέταση της ξένης γλώσσας. Τα αποτελέσματα του πρώτου σταδίου ανακοινώνονται το αργότερο μέχρι την 30ή Νοεμβρίου και αναρτώνται

στην ιστοσελίδα της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργών. Οι επιτυχόντες του πρώτου σταδίου συμμετέχουν στο δεύτερο στάδιο.»

Άρθρο 8

Διάρκεια πρώτου σταδίου κατάρτισης -

Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 26 ν. 4871/2021

Στην παρ. 1 του άρθρου 26 του ν. 4871/2021 (Α' 246), περί της διάρκειας του πρώτου σταδίου κατάρτισης, διαγράφονται οι λέξεις «με τα δύο (2) επιμέρους στάδια, όπως προβλέπονται στην παρ. 1 του άρθρου 23», και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Το πρώτο στάδιο κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένων και των εξετάσεων αποφοίτησης διαρκεί από την 1η Φεβρουαρίου έως την 23η Νοεμβρίου του ίδιου έτους.»

Άρθρο 9

Αξιολόγηση κατά το πρώτο στάδιο

κατάρτισης - Κατάργηση παρ. 2

άρθρου 27 ν. 4871/2021

Στο άρθρο 27 του ν. 4871/2021 (Α' 246), περί της αξιολόγησης κατά το πρώτο στάδιο κατάρτισης, καταργείται η παρ. 2, και το άρθρο 27 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 27

Αξιολόγηση κατά το πρώτο στάδιο κατάρτισης

1. Οι εκπαιδευόμενοι κατά το πρώτο στάδιο κατάρτισης αξιολογούνται από επτά (7) βασικούς διδάσκοντες, οι οποίοι έχουν την ιδιότητα του δικαστικού λειτουργού, και συγκεκριμένα: α) από τον οικείο Διευθυντή Κατάρτισης και Επιμόρφωσης της κατεύθυνσης που ακολουθούν, ο οποίος δεν δύναται να έχει λιγότερες από επτά (7) ημέρες διδασκαλίας και β) από έξι (6) διδάσκοντες που έχουν τις περισσότερες ημέρες διδασκαλίας στην ίδια κατεύθυνση, οι οποίες δεν μπορούν να είναι λιγότερες των δέκα (10) για τον κάθε ένα. Ο οικείος Διευθυντής Κατάρτισης και Επιμόρφωσης και οι βασικοί διδάσκοντες υποχρεούνται να αναλαμβάνουν τη διδασκαλία τουλάχιστον δύο (2) μαθημάτων έκαστος χωρίς τη συμμετοχή άλλου διδάσκοντος σε αυτά. Οι διδάσκοντες αυτοί δεν επιτρέπεται να αναλάβουν διδασκαλία μαθημάτων σε άλλη κατεύθυνση.

2. [Καταργείται].

3. Ο γενικός βαθμός προόδου στο πρώτο στάδιο κατάρτισης αποτελείται από τον μέσο όρο των επιμέρους βαθμών προόδου ως προς έκαστο μάθημα του οικείου Διευθυντή Κατάρτισης και Επιμόρφωσης και των έξι (6) διδασκόντων. Θεωρούνται επιτυχόντες οι εκπαιδευόμενοι που έλαβαν γενικό βαθμό προόδου τουλάχιστον οκτώ (8) υπό την προϋπόθεση ότι σε τέσσερα (4) τουλάχιστον από τα αξιολογούμενα μαθήματα δεν έλαβαν βαθμολογία χαμηλότερη του οκτώ (8). Οι αποτυχόντες από το πρώτο στάδιο κατάρτισης το επαναλαμβάνουν με την επόμενη εκπαιδευτική σειρά χωρίς να λαμβάνουν, κατά το στάδιο αυτό, αποδοχές, όπως αυτές προσδιορίζονται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 22. Σε περίπτωση εκ νέου αποτυχίας για τον ίδιο λόγο διαγράφονται από τη σχολή.

4. Κατά τη διάρκεια του πρώτου σταδίου κατάρτισης οι εκπαιδευόμενοι αξιολογούνται από τους βασικούς

διδάσκοντες της παρ. 1 για τις επιστημονικές γνώσεις, την ικανότητα ανάλυσης και σύνθεσης, την ευθυκρισία, την ικανότητα διατύπωσης συλλογισμών, επιχειρημάτων και συμπερασμάτων, την επιμέλεια, τον ζήλο, την εργατικότητα, το ήθος και τη συμπεριφορά, όπως τα χαρακτηριστικά αυτά προκύπτουν από τη γενικότερη συμμετοχή τους στην εκπαιδευτική διαδικασία και την επίδοσή τους στη σύνταξη εισηγήσεων ή σχεδίων αποφάσεων ή προσωρινής δικαστικής προστασίας ή κατηγορητηρίων ή εγγράφων προτάσεων στο Δικαστικό Συμβούλιο ή βουλεύμάτων ή διατάξεων, καθώς και στη συμμετοχή τους σε εικονικές δίκες και διασκεύσεις.

5. Οι διδάσκοντες που αξιολογούν τους εκπαιδευόμενους υποβάλλουν ηλεκτρονικά τη βαθμολογία για όλους τους εκπαιδευόμενους στη γραμματεία της Σχολής το αργότερο έως την 31η Οκτωβρίου. Η βαθμολογική κλίμακα εκτείνεται από μηδέν (0) έως δεκαπέντε (15). Η ατομική βαθμολογία κάθε εκπαιδευόμενου γνωστοποιείται προς αυτόν ηλεκτρονικά εντός του πρώτου πενθημέρου του μηνός Νοεμβρίου του έτους φοίτησης στη Σχολή.

6. Οι εκπαιδευόμενοι υποχρεούνται να υποβάλλουν ηλεκτρονικά και ανώνυμα έγγραφες αξιολογήσεις, με τις οποίες αξιολογούν όλους τους διδάσκοντες, διατυπώνοντας τις απόψεις τους ιδίως για την προετοιμασία αυτών για το μάθημα, τη μεθοδολογία που ακολουθούν για τη διδασκαλία των μαθημάτων, τη μεταδοτικότητά τους και τη συμπεριφορά των διδασκόντων προς τους ίδιους. Επίσης αξιολογούν το πρόγραμμα σπουδών της κατεύθυνσης που παρακολουθούν, καθώς και οποιοδήποτε άλλο ζήτημα που μπορεί να βελτιώσει την εκπαιδευτική διαδικασία στη Σχολή.»

Άρθρο 10

Τακτικά και έκτακτα προγράμματα επιμόρφωσης - Τροποποίηση άρθρου 40 ν. 4871/2021

Στο άρθρο 40 του ν. 4871/2021 (Α' 246), περί των τακτικών και έκτακτων προγραμμάτων επιμόρφωσης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1, στο δεύτερο εδάφιο, διαγράφονται οι λέξεις «και τα προαιρετικά», β) στην παρ. 2, βα) στο πρώτο εδάφιο διαγράφονται οι λέξεις «, τους Ειρηνοδίκες και τους Πταισματοδίκες», ββ) στο δεύτερο εδάφιο, i) η λέξη «τέσσερις» αντικαθίσταται από τη λέξη και τον αριθμό «δύο (2)», ii) στην περ. α) προστίθενται οι λέξεις «και τη νομική εκπαίδευση σε ζητήματα σύμφωνα με τις θεματικές που αναφέρονται στο άρθρο 42 και», iii) στην περ. β) προστίθενται οι λέξεις «και το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου», iv) οι περ. γ) και δ) καταργούνται, γ) η παρ. 3 καταργείται, και μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις το άρθρο 40 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 40

Τακτικά και έκτακτα προγράμματα επιμόρφωσης

1. Τα προγράμματα επιμόρφωσης διακρίνονται σε τακτικά και έκτακτα. Τα τακτικά προγράμματα περιλαμβάνουν υποχρεωτικά επιμορφωτικά προγράμματα, τα οποία διαμορφώνονται με τέτοιο τρόπο, ώστε να συμ-

μετέχουν, εκ περιτροπής, όλοι οι εν ενεργεία δικαστικοί λειτουργοί.

2. Τα υποχρεωτικά προγράμματα επιμόρφωσης απευθύνονται σε δικαστικούς λειτουργούς του Συμβουλίου της Επικρατείας και του Ελεγκτικού Συνεδρίου μέχρι και τον βαθμό του Παρέδρου, των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων μέχρι και τον βαθμό του Εφέτη και σε δικαστικούς λειτουργούς των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων μέχρι και τον βαθμό του Εφέτη ή του Αντεισαγγελέα Εφετών. Τα προγράμματα αυτά εντάσσονται σε δύο (2) κύκλους επιμόρφωσης, οι οποίοι περιλαμβάνουν: α) ο πρώτος κύκλος, την οργάνωση της διοίκησης των δικαστηρίων, τη δικαστική επικοινωνία, τη δικαστική δεοντολογία, τη μεθοδολογία του δικαστικού έργου, τη διαχείριση του χρόνου στην άσκηση των καθηκόντων, και τη νομική εκπαίδευση σε ζητήματα σύμφωνα με τις θεματικές που αναφέρονται στο άρθρο 42 και β) ο δεύτερος κύκλος, το οικονομικό δίκαιο και ιδίως θέματα που αφορούν την ενέργεια, την κεφαλαιαγορά, τον ανταγωνισμό, την προστασία του καταναλωτή και το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Οι δικαστικοί λειτουργοί, στους οποίους απευθύνονται τα υποχρεωτικά προγράμματα επιμόρφωσης, οφείλουν να συμμετέχουν ετησίως σε ένα (1) από αυτά, από οποιονδήποτε κύκλο κατ' επιλογή τους, μέχρι να συμπληρώσουν, τουλάχιστον μία (1) φορά, όλους τους κύκλους των υποχρεωτικών προγραμμάτων επιμόρφωσης. Πάντως, είναι δυνατή η ολοκλήρωση των προγραμμάτων αυτών σε χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των τεσσάρων (4) ετών, όχι όμως πέραν των οκτώ (8) ετών. Η επιμόρφωση αυτή σε όλους τους κύκλους περιλαμβάνει, ιδίως, τη δημιουργία ομάδων εργασίας (workshops), τα πορίσματα των οποίων αποτελούν αντικείμενο συζήτησης από όλους όσοι συμμετείχαν στο πρόγραμμα επιμόρφωσης. Μετά το πέρας κάθε υποχρεωτικού επιμορφωτικού προγράμματος, σε όλους όσοι συμμετείχαν στις ομάδες εργασίας (workshops) και συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο του άρθρου 43, χορηγείται πιστοποιητικό παρακολούθησης, το οποίο τίθεται στον υπηρεσιακό τους φάκελο.

3. [Καταργείται].

4. Τα έκτακτα προγράμματα επιμόρφωσης απευθύνονται σε δικαστικούς λειτουργούς όλων των κλάδων και βαθμών, οι οποίοι καλούνται να εφαρμόσουν νέες ρυθμίσεις με επείγοντα χαρακτήρα σε διάφορους κλάδους του δικαίου. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται το πέμπτο και το έκτο εδάφιο της παρ. 2.»

Άρθρο 11

Θεματολόγιο προγραμμάτων υποχρεωτικής επιμόρφωσης - Τροποποίηση άρθρου 42 ν. 4871/2021

Στο άρθρο 42 του ν. 4871/2021 (Α' 246), περί του θεματολογίου των προγραμμάτων υποχρεωτικής επιμόρφωσης επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο εισαγωγικό εδάφιο, η λέξη και ο αριθμός «τέσσερις (4)» αντικαθίστανται από τη λέξη και τον αριθμό «δύο (2)», β) προστίθεται περ. κ) και το άρθρο 42, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 42

Θεματολόγιο προγραμμάτων
υποχρεωτικής επιμόρφωσης

Οι δικαστικοί λειτουργοί, οι οποίοι συμμετέχουν στα προγράμματα υποχρεωτικής επιμόρφωσης, παρακολουθούν τους δύο (2) κύκλους που αναφέρονται στην παρ. 2 του άρθρου 40, με τα εξής ιδίως αντικείμενα:

α) Εξελίξεις του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της νομολογίας του Δικαστηρίου, του Γενικού Δικαστηρίου και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου,

β) ανθρώπινα δικαιώματα, προστασία του ασθενέστερου στο δίκαιο και δικαστική αντιμετώπιση μειονοτήτων,

γ) δικαιώματα ανηλίκων και αρχές της φιλικής στα παιδιά δικαιοσύνης,

δ) δικαιώματα ατόμων με αναπηρία,

ε) εξελίξεις σε ζητήματα κοινωνικής ασφάλισης και ενιαίου συστήματος κοινωνικής ασφάλειας,

στ) νομοθετικές και νομολογιακές εξελίξεις σε ζητήματα διοικητικού, δημοσιονομικού, αστικού, εμπορικού, ποινικού και εργατικού δικαίου,

ζ) προβλήματα του δικονομικού συστήματος στη διοικητική, πολιτική και ποινική δίκη,

η) νέες μορφές οργανωμένου οικονομικού και ηλεκτρονικού εγκλήματος, καθώς και ζητήματα σχετικά με τη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες,

θ) αντιμετώπιση εξαρτημένων ατόμων, εφαρμοζόμενες μέθοδοι, λειτουργούσες μονάδες απεξάρτησης ή επανένταξης,

ι) λειτουργία σωφρονιστικού συστήματος και προσέγγιση των επιμέρους προβλημάτων του,

ια) επίδραση και εφαρμογή των νέων τεχνολογιών και ιδίως της πληροφορικής, της τεχνητής νοημοσύνης και των ηλεκτρονικών συστημάτων στη διαμόρφωση του δικαίου, στον τρόπο απονομής της δικαιοσύνης και στην εργασία των δικαστικών λειτουργών,

ιβ) πολεοδομία, χωροταξία, δημόσια έργα,

ιγ) προστασία φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, βιώσιμη ανάπτυξη,

ιδ) αστική ευθύνη,

ιε) πνευματική ιδιοκτησία,

ιστ) ενέργεια, κεφαλαιαγορά, ανταγωνισμός, προστασία καταναλωτή,

ιζ) καταπολέμηση της δωροδοκίας και της διαφθοράς,

ιη) αρχές μακροοικονομίας και μικροοικονομίας,

ιθ) τραπεζικό δίκαιο και χρηματοοικονομικά και

κ) δικαστική μεσολάβηση και εναλλακτική επίλυση διαφορών.»

Άρθρο 12

**Εκπαιδευτικό προσωπικό - Τροποποίηση
περ. α) παρ. 1 και παρ. 4 άρθρου 49
ν. 4871/2021**

1. Στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 49 του ν. 4871/2021 (Α' 246), περί του εκπαιδευτικού προσωπικού, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην υποπερ. αα), η λέξη και ο αριθμός «επτά (7)» αντικαθίστανται από τη λέξη και τον αριθμό «δέκα (10)», β)

στην υποπερ. αβ) διαγράφονται οι λέξεις «ή Πρωτοδίκη, ο οποίος έχει συμπληρώσει τουλάχιστον επτά (7) έτη παραμονής στον βαθμό», γ) στην υποπερ. αγ) διαγράφονται οι λέξεις «ή Αντεισαγγελέα Πρωτοδικών, ο οποίος έχει συμπληρώσει τουλάχιστον επτά (7) έτη παραμονής στον βαθμό και», δ) η υποπερ. αδ) διαγράφεται, και η περ. α) διαμορφώνεται ως εξής:

«α) Εν ενεργεία δικαστικούς λειτουργούς με βαθμό τουλάχιστον: αα) Εισηγητή του Συμβουλίου της Επικρατείας ή του Ελεγκτικού Συνεδρίου ή της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ο οποίος έχει συμπληρώσει τουλάχιστον δέκα (10) έτη παραμονής στον βαθμό, αβ) Προέδρου Πρωτοδικών των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, αγ) Εισαγγελέα Πρωτοδικών.»

2. Στην παρ. 4 του άρθρου 49 του ν. 4871/2021, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. α) οι λέξεις και το ποσοστό «σαράντα τοις εκατό (40%)» αντικαθίστανται από τις λέξεις και το ποσοστό «εβδομήντα τοις εκατό (70%)», β) στην περ. β) οι λέξεις και το ποσοστό «τριάντα τοις εκατό (30%)» αντικαθίστανται από τις λέξεις και το ποσοστό «δέκα τοις εκατό (10%)», γ) στην περ. γ) οι λέξεις και το ποσοστό «είκοσι τοις εκατό (20%)» αντικαθίστανται από τις λέξεις και το ποσοστό «δέκα τοις εκατό (10%)» και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Τα κριτήρια για την επιλογή των διδασκόντων, τα οποία βαθμολογούνται με κλίμακα από μηδέν (0) έως δέκα (10), είναι τα εξής: α) Η ειδική ενασχόληση με το αντικείμενο της διδασκαλίας με συντελεστή βαρύτητας εβδομήντα τοις εκατό (70%). Εφόσον ο διδάσκων έχει ήδη διδάξει στη Σχολή, συνεκτιμώνται για τη βαθμολόγηση του κριτηρίου αυτού και οι αξιολογήσεις των σπουδαστών ως προς αυτόν, β) η συγγραφή βιβλίων ή μελετών σχετικών με το αντικείμενο της διδασκαλίας με συντελεστή βαρύτητας δέκα τοις εκατό (10%), γ) η συμμετοχή σε συνέδρια και ημερίδες ως εισηγητές σχετικά με το αντικείμενο της διδασκαλίας με συντελεστή βαρύτητας δέκα τοις εκατό (10%), δ) η ύπαρξη διδακτορικού ή μεταπτυχιακού τίτλου σχετικού με το αντικείμενο της διδασκαλίας με συντελεστή βαρύτητας δέκα τοις εκατό (10%).»

Άρθρο 13

**Διοικητικό προσωπικό - Οργανικές μονάδες -
Τροποποίηση παρ. 1, 2 και 4 άρθρου 51
ν. 4871/2021**

1. Στην περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 51 του ν. 4871/2021 (Α' 246), περί του διοικητικού προσωπικού και των οργανικών μονάδων, διαγράφονται οι λέξεις «και Ειρηνοδίκων» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών συνιστώνται: α) Μία (1) θέση Γενικού Διευθυντή, β) μία (1) θέση Διευθυντή Οικονομικού Προγραμματισμού και Εποπτείας Οικονομικών Υποθέσεων, γ) μία (1) θέση Διευθυντή Κατάρτισης και Επιμόρφωσης Δικαστικών Λειτουργών για την κατεύθυνση της Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης, δ) μία (1) θέση Διευθυντή Κατάρτισης και Επιμόρφωσης Δικαστικών Λειτουργών για την κατεύθυνση των Εισαγγελιών, ε) μία (1) θέση Διευθυντή Κατάρτισης και Επιμόρφωσης Δικαστικών Λειτουργών

για την κατεύθυνση της Διοικητικής Δικαιοσύνης και στ) μία (1) θέση Διευθυντή Κατάρτισης και Επιμόρφωσης Δικαστικών Υπαλλήλων.»

2. Στην παρ. 2 του άρθρου 51 του ν. 4871/2021, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο δεύτερο εδάφιο, αα) προστίθενται οι λέξεις «, ανεξαρτήτως ειδικότητας», αβ) στην περ. α), η λέξη και ο αριθμός «Είκοσι (20)» αντικαθίστανται από τις λέξεις και τον αριθμό «είκοσι τέσσερις (24)», αγ) η περ. βα) αντικαθίσταται, αδ) προστίθεται περ. ββ), αε) στην περ. γ), η λέξη και ο αριθμός «τέσσερις (4)» αντικαθίστανται από τη λέξη και τον αριθμό «δύο (2)», αστ) στην περ. δ), η λέξη και ο αριθμός «πέντε (5)» αντικαθίστανται από τη λέξη και τον αριθμό «τέσσερις (4)», αζ) στην περ. ζ) οι λέξεις «ΥΕ Οδηγών» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ΔΕ Οδηγών», β) το τρίτο εδάφιο αντικαθίσταται και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Οι θέσεις των υπαλλήλων της Σχολής ορίζονται σε τριάντα εννέα (39). Διακρίνονται σε κατηγορίες και κατανέμονται ανά κλάδο, ανεξαρτήτως ειδικότητας, ως εξής: α) είκοσι τέσσερις (24) θέσεις ΠΕ Γραμματέων, β) δύο (2) θέσεις ΠΕ Εφοριακών, βα) μία (1) θέση ΠΕ Διοικητικού - Οικονομικού, ββ) δύο (2) θέσεις ΤΕ Γραμματέων, γ) δύο (2) θέσεις ΠΕ Δημοσιονομικών, δ) τέσσερις (4) θέσεις ΔΕ Γραμματέων, ε) μία (1) θέση εσωτερικού ελεγκτή, στ) μία (1) θέση ΠΕ Πληροφορικής, στα) μία (1) θέση Τεχνικών ΔΕ και ζ) μία (1) θέση ΔΕ Οδηγών. Επιπλέον προβλέπεται στη Σχολή μία (1) θέση υπαλλήλου με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου, η οποία αφορά σε μία (1) θέση ΤΕ Βιβλιοθηκονομίας.»

3. Στην παρ. 4 του άρθρου 51 του ν. 4871/2021 προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Οι θέσεις του διοικητικού προσωπικού καλύπτονται με μόνιμο προσωπικό μέσω διαγωνισμού. Αρμόδιο για την υπηρεσιακή κατάσταση, κατά το άρθρο 88 του Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων (ν. 4798/2021, Α' 68), των υπαλλήλων της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργιών, είναι το δικαστικό και το υπηρεσιακό συμβούλιο του Εφετείου Θεσσαλονίκης. Είναι δυνατή η πλήρωση των θέσεων αυτών με απόσπαση δικαστικών υπαλλήλων και υπαλλήλων φορέων που εποπτεύονται από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και τους εποπτευόμενους φορείς αυτού, κατά παρέκκλιση από κάθε άλλη διάταξη συμπεριλαμβανομένων και αυτών του ν. 4440/2016 (Α' 224), κατόπιν δημοσίευσης σχετικής πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος, στην οποία προσδιορίζονται τα απαιτούμενα και τα επιθυμητά τυπικά και ουσιαστικά προσόντα των υποψηφίων. Από τους υπαλλήλους προτιμώνται όσοι αποδεδειγμένα γνωρίζουν σε πολύ καλό βαθμό τουλάχιστον μία ξένη γλώσσα και συνεκτιμάται η πολύ καλή ή καλή γνώση και άλλων ξένων γλωσσών. Η απόσπαση διαρκεί για χρονικό διάστημα τριών (3) ετών, το οποίο μπορεί να παρατείνεται για τέσσερις (4) ακόμα τριετίες ή, ειδικώς στην περίπτωση απόσπασης υπαλλήλων του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και των φορέων που εποπτεύονται από αυτό, για μία (1) ακόμα τριετία.»

Άρθρο 14

Προκήρυξη διαγωνισμού για την επιλογή εκπαιδευομένων που πρόκειται να καταλάβουν θέσεις δικαστικών υπαλλήλων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 55Z ν. 4871/2021

Στην παρ. 1 του άρθρου 55Z του ν. 4871/2021 (Α' 246), περί της προκήρυξης διαγωνισμού για την επιλογή εκπαιδευομένων που πρόκειται να καταλάβουν θέσεις δικαστικών υπαλλήλων, προστίθενται εδάφια, δεύτερο και τρίτο, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Στην προκήρυξη του εισαγωγικού διαγωνισμού για την επιλογή εκπαιδευομένων που πρόκειται να καταλάβουν θέσεις δικαστικών υπαλλήλων ορίζονται: α) ο αριθμός των εκπαιδευομένων, β) οι θέσεις που πρόκειται να καλυφθούν ανά κατηγορία εκπαίδευσης, κλάδο και δικαστική υπηρεσία, γ) ο χρόνος έναρξης του διαγωνισμού και δ) η προθεσμία υποβολής των αιτήσεων συμμετοχής, η οποία δεν δύναται να είναι μικρότερη των δεκαπέντε (15) ημερών από τη δημοσίευση της προκήρυξης. Στην προκήρυξη μπορεί να περιλαμβάνονται και θέσεις που ανήκουν σε έδρες πρωτοδικείων, καθώς και σε παράλληλες ή περιφερειακές έδρες πρωτοδικείων, στην κατά τόπον αρμοδιότητα των οποίων εμπίπτουν νησιωτικοί δήμοι, μικροί και μεσαίοι ηπειρωτικοί δήμοι και μικροί ορεινοί δήμοι. Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 6 του ν. 5108/2024 (Α' 65):

α) στις έδρες πρωτοδικείων: Χίος, Σάμος, Λέσβος, Νάξος, Σύρος, Κεφαλληνία, Κέρκυρα, Ζάκυνθος, Ορεστιάδα, Ρόδος, Κως, Χανιά, Άμφισσα, Φλώρινα, Ρέθυμνο, Λευκάδα, Λασιθί, Κιλκίς, Κοζάνη, Καστοριά, Ηράκλειο, Καρπενήσι, Γρεβενά,

β) στις παράλληλες έδρες πρωτοδικείων: Καλάβρυτα και Γύθειο και

γ) στις περιφερειακές έδρες πρωτοδικείων: Καρλόβασι, Ικαρία, Σκόπελος, Καλλονή, Λήμνος, Θήρα, Τήνος, Πάρος, Μύκονος, Μήλος, Άνδρος, Σάμη, Θάσος, Ιστιαία, Κύμη, Κάρυστος, Διδυμότειχο, Κάρπαθος, Κάλυμνος, Λέρος, Πόρος, Βάμος, Αμύνταιο, Καλαμπάκα, Ροδολίβος, Ιεράπετρα, Σητεία, Νεμέα, Σικυώνα, Εορδαία, Κόνιτσα, Μοίρες,

για τις οποίες παρέχεται προσαύξηση στον τελικό βαθμό επιτυχίας στον διαγωνισμό, εφόσον οι υποψήφιοι έχουν την ιδιότητα μόνιμου κατοίκου του αντίστοιχου δήμου, αποδεικνυόμενη με βεβαίωση μόνιμης κατοικίας ή δηλώσουν ότι επιθυμούν τον διορισμό τους σε μία εξ αυτών των εδρών, δεσμευόμενοι να υπηρετήσουν επί μία τουλάχιστον δεκαετία, στη θέση στην οποία διορίζονται.»

Άρθρο 15

Απαιτούμενα προσόντα και κωλύματα συμμετοχής στον διαγωνισμό για την επιλογή εκπαιδευομένων που πρόκειται να καταλάβουν θέσεις δικαστικών υπαλλήλων - Αιτήσεις συμμετοχής - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 55H ν. 4871/2021

Στην παρ. 2 του άρθρου 55H του ν. 4871/2021 (Α' 246), περί απαιτούμενων προσόντων και κωλυμάτων συμμε-

τοχής στον διαγωνισμό επιλογής εκπαιδευομένων για θέσεις δικαστικών υπαλλήλων, προστίθεται τρίτο εδάφιο και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Οι υποψήφιοι υποβάλλουν ηλεκτρονικά στη γραμματεία της Σχολής αιτήσεις συμμετοχής στον διαγωνισμό, οι οποίες έχουν τον χαρακτήρα υπεύθυνων δηλώσεων. Με τις αιτήσεις του πρώτου εδαφίου δηλώνουν, επίσης, μία (1) μόνο κατηγορία, στην οποία επιθυμούν να διαγωνιστούν, όπως κατηγορία Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ) ή κατηγορία Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΤΕ) ή κατηγορία Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ΔΕ), αναλόγως των τυπικών τους προσόντων. Αν στην προκήρυξη του διαγωνισμού περιλαμβάνονται και θέσεις για τις οποίες προβλέπεται προσαύξηση στη βαθμολογία των υποψηφίων, με ταυτόχρονη υποχρέωση παραμονής για μία δεκαετία στις θέσεις αυτές, στην αίτηση του πρώτου εδαφίου δηλώνουν, εφόσον το επιθυμούν, και την υποψηφιότητά τους για μία (1) μόνο από τις θέσεις αυτές.»

Άρθρο 16

Βαθμολόγηση υποψηφίων - Προσθήκη παρ. 5Α και τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 55ΙΑ ν. 4871/2021

1. Στο άρθρο 55ΙΑ του ν. 4871/2021 (Α' 246), περί της βαθμολόγησης των υποψηφίων, προστίθεται παρ. 5Α ως εξής:

«5Α. Ο τελικός βαθμός επιτυχίας της παρ. 4 για τους υποψηφίους της κατηγορίας ΔΕ και της παρ. 5 για τους υποψηφίους των κατηγοριών ΠΕ και ΤΕ, όπως διαμορφώθηκε μετά την προσαύξηση λόγω κατοχής μεταπτυχιακού ή διδακτορικού διπλώματος, προσαυξάνεται περαιτέρω κατά μία (1) μονάδα για τους υποψηφίους που έχουν την ιδιότητα του μόνιμου κατοίκου των δήμων του άρθρου 55Ζ ή για όσους δηλώσουν υπεύθυνα ότι επιθυμούν να διοριστούν στις θέσεις που αναφέρονται στο άρθρο 55Ζ, δεσμευόμενοι και στις δύο περιπτώσεις να υπηρετήσουν επί μία τουλάχιστον δεκαετία, στη θέση στην οποία διορίζονται.»

2. Στην παρ. 6 του άρθρου 55ΙΑ του ν. 4871/2021, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «στον πίνακα του πρώτου εδαφίου» αντικαθίστανται από τις λέξεις «σε γενικό πίνακα σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο», β) προστίθενται νέα εδάφια, τρίτο και τέταρτο, και μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Στον πίνακα οριστικών αποτελεσμάτων περιλαμβάνονται μόνο οι υποψήφιοι οι οποίοι έλαβαν τελικό βαθμό επιτυχίας στον διαγωνισμό τουλάχιστον οκτώ (8). Μετά από τον υπολογισμό των προσαυξήσεων της παρ. 5, οι υποψήφιοι κατατάσσονται κατά βαθμολογική σειρά σε γενικό πίνακα σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο. Για τις θέσεις της προκήρυξης για τις οποίες χορηγείται προσαύξηση σύμφωνα με την παρ. 5Α εκδίδεται ειδικός πίνακας, ομοίως σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο, στον οποίο οι υποψήφιοι κατατάσσονται επίσης κατά βαθμολογική σειρά. Υποψήφιοι οι οποίοι συγκεντρώνουν τις προϋποθέσεις για την ένταξή τους τόσο στον γενικό όσο και στον ειδικό πίνακα, σύμφωνα με τα προηγούμενα εδάφια, εντάσσονται και στους δύο αυτούς πίνακες.

Ακολούθως, οι πίνακες επικυρώνονται από την επιτροπή διαγωνισμού, αποστέλλονται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, αναρτώνται στην ιστοσελίδα της Σχολής και δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.»

Άρθρο 17

Εγγραφή επιτυχόντων στον διαγωνισμό για την επιλογή εκπαιδευομένων που πρόκειται να καταλάβουν θέσεις δικαστικών υπαλλήλων και επιλογή με βάση τον γενικό και τον ειδικό πίνακα - Τροποποίηση παρ. 1 και 3 άρθρου 55ΙΒ ν. 4871/2021

1. Η παρ. 1 του άρθρου 55ΙΒ του ν. 4871/2021 (Α' 246), περί της εγγραφής επιτυχόντων στον διαγωνισμό για την επιλογή εκπαιδευομένων που πρόκειται να καταλάβουν θέσεις δικαστικών υπαλλήλων, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Στη Σχολή εγγράφονται οι υποψήφιοι, οι οποίοι περιλαμβάνονται στους πίνακες οριστικών αποτελεσμάτων κατά σειρά επιτυχίας, έως ότου καλυφθεί ο αριθμός των θέσεων ανά κατηγορία εκπαίδευσης ή ο αριθμός των θέσεων για τις οποίες έχει οριστεί προσαύξηση, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 55ΙΑ.

Υποψήφιοι που εντάχθηκαν τόσο στον γενικό όσο και στον ειδικό πίνακα επιλέγουν με βάση ποιον πίνακα θα πραγματοποιήσουν την εγγραφή τους στη Σχολή. Υποψήφιοι οι οποίοι εγγράφονται βάσει του ειδικού πίνακα, κάνοντας χρήση της προσαύξησης της παρ. 5Α του άρθρου 55ΙΑ, μετά την επιτυχή αποφοίτησή τους από τη Σχολή διορίζονται υποχρεωτικά στη θέση για την οποία συμπεριλήφθηκαν στον ειδικό πίνακα και δεσμεύονται να παραμείνουν και να υπηρετήσουν στη θέση αυτή επί μία τουλάχιστον δεκαετία. Εάν οι θέσεις για τις οποίες προβλέφθηκε προσαύξηση, σύμφωνα με την παρ. 5Α του άρθρου 55ΙΑ, δεν καλυφθούν από τους υποψηφίους του ειδικού πίνακα, καλύπτονται από τους υποψηφίους του γενικού πίνακα. Σε περίπτωση ισοβαθμίας, για την πλήρωση της τελευταίας θέσης του γενικού πίνακα οι υποψήφιοι οι οποίοι ισοβάθμισαν, εγγράφονται ως υπεράριθμοι. Σε περίπτωση ισοβαθμίας για την πλήρωση θέσης του ειδικού πίνακα διενεργείται κλήρωση για την ανάδειξη του υποψηφίου που θα εγγραφεί στη Σχολή για τη θέση αυτή.»

2. Στην παρ. 3 του άρθρου 55ΙΒ του ν. 4871/2021 επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «και την έλλειψη κωλυμάτων των άρθρων 7, 8, και 9 του ίδιου Κώδικα,» διαγράφονται, β) προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο, και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Τα δικαιολογητικά τα οποία αποδεικνύουν τη συνδρομή των προσόντων των άρθρων 3, 4, 5, 6 και 22 του Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων [ν. 4798/2021 (Α' 68)] συγκεντρώνονται και καταχωρίζονται σε τηρούμενο ηλεκτρονικά για κάθε εκπαιδευόμενο ατομικό φάκελο, στον οποίο φυλάσσονται όλα τα στοιχεία που τον αφορούν και που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του προσωπικού του μητρώου μετά από τον διορισμό του σε θέση δικαστικού υπαλλήλου. Για τη διαπίστωση της μη συνδρομής στο πρόσωπο εκπαιδευομένου των κωλυμάτων των άρθρων 7, 8 και 9 του Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων υποβάλλε-

ται από αυτόν κατά την εγγραφή του στη Σχολή υπεύθυνη δήλωση. Τα πρακτικά που έχουν συνταχθεί από την επιτροπή του άρθρου 55Θ και αφορούν στα θέματα τα οποία είναι σχετικά με τη διεξαγωγή του διαγωνισμού και την κατάρτιση του πίνακα οριστικών αποτελεσμάτων, διαβιβάζονται στη Σχολή από τον γραμματέα της επιτροπής του εισαγωγικού διαγωνισμού αμέσως μετά από την επικύρωση του πίνακα αυτού.»

Άρθρο 18

Εξετάσεις ολοκλήρωσης πρώτου σταδίου κατάρτισης εκπαιδευομένων που πρόκειται να καταλάβουν θέσεις δικαστικών υπαλλήλων - Τροποποίηση παρ. 1 και 3 άρθρου 55Κ ν. 4871/2021

1. Η περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 55Κ του ν. 4871/2021 (Α' 246), περί των εξετάσεων ολοκλήρωσης του πρώτου σταδίου κατάρτισης εκπαιδευομένων που πρόκειται να καταλάβουν θέσεις δικαστικών υπαλλήλων, αντικαθίσταται και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Το τελευταίο δεκαήμερο του πρώτου σταδίου οι εκπαιδευόμενοι που πρόκειται να καταλάβουν θέσεις δικαστικών υπαλλήλων και θεωρούνται επιτυχόντες κατά την παρ. 2 του άρθρου 55ΙΘ, προσέρχονται ενώπιον τριμελούς επιτροπής σε γραπτή εξέταση ολοκλήρωσης πρώτου σταδίου κατάρτισης στις εξής θεματικές ενότητες: α) στοιχεία του Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων (ν. 4798/2021, Α' 68), β) διαδικασία στο ακροατήριο και γ) χειρισμός των πληροφοριακών συστημάτων των δικαστηρίων και εισαγγελιών.»

2. Στην περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 55Κ του ν. 4871/2021, οι λέξεις «έναν (1) Σύμβουλο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με τον αναπληρωτή του ή» και οι λέξεις «που ορίζονται εκ περιτροπής» διαγράφονται και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Η επιτροπή αποτελείται από: α) έναν (1) Πρόεδρο Εφετών του Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης, με τον αναπληρωτή του, β) έναν (1) Πρόεδρο Εφετών του Εφετείου Θεσσαλονίκης, με αναπληρωτή έναν (1) Εισαγγελέα Εφετών Θεσσαλονίκης και γ) έναν (1) δικαστικό υπάλληλο με ειδικευση στην πληροφορική.»

Άρθρο 19

Πίνακες επιτυχόντων μετά από το τέλος του πρώτου σταδίου κατάρτισης των εκπαιδευομένων που πρόκειται να καταλάβουν θέσεις δικαστικών υπαλλήλων - Τροποποίηση παρ. 1 και 2 άρθρου 55ΚΑ ν. 4871/2021

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 55ΚΑ του ν. 4871/2021 (Α' 246), περί των πινάκων επιτυχόντων μετά από το τέλος του πρώτου σταδίου κατάρτισης των εκπαιδευομένων για θέσεις δικαστικών υπαλλήλων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) προστίθεται η λέξη «γενικό», β) οι λέξεις «ο οποίος» αντικαθίστανται από τις λέξεις «όπως επίσης και ειδικό πίνακα επιτυχόντων για τους σπουδαστές του τρίτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 55ΙΒ. Οι πίνακες», και μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η γραμματεία της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργών, μετά από τη λήψη των βαθμολογιών προόδου

από τους διδάσκοντες και των βαθμολογιών των εξετάσεων αποφοίτησης από την επιτροπή κατά το πρώτο στάδιο κατάρτισης, συντάσσει ανά κατηγορία γενικό πίνακα επιτυχόντων όπως επίσης και ειδικό πίνακα επιτυχόντων για τους σπουδαστές του τρίτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 55ΙΒ. Οι πίνακες αναρτώνται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα μάθησης της Σχολής, με ελεγχόμενη πρόσβαση.»

2. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 55ΚΑ του ν. 4871/2021, οι λέξεις «στον πίνακα» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στους πίνακες» και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Όσοι εκπαιδευόμενοι δεν συμπεριληφθούν στους πίνακες επιτυχόντων λόγω αποτυχίας τους στις εξετάσεις του άρθρου 55Κ, επαναλαμβάνουν το πρώτο στάδιο κατάρτισης σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 55ΙΗ. Σε περίπτωση εκ νέου αποτυχίας για τον ίδιο λόγο, διαγράφονται από τη Σχολή.»

Άρθρο 20

Δεύτερο στάδιο κατάρτισης, πρακτική άσκηση και αξιολόγηση των εκπαιδευομένων που πρόκειται να καταλάβουν θέσεις δικαστικών υπαλλήλων - Πίνακες επιτυχόντων μετά από το τέλος του δεύτερου σταδίου κατάρτισης - Τροποποίηση παρ. 1, 5 και 6 άρθρου 55ΚΒ ν. 4871/2021

1. Στο τρίτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 55ΚΒ του ν. 4871/2021 (Α' 246), περί του δεύτερου σταδίου κατάρτισης, πρακτικής άσκησης και αξιολόγησης και των πινάκων επιτυχόντων για θέσεις δικαστικών υπαλλήλων, προστίθενται οι λέξεις «γενικός και ο ειδικός» και μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Το δεύτερο στάδιο κατάρτισης διαρκεί τρεις (3) μήνες από την 1η Απριλίου έως την 30ή Ιουνίου. Περιλαμβάνει την πρακτική άσκηση στις δικαστικές υπηρεσίες και πραγματοποιείται στα Πρωτοδικεία και τις Εισαγγελίες Πρωτοδικών Αθηνών, Θεσσαλονίκης και Πειραιώς και στα Διοικητικά Πρωτοδικεία Αθηνών, Θεσσαλονίκης και Πειραιώς, στα Εφετεία και τις Εισαγγελίες Εφετών Αθηνών, Θεσσαλονίκης και Πειραιώς, και στα Διοικητικά Εφετεία Αθηνών, Θεσσαλονίκης και Πειραιώς. Η κατανομή στις διαθέσιμες θέσεις πρακτικής άσκησης γίνεται σύμφωνα με τη δήλωση προτίμησης του κάθε σπουδαστή και, εφόσον είναι αναγκαίο, λαμβάνονται υπόψη ο γενικός και ο ειδικός πίνακας επιτυχόντων του πρώτου σταδίου για κάθε κατηγορία εκπαίδευσης.»

2. Οι παρ. 5 και 6 του άρθρου 55ΚΒ του ν. 4871/2021, αντικαθίστανται ως εξής:

«5. Η πρακτική άσκηση των εκπαιδευομένων, κατά την παρ. 1, αξιολογείται σύμφωνα με τα κριτήρια της παρ. 4, ως επιτυχής ή ανεπιτυχής με ειδικά αιτιολογημένη κρίση κάθε εκπαιδευτή.

6. Η αρμόδια οργανική μονάδα της Σχολής, μετά από τη λήψη των αποτελεσμάτων αξιολόγησης της πρακτικής άσκησης, συντάσσει τελικό γενικό πίνακα επιτυχόντων όπως επίσης και ειδικό πίνακα επιτυχόντων για τους εκπαιδευόμενους του τρίτου εδαφίου της παρ. 1

του άρθρου 55ΙΒ, οι οποίοι αναρτώνται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα μάθησης της Σχολής, με ελεγχόμενη πρόσβαση.»

Άρθρο 21

Τελικός βαθμός αποφοίτησης εκπαιδευομένων που πρόκειται να καταλάβουν θέσεις δικαστικών υπαλλήλων - Τροποποίηση άρθρου 55ΚΓ ν. 4871/2021

Στο άρθρο 55ΚΓ του ν. 4871/2021 (Α' 246), περί του τελικού βαθμού αποφοίτησης εκπαιδευομένων για θέσεις δικαστικών υπαλλήλων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1, αα) οι λέξεις «τον μέσο όρο της βαθμολογίας» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τη βαθμολογία» και αβ) διαγράφονται οι λέξεις «και το δεύτερο», β) στην παρ. 2, βα) προστίθεται η λέξη «γενικό», ββ) οι λέξεις «και ο οποίος αναρτάται» αντικαθίστανται από τις λέξεις «, όπως και ειδικό πίνακα αποφοίτησης για τους εγγεγραμμένους βάσει του τρίτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 55ΙΒ. Οι ανωτέρω πίνακες αναρτώνται», γ) στην παρ. 3, γα) στο πρώτο εδάφιο, ι) οι λέξεις «, προηγείται εκείνος που έλαβε υψηλότερη αξιολόγηση κατά το πρώτο στάδιο κατάρτισης. Αν ο βαθμός παραμένει ίδιος,» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στον γενικό πίνακα αποφοίτησης», ιι) οι λέξεις «υψηλότερο βαθμό κατά το δεύτερο» αντικαθίστανται από τις λέξεις «υψηλότερη αξιολόγηση κατά το πρώτο», γβ) στο τρίτο εδάφιο, οι λέξεις «εξακολουθεί να» διαγράφονται, και το άρθρο 55ΚΓ διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 55ΚΓ

Τελικός βαθμός αποφοίτησης εκπαιδευομένων που πρόκειται να καταλάβουν θέσεις δικαστικών υπαλλήλων

1. Ο τελικός βαθμός του κάθε εκπαιδευόμενου που πρόκειται να καταλάβει θέση δικαστικού υπαλλήλου, προκύπτει από τη βαθμολογία που έλαβε στο πρώτο στάδιο κατάρτισης.

2. Η Σχολή συντάσσει γενικό πίνακα αποφοίτησης, ανά κλάδο και κατηγορία εκπαίδευσης, στον οποίο εγγράφονται οι εκπαιδευόμενοι που πρόκειται να καταλάβουν θέσεις δικαστικών υπαλλήλων, όπως και ειδικό πίνακα αποφοίτησης για τους εγγεγραμμένους βάσει του τρίτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 55ΙΒ. Οι ανωτέρω πίνακες αναρτώνται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα μάθησης της Σχολής με ελεγχόμενη πρόσβαση.

3. Μεταξύ των εκπαιδευομένων που πρόκειται να καταλάβουν θέσεις δικαστικών υπαλλήλων με τον ίδιο βαθμό στον γενικό πίνακα αποφοίτησης προηγείται εκείνος που έλαβε υψηλότερη αξιολόγηση κατά το πρώτο στάδιο κατάρτισης. Αν υπάρχει ισοβαθμία, προηγείται εκείνος που έλαβε υψηλότερο βαθμό κατά τον εισαγωγικό διαγωνισμό στη Σχολή. Αν υπάρχει ισοβαθμία, προηγείται εκείνος που έλαβε υψηλότερο βαθμό στις εξετάσεις ολοκλήρωσης του πρώτου σταδίου κατάρτισης, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 8 του άρθρου 55Κ. Σε περίπτωση απόλυτης ισοβαθμίας, διενεργείται κλήρωση.»

Άρθρο 22

Διάθεση προς διορισμό εκπαιδευομένων που πρόκειται να καταλάβουν θέσεις δικαστικών υπαλλήλων - Τροποποίηση παρ. 1, προσθήκη παρ. 3 στο άρθρο 55ΚΕ του ν. 4871/2021

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 55ΚΕ του ν. 4871/2021 (Α' 246), περί της διάθεσης προς διορισμό εκπαιδευομένων για θέσεις δικαστικών υπαλλήλων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο προστίθενται οι λέξεις «, όπως και στις θέσεις για τις οποίες εγγράφηκαν στη Σχολή κάνοντας χρήση της προσαύξησης της παρ. 5Α του άρθρου 55ΙΑ», β) προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Οι εκπαιδευόμενοι, οι οποίοι περατώνουν επιτυχώς όλα τα στάδια κατάρτισης, διατίθενται για διορισμό στις θέσεις που προκηρύσσονται ανά δικαστική υπηρεσία, κλάδο και κατηγορία εκπαίδευσης ανάλογα με τις προτιμήσεις τους, όπως και στις θέσεις για τις οποίες εγγράφηκαν στη Σχολή κάνοντας χρήση της προσαύξησης της παρ. 5Α του άρθρου 55ΙΑ. Οι εκπαιδευόμενοι που είναι γονείς τριών τέκνων και άνω τοποθετούνται κατά απόλυτη προτεραιότητα στη θέση την οποία επιλέγουν. Εφόσον περισσότεροι εκπαιδευόμενοι επιλέξουν την ίδια θέση, προηγείται αυτός με την καλύτερη σειρά κατάταξης στον οικείο πίνακα αποφοίτησης. Ο διορισμός τους ανατρέχει στην επόμενη ημέρα της αποφοίτησής τους.»

2. Στο άρθρο 55ΚΕ του ν. 4871/2021, περί διάθεσης προς διορισμό εκπαιδευομένων που πρόκειται να καταλάβουν θέσεις δικαστικών υπαλλήλων, προστίθεται παρ. 3, ως εξής:

«3. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 δεν εφαρμόζεται για τους εκπαιδευόμενους της Τρίτης Εκπαιδευτικής Σειράς Δικαστικών Υπαλλήλων, που ήδη φοιτούν στη Σχολή.»

Άρθρο 23

Καταργούμενες διατάξεις - Διευκρίνιση διατηρούμενης διάταξης στο άρθρο 55 του ν. 4871/2021

Στο άρθρο 55 του ν. 4871/2021 (Α' 246), περί καταργούμενων διατάξεων, μετά τις λέξεις «της περ. γγ' της παρ. 1 του άρθρου 1,» προστίθενται οι λέξεις «του ν. 2236/1994 (Α' 146), η οποία προστέθηκε με το άρθρο 7 του ν. 2721/1999 (Α' 112)» και το άρθρο 55 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 55

Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται: α) Ο ν. 3689/2008 (Α' 164), με εξαίρεση τα άρθρα 47, 48, 49, 50, 51 και 52 και με την επιφύλαξη της εξαίρεσης που προβλέπεται στην παρ. 6 του άρθρου 54 του παρόντος, καθώς και της περ. γγ' της παρ. 1 του άρθρου 1, του ν. 2236/1994 (Α' 146), η οποία προστέθηκε με το άρθρο 7 του ν. 2721/1999 (Α' 112), β) κάθε γενική ή ειδική διάταξη, που είναι αντίθετη ή που ρυθμίζει με διαφορετικό τρόπο θέματα που ρυθμίζονται με τον νόμο αυτόν.»

Άρθρο 24
Νομοτεχνικές παρεμβάσεις λόγω της
κατάργησης της κατεύθυνσης των
Ειρηνοδικών - Τροποποίηση άρθρων 11, 12,
16, 21 και 31 ν. 4871/2021

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 4871/2021 (Α' 246), περί των διευθυντών κατάρτισης και επιμόρφωσης διαγράφονται οι λέξεις «και των Ειρηνοδικών» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών τοποθετούνται τρεις (3) Διευθυντές Κατάρτισης και Επιμόρφωσης, ένας (1) για την κατεύθυνση της Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης, ένας (1) για την κατεύθυνση των Εισαγγελιών και ένας (1) για την κατεύθυνση της Διοικητικής Δικαιοσύνης.»

2. Στην παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 4871/2021, περί των αρμοδιοτήτων των διευθυντών κατάρτισης και επιμόρφωσης Δικαστικών Λειτουργιών, διαγράφονται οι λέξεις «και των Ειρηνοδικών» και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Ο Διευθυντής Κατάρτισης και Επιμόρφωσης Δικαστικών Λειτουργιών της κατεύθυνσης των Εισαγγελιών συνεπικουρεί επιπλέον τον Διευθυντή Κατάρτισης και Επιμόρφωσης Δικαστικών Λειτουργιών της κατεύθυνσης της Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης σε θέματα προεργαστικής εκπαίδευσης και επιμόρφωσης που αφορούν στο ουσιαστικό και δικονομικό ποινικό δίκαιο.»

3. Στο άρθρο 16 του ν. 4871/2021, περί της προκήρυξης διαγωνισμού στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1, η περ. δ) διαγράφεται, β) η παρ. 2 καταργείται, και μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις το άρθρο 16 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 16
Προκήρυξη διαγωνισμού

1. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως έως το τέλος Μαΐου κάθε έτους, προκηρύσσεται εισαγωγικός διαγωνισμός στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών για τις ακόλουθες κατευθύνσεις: α) Διοικητικής Δικαιοσύνης, για την πλήρωση θέσεων δοκίμων δικαστικών λειτουργιών, αα) του Συμβουλίου της Επικρατείας και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, αβ) του Ελεγκτικού Συνεδρίου και της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, β) Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης για την πλήρωση θέσεων δοκίμων δικαστικών λειτουργιών των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων και γ) Εισαγγελιών για την πλήρωση θέσεων δοκίμων εισαγγελικών παρέδρων.

2. [Καταργείται].

3. Στην προκήρυξη ορίζονται: α) Ο αριθμός των εκπαιδευόμενων που κατανέμονται στις κατευθύνσεις και στα προβλεπόμενα τμήματα, β) ο ακριβής χρόνος έναρξης του διαγωνισμού και γ) η προθεσμία υποβολής των αιτήσεων συμμετοχής, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δεκαπέντε (15) ημερών.

4. Το πρόγραμμα, η διαδικασία, ο ορισμός επιτηρητών, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα, το οποίο αναφέρεται

στους υποψηφίους, στους όρους και στον τρόπο διεξαγωγής του διαγωνισμού, καθορίζονται με απόφαση της Επιτροπής του άρθρου 18, πλην των εξεταστικών κέντρων που ορίζονται από τη Σχολή.

5. Οι αποφάσεις της Επιτροπής του άρθρου 18 αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Δικαιοσύνης και της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργιών.»

4. Στο άρθρο 21 του ν. 4871/2021, περί της εγγραφής των επιτυχόντων, η παρ. 2 καταργείται, και το άρθρο 21 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 21
Εγγραφή επιτυχόντων

1. Στη Σχολή εγγράφονται οι υποψήφιοι, οι οποίοι περιλαμβάνονται στον πίνακα οριστικών αποτελεσμάτων κατά σειρά επιτυχίας, έως ότου καλυφθεί ο αριθμός των θέσεων, ο οποίος αναφέρεται στην προκήρυξη. Σε περίπτωση ισοβαθμίας, για την πλήρωση της τελευταίας θέσης, οι υποψήφιοι, οι οποίοι ισοβάθμησαν, εγγράφονται ως υπεράριθμοι.

2. [Καταργείται].

3. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, η οποία εκδίδεται μέσα σε πέντε (5) ημέρες από τη δημοσίευση του πίνακα οριστικών αποτελεσμάτων, ο αριθμός των εγγεγραφόμενων υπεράριθμων κατανέμεται στα προβλεπόμενα τμήματα των οικείων κατευθύνσεων. Εντός της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου, αν ο αριθμός των επιτυχόντων είναι μικρότερος από τον αριθμό των θέσεων, που προβλέπονται στην προκήρυξη, γίνεται ανακατανομή των θέσεων της οικείας κατεύθυνσης.

4. Η αίτηση για την εγγραφή στη Σχολή υποβάλλεται ηλεκτρονικά στη γραμματεία της μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως του πίνακα οριστικών αποτελεσμάτων.

5. Τα δικαιολογητικά, τα οποία αποδεικνύουν τη συνδρομή των προσόντων, που ορίζονται στο άρθρο 43, και την έλλειψη κωλυμάτων, που προβλέπονται στο άρθρο 44 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών [ν. 4938/2022 (Α' 109)], καταχωρίζονται σε ηλεκτρονικά τηρούμενο για κάθε εκπαιδευόμενο ατομικό φάκελο, στον οποίο φυλάσσονται όλα τα στοιχεία που τον αφορούν. Δεν απαιτείται να υποβληθούν τα στοιχεία, τα οποία έχουν ήδη κατατεθεί, για τη συμμετοχή στον εισαγωγικό διαγωνισμό, εκτός αν αυτά είχαν περιορισμένη χρονική ισχύ και έχει παρέλθει η διάρκειά της ή εμφανίζουν ελλείψεις. Τα πρακτικά που έχουν συνταχθεί από τις οικείες επιτροπές του εισαγωγικού διαγωνισμού και αφορούν τα θέματα, τα οποία είναι σχετικά με τη διεξαγωγή του διαγωνισμού και την κατάρτιση του πίνακα οριστικών αποτελεσμάτων, διαβιβάζονται στη Σχολή από τον γραμματέα της επιτροπής του εισαγωγικού διαγωνισμού αμέσως μετά από την επικύρωση του πίνακα αυτού.

6. Το νομότυπο των αιτήσεων εγγραφής και η πληρότητα των σχετικών δικαιολογητικών ελέγχονται από τον οικείο Διευθυντή Κατάρτισης και Επιμόρφωσης, ο οποίος μπορεί να τάξει εύλογη προθεσμία στον ενδιαφερόμενο για τη συμπλήρωση ελλείψεων που του έχουν επισημανθεί. Σε περίπτωση αμφιβολίας ή αμ-

φισβήτησης, αυτή αίρεται με απόφαση του Γενικού Διευθυντή της Σχολής.

7. Αν ορισμένοι από τους επιτυχόντες δεν υποβάλλουν αίτηση εγγραφής μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από την ανάρτηση του πίνακα οριστικών αποτελεσμάτων στην ιστοσελίδα της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργών, εφόσον ο αριθμός των θέσεων που έχουν προκηρυχθεί δεν καλύπτεται με την εγγραφή υπεράριθμων, προσκαλείται, με απόφαση του Γενικού Διευθυντή της Σχολής, ίσος αριθμός επιτυχόντων, κατά σειρά επιτυχίας, με βάση τον πίνακα οριστικών αποτελεσμάτων να υποβάλει αίτηση εγγραφής μέσα σε αποκλειστική προθεσμία πέντε (5) ημερών από την κοινοποίηση της πρόσκλησης.

8. Η ιδιότητα του εκπαιδευομένου αποκτάται από όσους εγγράφονται νομοτύπως, από την ημέρα της ορκωμοσίας τους. Η μισθοδοσία των εκπαιδευομένων αρχίζει την 1η Φεβρουαρίου, ημερομηνία έναρξης της κατάρτισής τους κατά το στάδιο της προεισαγωγικής εκπαίδευσης, εφόσον δώσουν σε ειδική τελετή τον νόμιμο όρκο της παρ. 2 του άρθρου 23.»

5. Στο άρθρο 31 του ν. 4871/2021, περί πρακτικής άσκησης, αξιολόγησης και πινάκων επιτυχόντων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1, στο τρίτο εδάφιο, οι λέξεις «και των υποψήφιων δοκίμων Ειρηνοδικών» διαγράφονται, β) στην παρ. 2, βα) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «ή του Προϊσταμένου του Ειρηνοδικείου» διαγράφονται, ββ) στο τρίτο εδάφιο, οι λέξεις «και του Ειρηνοδίκη Α' Τάξης» διαγράφονται, και οι παρ. 1 και 2 μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις διαμορφώνονται ως εξής:

«1. Το δεύτερο στάδιο κατάρτισης περιλαμβάνει την πρακτική άσκηση στα δικαστικά καταστήματα και δι-αρκεί από την 24η Νοεμβρίου του έτους της εγγραφής στη Σχολή έως την 31η Μαΐου του έτους που ακολουθεί. Πραγματοποιείται στο Συμβούλιο της Επικρατείας, εφόσον αφορά στους υποψήφιους δόκιμους εισηγητές σε αυτό και στο Ελεγκτικό Συνέδριο, εφόσον αφορά στους υποψήφιους δόκιμους εισηγητές σε αυτό ή αντίστοιχους της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Η πρακτική άσκηση των υποψήφιων παρέδρων των πολιτικών ποινικών δικαστηρίων, των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και των υποψήφιων δοκίμων εισαγγελικών παρέδρων διενεργείται στη Θεσσαλονίκη και στην Αθήνα, σε πρωτοβάθμια δικαστήρια όλων των κλάδων και στην αντίστοιχη εισαγγελία.

2. Με απόφαση του Προέδρου του οικείου δικαστηρίου ή του Προέδρου του τριμελούς συμβουλίου διεύθυνσης ή του Διευθύνοντος την εισαγγελία, η οποία εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Γενικού Διευθυντή, ορίζονται με ενιαία οθιεία οι εποπτεύοντες δικαστικοί λειτουργοί, καθώς και εκείνοι οι οποίοι πρόκειται να έχουν την ευθύνη της πρακτικής άσκησης των εκπαιδευομένων κάθε εκπαιδευτικής σειράς. Για το Συμβούλιο της Επικρατείας και το Ελεγκτικό Συνέδριο οι εποπτεύοντες δικαστικοί λειτουργοί πρέπει να φέρουν τον βαθμό του Συμβούλου, οι δε εκπαιδευτές τον βαθμό του Παρέδρου. Στα λοιπά πρωτοβάθμια δικαστήρια και την οικεία εισαγγελία πρωτοδικών οι εποπτεύοντες δικαστικοί λειτουργοί πρέπει

να φέρουν τον βαθμό του Προέδρου Εφετών και του Εισαγγελέα Εφετών αντίστοιχα, οι δε εκπαιδευτές τον βαθμό του Προέδρου Πρωτοδικών και του Εισαγγελέα Πρωτοδικών αντίστοιχα. Σε κάθε εκπαιδευτή ορίζονται από τους εποπτεύοντες δικαστικούς λειτουργούς μέχρι πέντε (5) εκπαιδευόμενοι, οι οποίοι εναλλάσσονται με τέτοιο τρόπο κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης, ώστε όλοι οι εκπαιδευτές να έχουν την ευθύνη όλων των εκπαιδευομένων, οι δε εκπαιδευόμενοι να εκπαιδεύονται σε περισσότερα αντικείμενα.»

ΜΕΡΟΣ Β'

**ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 702/1977, Ν. 1406/1983
ΚΑΙ ΚΩΔΙΚΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ -
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΚΩΔΙΚΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ
ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΚΩΔΙΚΑ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ - ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ
ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΩΝ -
ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΟΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ
ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΜΕΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΗΛΙΚΙΑ
ΑΠΟΧΩΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 25

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι:

α) η τροποποίηση του νομοθετικού πλαισίου για την εκδίκαση ακυρωτικών διαφορών και διαφορών ουσίας, σε συνέχεια των νομοθετικών αλλαγών που επέφεραν ο ν. 5172/2025 (Α' 10) και ο ν. 5119/2024 (Α' 103),

β) η ρύθμιση οργανωτικών θεμάτων και θεμάτων υπη-ρειακής κατάστασης λειτουργών και υπαλλήλων που υπάγονται στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Δικαιοσύ-νης, όπως των δικαστικών λειτουργών, των δικαστικών υπαλλήλων, των συμβολαιογράφων, των δικαστικών επιμελητών και του προσωπικού της δικαστικής αστυ-νομίας,

γ) η ενίσχυση του πλαισίου της ιατρικώς υποβοηθού-μενης αναπαραγωγής και η προστασία των ανήλικων και

δ) η ρύθμιση λοιπών μεμονωμένων θεμάτων αρμοδι-ότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

Άρθρο 26

Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι:

α) η τροποποίηση διατάξεων του ν. 702/1977 (Α' 268), του ν. 1406/1983 (Α' 182) και του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α' 97) προκειμένου να αντι-μετωπίζονται ενιαία συναφείς υποθέσεις,

β) η τροποποίηση διατάξεων του Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων (ν. 4798/2021, Α' 68), του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών (ν. 4938/2022, Α' 109), του ν. 5108/2024 (Α' 65), του Κώδι-κα Συμβολαιογράφων (ν. 2830/2000, Α' 96), του Κώδικα Δικαστικών Επιμελητών (ν. 2318/1995, Α' 126) και του ν. 4963/2022 (Α' 149), προκειμένου να ρυθμιστούν οργα-ντικά και υπηρεσιακά θέματα που ανέκυψαν στην πράξη,

γ) η τροποποίηση του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α' 164) για να περιχαρακωθεί η διαδικασία της ιατρικής υποβοηθούμενης αναπαραγωγής και του ν. 4478/2017 (Α' 91) για να διευκολυνθεί η δημιουργία περισσότερων Αυτοτελών Γραφείων Προστασίας Ανήλικων Θυμάτων «Σπίτι του Παιδιού» και

δ) η τροποποίηση των αναγκαίων νομοθετικών ρυθμίσεων για την αντιμετώπιση λοιπών επιμέρους ζητημάτων αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΔΙΚΑΣΗ ΑΚΥΡΩΤΙΚΩΝ
ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΟΥΣΙΑΣ -
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 702/1977, Ν. 1406/1983 ΚΑΙ
ΚΩΔΙΚΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Άρθρο 27

Ανάλογη εφαρμογή διατάξεων -

Τροποποίηση παρ. 1Α άρθρου 1 ν. 702/1977

Στην παρ. 1Α του άρθρου 1 του ν. 702/1977 (Α' 268), περί των ακυρωτικών διαφορών που υπάγονται στην αρμοδιότητα του τριμελούς διοικητικού πρωτοδικείου, προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 1Α διαμορφώνεται ως εξής:

«1Α. Στην αρμοδιότητα του τριμελούς διοικητικού πρωτοδικείου υπάγεται η εκδίκαση αιτήσεων ακύρωσης ατομικών πράξεων διοικητικών αρχών που αφορούν:

α) την εφαρμογή της νομοθεσίας περί όπλων και εκρηκτικών εν γένει,

β) την αποκατάσταση βλαβών επί των πάσης φύσεως ή κατηγορίας δημοσίων έργων και ιδίως επί του οδικού δικτύου εν γένει, καθώς και την επιβολή της σχετικής δαπάνης σε βάρος των υπόχρεων προσώπων,

γ) την έκδοση αδειών υπαίθριων διαφημίσεων και επιγραφών, καθώς και την αφαίρεση παράνομων υπαίθριων διαφημίσεων και επιγραφών και την επιβολή σχετικών προστίμων,

δ) την εφαρμογή της αθλητικής νομοθεσίας,

ε) τον διορισμό και την εν γένει υπηρεσιακή κατάσταση των στρατιωτικών, ανεξάρτητα από τη φύση της σχέσης που τους συνδέει με τον φορέα τους, με την επιφύλαξη της περ. α) της παρ. 1. Για την εκδίκαση των παραπάνω διαφορών εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του παρόντος νόμου που αναφέρονται στα διοικητικά εφετεία.»

Άρθρο 28

Έφεση κατά αποφάσεων των διοικητικών
δικαστηρίων που εκδίδονται επί ακυρωτικών
διαφορών - Τροποποίηση άρθρων 5 και 5Α
ν. 702/1977

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 702/1977, περί της δυνατότητας άσκησης έφεσης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) η λέξη «εφετείων» αντικαθίσταται από τη λέξη «δικαστηρίων», β) προστίθενται η λέξη και ο αριθμός «και 1Α» και η παρ. 1, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Με την επιφύλαξη των οριζόμενων στο άρθρο 5Α, σε έφεση ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας

ας υπόκεινται οι οριστικές αποφάσεις των διοικητικών δικαστηρίων που εκδίδονται κατά τις παρ. 1 και 1Α του άρθρου 1 του παρόντος νόμου επί αιτήσεως ακυρώσεως ή τριτανακοπής.»

2. Στο άρθρο 5Α του ν. 702/1977 (Α' 268), περί της δυνατότητας άσκησης έφεσης κατά αποφάσεων των διοικητικών δικαστηρίων επί ακυρωτικών διαφορών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, αα) η περ. «ιγ)» διαγράφεται, αβ) οι λέξεις «και της περ. β) της παρ. 1Α» αντικαθίστανται από τις λέξεις «και των περ. β), δ) και ε) της παρ. 1Α», β) στο δεύτερο εδάφιο, στην περ. β) προστίθενται οι λέξεις «τον διορισμό», και το άρθρο 5Α διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 5Α

Οι αποφάσεις των διοικητικών δικαστηρίων που εκδίδονται επί των διαφορών των περ. α), β), γ), δ), ε) και ια) της παρ. 1 και των περ. β), δ) και ε) της παρ. 1Α του άρθρου 1 του παρόντος νόμου δεν υπόκεινται σε έφεση.

Εξαιρούνται και υπόκεινται σε έφεση οι διαφορές που αφορούν:

α) τον διορισμό με διαδικασία μη υποκείμενη στον έλεγχο του Α.Σ.Ε.Π., τη μετάταξη, την προαγωγή σε βαθμό που χαρακτηρίζεται ανώτατος από διάταξη νόμου και τη λύση της υπαλληλικής σχέσης των υπαλλήλων (πολιτικών και δικαστικών) του Δημοσίου, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτης και δεύτερης βαθμίδας και των λοιπών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου,

β) τον διορισμό, τη μονιμοποίηση και την απόταξη των στρατιωτικών υπαλλήλων και των υπαλλήλων των Σωμάτων Ασφαλείας,

γ) την εισαγωγή και οριστική απομάκρυνση των μαθητών των παραγωγικών σχολών της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 1 του παρόντος νόμου,

δ) τον διορισμό και την παύση των αναπληρωτών καθηγητών, επίκουρων καθηγητών, λεκτόρων και καθηγητών εφαρμογών της ανώτατης εκπαίδευσης, και

ε) την αναγνώριση τίτλων σπουδών της αλλοδαπής.»

Άρθρο 29

Αρμοδιότητα επί διαφορών από την έκδοση
ατομικών πράξεων επιβολής μέτρων
επιστροφής (rebate) ή αυτόματης επιστροφής
(claw back) ή άλλων παρόμοιων μέτρων σε
βάρος επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται
στον τομέα της παροχής υπηρεσιών
υγείας και εμπορίας φαρμακευτικών
σκευασμάτων, ιατροτεχνολογικών προϊόντων
και συμπληρωμάτων ειδικής διατροφής -
Προσθήκη περ. ιγ) παρ. 2 και κατάργηση παρ. 7
άρθρου 1 ν. 1406/1983

1. Στην παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 1406/1983 (Α' 182), περί των διαφορών που περιλαμβάνονται στις διοικητικές διαφορές ουσίας που υπάγονται στη δικαιοδοσία των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, προστίθεται περ. ιγ) ως εξής:

«ιγ) Τις διαφορές που αναφύονται από την έκδοση ατομικών πράξεων κατά τη νομοθεσία για την επιβολή μέτρων επιστροφής (rebate) ή αυτόματης επιστροφής

(claw back) ή άλλων παρόμοιων μέτρων σε βάρος επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον τομέα της παροχής υπηρεσιών υγείας και εμπορίας φαρμακευτικώνσκευασμάτων, ιατροτεχνολογικών προϊόντων και συμπληρωμάτων ειδικής διατροφής.»

2. Η παρ. 7 του άρθρου 1 του ν. 1406/1983, περί υπαγωγής των εκεί αναφερόμενων διαφορών στην αρμοδιότητα του διοικητικού εφετείου, καταργείται.

3. Εκκρεμείς υποθέσεις, για τις οποίες δεν έχει οριστεί δικάσιμος μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος, παραμένουν στο διοικητικό πρωτοδικείο.

Άρθρο 30

Διαδικασία έκδοσης διαταγής πληρωμής - Τροποποίηση άρθρου 272B και παρ. 1 άρθρου 272Γ Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας

1. Στο άρθρο 272B του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α' 97), περί του αρμόδιου καθ' ύλην και κατά τόπον δικαστηρίου για την έκδοση διαταγής πληρωμής, οι λέξεις «του Μονομελούς Διοικητικού Εφετείου της έδρας του αντισυμβαλλόμενου φορέα, κατά του οποίου ζητείται η έκδοσή της και προκειμένου για το Δημόσιο, της έδρας της υπηρεσίας που συμβλήθηκε για λογαριασμό του (εφεξής «αντισυμβαλλόμενος»)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του καθ' ύλην και κατά τόπον αρμόδιου για την αξίωση μονομελούς διοικητικού δικαστηρίου» και το άρθρο 272B διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 272B

Καθ' ύλην και κατά τόπον αρμοδιότητα

Αρμόδιος να εκδώσει διαταγή πληρωμής είναι ο δικαστής του καθ' ύλην και κατά τόπον αρμόδιου για την αξίωση μονομελούς διοικητικού δικαστηρίου.»

2. Στην παρ. 1 του άρθρου 272Γ του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, περί αίτησης, κοινοποίησης και αποδεικτικών εγγράφων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «του άρθρου 27» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του άρθρου 272Α», β) στο δεύτερο εδάφιο, β) προστίθενται οι λέξεις «, εφόσον αρμόδιο για την αξίωση είναι το διοικητικό εφετείο,» ββ) οι λέξεις «αρμόδιου διοικητικού εφετείου» διαγράφονται, και μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η διαταγή πληρωμής εκδίδεται ύστερα από αίτηση του δικαιούχου της αξίωσης, που υπογράφεται κατά τις διατάξεις του άρθρου 272Α του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας και κατατίθεται στη γραμματεία του αρμόδιου δικαστηρίου. Η κατάθεση της αίτησης, εφόσον αρμόδιο για την αξίωση είναι το διοικητικό εφετείο, μπορεί να γίνει και στη γραμματεία οποιουδήποτε από τα διοικητικά πρωτοδικεία που υπάγονται στην περιφέρειά του. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, η γραμματεία του πρωτοδικείου, στο οποίο κατατέθηκε η αίτηση, τη διαβιβάζει, μέσα σε προθεσμία οκτώ (8) ημερών από την κατάθεση, στη γραμματεία του αρμόδιου εφετείου. Για την κατάθεση συντάσσεται πράξη πάνω στην κατατιθέμενη αίτηση, η οποία διαλαμβάνει τη χρονολογία της κατάθεσης, το ονοματεπώνυμο του υπαλλήλου που την παρέλαβε και του προσώπου που την κατέθεσε, καθώς και τον αριθμό

της καταχώρισης της αίτησης στο οικείο βιβλίο ή στο ειδικό πρωτόκολλο κατάθεσης, κατά περίπτωση, υπογράφεται δε από τον υπάλληλο που την παραλαμβάνει και από τον καταθέτη.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΚΩΔΙΚΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Άρθρο 31

Γονικές άδειες ανατροφής τέκνου - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 104 Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων

Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 104 του Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων (ν. 4798/2021, Α' 68), περί των γονικών αδειών ανατροφής τέκνων, τρίτεκνων και πολύτεκνων, προστίθενται οι λέξεις «και για κάθε τέκνο» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Στον φυσικό, θετό ή ανάδοχο γονέα δικαστικό υπάλληλο, που έχει τέκνο ηλικίας έως έξι (6) ετών, ή έως οκτώ (8) ετών εφόσον η υιοθεσία ή η αναδοχή δεν έχει ολοκληρωθεί έως τα έξι (6) έτη, χορηγείται υποχρεωτικά, ύστερα από αίτησή του, γονική άδεια ανατροφής του τέκνου έως δύο (2) έτη, χωρίς αποδοχές. Διάστημα τριών (3) μηνών της άδειας αυτής χορηγείται με πλήρεις αποδοχές στην περίπτωση απόκτησης τρίτου τέκνου και άνω και για κάθε τέκνο. Ο χρόνος της άδειας αυτής (χωρίς αποδοχές) δεν αποτελεί χρόνο πραγματικής υπηρεσίας. Η άδεια αυτή χορηγείται μετά τη λήξη της άδειας μητρότητας.»

Άρθρο 32

Αποσπάσεις δικαστικών υπαλλήλων - Τροποποίηση παρ. 4 και 9 άρθρου 156 Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων

1. Στην παρ. 4 του άρθρου 156 του Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων (ν. 4798/2021, Α' 68), περί αποσπάσεων δικαστικών υπαλλήλων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «το ένα (1) έτος» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τα δύο (2) έτη», β) το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Η διάρκεια της απόσπασης δεν μπορεί να υπερβεί τα δύο (2) έτη. Ο χρόνος της απόσπασης λογίζεται για κάθε συνέπεια ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας στη θέση στην οποία ο υπάλληλος ανήκει οργανικά.»

2. Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 9 του άρθρου 156 του Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων, στο δεύτερο εδάφιο, προστίθενται οι λέξεις «, ιδίως των δικαστηρίων που εδρεύουν στη νησιωτική χώρα» και η παρ. 9 διαμορφώνεται ως εξής:

«9. Δεν επιτρέπεται η απόσπαση δικαστικού υπαλλήλου πριν από τη μονιμοποίησή του. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η απόσπαση δικαστικού υπαλλήλου πριν από τη μονιμοποίησή του, για την κάλυψη συγκεκριμένης και επιτακτικής υπηρεσιακής ανάγκης που δεν μπορεί να εξυπηρετηθεί με άλλο τρόπο, ιδίως των δικαστηρίων που εδρεύουν στη νησιωτική χώρα.»

3. Στο άρθρο 156 του Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων προστίθενται παρ. 15 και 16 ως εξής:

«15. Κατ' εξαίρεση διατηρούνται όσον αφορά τους Ολυμπιονίκες που υπηρετούν ως δικαστικοί υπάλληλοι σε ισχύ οι διατάξεις του άρθρου 25 του ν. 4325/2015 (Α' 47).

16. Στην Κεντρική υπηρεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης δύναται να αποσπάται μέχρι ποσοστό δύο τοις εκατό (2%) του αριθμού των δικαστικών υπαλλήλων που αποφοιτούν από την Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών και για χρονικό διάστημα τριών (3) ετών. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης ορίζεται κάθε λεπτομέρεια για την εφαρμογή του πρώτου εδαφίου.»

Άρθρο 33

Διαδικασία και αρμοδιότητα επιλογής προϊσταμένων δικαστικών υπαλλήλων - Μεταβατική διάταξη

Η παρ. 3 του άρθρου 228 του Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων (ν. 4798/2021, Α' 68), περί επιλογής προϊσταμένων, ισχύει έως την 31η.12.2025.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΚΩΔΙΚΑ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ

Άρθρο 34

Διαδικασία επιλογής προϊσταμένου - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 17 Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών

Στην παρ. 5 του άρθρου 17 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών (ν. 4938/2022, Α' 109), περί των συμβουλίων διεύθυνσης των δικαστηρίων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο έβδομο εδάφιο, οι λέξεις «του συμβουλίου» διαγράφονται, β) προστίθεται τελευταίο εδάφιο, και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Η θητεία του συμβουλίου είναι διετής. Αρχίζει την 1η Οκτωβρίου του έτους της εκλογής και λήγει, μετά από την πάροδο δύο (2) ετών, την 30ή Σεπτεμβρίου. Επανεκλογή του ίδιου προσώπου ως προέδρου ή τακτικού μέλους συμβουλίου στον ίδιο βαθμό ιεραρχίας δεν επιτρέπεται. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η επανεκλογή του ίδιου προσώπου ως προέδρου ή τακτικού μέλους συμβουλίου στον ίδιο βαθμό ιεραρχίας σε περίπτωση που η πρώτη θητεία του δεν υπερέβη το χρονικό διάστημα του ενός (1) έτους. Ο πρόεδρος δεν επιτρέπεται να μετατεθεί για οποιονδήποτε λόγο. Σε περίπτωση προαγωγής, παραμένει στη θέση του και ασκεί τα καθήκοντά του έως τη λήξη της θητείας του. Τα τακτικά μέλη δεν επιτρέπεται να μετατεθούν, εκτός εάν προαχθούν, οπότε τη θέση τους καταλαμβάνουν οι αναπληρωματικοί κατά τη σειρά των ψήφων που έλαβαν. Ο πρόεδρος και τα τακτικά μέλη του συμβουλίου εκπίπτουν από τη θέση τους, εάν τους επιβληθεί πειθαρχική ποινή βαρύτερη της επίπληξης. Αν οι ανωτέρω αδυνατούν προσωρινά να ασκήσουν τα καθήκοντά τους, αναπληρώνονται από τους αναπληρωτές τους και οι τελευταίοι από

τους επόμενους κατά σειρά ψήφων δικαστές και, σε κάθε περίπτωση, από τους αρχαιότερους δικαστές που υπηρετούν στο οικείο εφετείο ή πρωτοδικείο, για τους οποίους δεν συντρέχουν τα κωλύματα της παρ. 6. Σε περίπτωση θανάτου, παραίτησης ή με οποιονδήποτε τρόπο εξόδου από την υπηρεσία του προέδρου, των τακτικών και των αναπληρωματικών μελών του συμβουλίου, τη θέση τους καταλαμβάνουν οι αμέσως επόμενοι κατά σειρά ψήφων δικαστές. Η θητεία των ανωτέρω λήγει μαζί με τη θητεία των λοιπών μελών. Κατ' εξαίρεση, αν η απομένουσα θητεία του προέδρου ή τακτικού μέλους υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες, διεξάγεται, για την κενή ή τις κενές θέσεις, αναπληρωματική εκλογή, για την οποία εφαρμόζεται αναλόγως η διαδικασία της παρ. 4. Στην τελευταία περίπτωση, αν η λήξη, για οποιονδήποτε λόγο, της θητείας επισυμβεί από την 1η Ιουνίου έως και τη 15η Σεπτεμβρίου, τότε η εκλογή διενεργείται, με μυστική ψηφοφορία, από την ολομέλεια του οικείου δικαστηρίου, η οποία συνέρχεται αυτοδικαίως για τον σκοπό αυτόν την 11η πρωινή ώρα του τρίτου Σαββάτου του μηνός Σεπτεμβρίου του αντίστοιχου έτους, κατά δε τον χρόνο που μεσολαβεί, τη θέση των ελλειπόντων καταλαμβάνουν οι αμέσως επόμενοι κατά σειρά ψήφων δικαστές και σε κάθε περίπτωση, οι αρχαιότεροι δικαστές, που υπηρετούν στο οικείο εφετείο ή πρωτοδικείο ή εισαγγελία, για τους οποίους δεν συντρέχουν τα κωλύματα της παρ. 6.»

Άρθρο 35

Κωλύματα εντοπιότητας δικαστικών λειτουργών και ρύθμιση ως προς την εγκυρότητα πράξεων - Αντικατάσταση παρ. 6 άρθρου 49 Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών

1. Η παρ. 6 του άρθρου 49 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών (ν. 4938/2022, Α' 109), περί κωλύματος εντοπιότητας δικαστικών λειτουργών, αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Δεν επιτρέπεται η υπηρεσία δικαστικού λειτουργού σε πρωτοδικείο ή εισαγγελία πρωτοδικών, εφετείο ή εισαγγελία εφετών, εφόσον είναι διορισμένος ως δικηγόρος σύζυγος ή πρόσωπο, με το οποίο έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης ή συγγενής του μέχρι δεύτερου βαθμού, εξ αίματος ή εξ αγχιστείας, όσο διαρκεί ο γάμος ή το σύμφωνο συμβίωσης, σε δικηγορικό σύλλογο, που υπάγεται στην αντίστοιχη κατά τόπον αρμοδιότητα. Το κώλυμα του προηγούμενου εδαφίου δεν ισχύει για τους δικαστικούς λειτουργούς του πρωτοδικείου, της εισαγγελίας πρωτοδικών, του εφετείου και της εισαγγελίας εφετών, που υπηρετούν στα δικαστήρια της έδρας των εφετείων Αθηνών, Πειραιώς, Θεσσαλονίκης, Πάτρας και Λάρισας. Δεν επιτρέπεται η υπηρεσία δικαστικού λειτουργού σε πρωτοδικεία ή εισαγγελίες πρωτοδικών των λοιπών πόλεων, πλην της έδρας των ως άνω εφετείων, στους δικηγορικούς συλλόγους των οποίων είναι διορισμένοι ως δικηγόροι πρόσωπα, που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο.»

2. Η ισχύς της παρ. 1 αρχίζει τη 16η Σεπτεμβρίου 2025.

3. Οι πράξεις των δικαστικών και εισαγγελικών λειτουργών, οι οποίοι εμπίπτουν στο κώλυμα της παρ. 6

του άρθρου 49 του ν. 4938/2022, όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του με το άρθρο 72 του ν. 5172/2025 (Α' 10) και διενεργήθηκαν μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, είναι έγκυρες.

Άρθρο 36

Τοποθετήσεις - Προαγωγές δικαστικών λειτουργιών - Αντικατάσταση παρ. 3 άρθρου 59 Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών

Η παρ. 3 του άρθρου 59 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών (ν. 4938/2022, Α'109), περί τοποθετήσεων και προαγωγών δικαστικών λειτουργιών, αντικαθίσταται ως εξής:

«3. α) Οι προαγωγές στις θέσεις του Προέδρου και των Αντιπροέδρων του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Προέδρου, του Εισαγγελέα και των Αντιπροέδρων του Αρείου Πάγου, του Προέδρου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, των Αντιπροέδρων του Ελεγκτικού Συνεδρίου και του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων ενεργούνται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου.

β) Το Υπουργικό Συμβούλιο, ύστερα από γνώμη της Διάσκεψης των Προέδρων της Βουλής και εισήγηση του Υπουργού Δικαιοσύνης, επιλέγει τους προακτέους μεταξύ εκείνων που έχουν τα νόμιμα προσόντα κατά τις παρ. 4 και 5 του άρθρου 74, την παρ. 7 του άρθρου 75, τις παρ. 7 και 8 του άρθρου 83, την παρ. 7 του άρθρου 84 και τις παρ. 10, 11 και 12 του άρθρου 89.

γ) Ειδικά για τις προαγωγές στις θέσεις των Προέδρων και των Αντιπροέδρων του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Αρείου Πάγου και του Ελεγκτικού Συνεδρίου, καθώς επίσης και στις θέσεις του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου και του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, πριν από τη γνώμη της Διάσκεψης των Προέδρων της Βουλής ζητείται από τον Υπουργό Δικαιοσύνης, η γνώμη της Ολομέλειας του οικείου Ανώτατου Δικαστηρίου, η οποία διατυπώνεται κατόπιν μυστικής ψηφοφορίας των μελών της. Ειδικότερα για την προαγωγή στη θέση του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου ζητείται από τον Υπουργό Δικαιοσύνης και η γνώμη της Ολομέλειας της Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου.

δ) Για τις προαγωγές στις θέσεις του Προέδρου του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Προέδρου του Αρείου Πάγου, του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου και του Προέδρου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η επιλογή γίνεται μεταξύ των Αντιπροέδρων και των δέκα (10) αρχαιοτέρων μελών της Ολομέλειας του οικείου Δικαστηρίου που έχουν τα νόμιμα προσόντα κατά τις διατάξεις της παρούσας και δεν αφυπηρετούν κατά το έτος της προαγωγής. Για κάθε μία (1) θέση αφυπηρετούντος Αντιπροέδρου του Συμβουλίου της Επικρατείας και του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στον αριθμό των υποψηφίων προς επιλογή προστίθεται το επόμενο κατά σειρά αρχαιότητας μέλος της οικείας Ολομέλειας που έχει τα νόμιμα προσόντα και δεν αφυπηρετεί το έτος της προαγωγής. Για κάθε μία (1) θέση αφυπηρετούντος Αντιπροέδρου του Αρείου Πάγου,

στον αριθμό των υποψηφίων προς επιλογή προστίθενται τα τέσσερα (4) επόμενα κατά σειρά αρχαιότητας μέλη της οικείας Ολομέλειας που έχουν τα νόμιμα προσόντα και δεν αφυπηρετούν κατά το έτος της προαγωγής.

ε) Για τις προαγωγές στις θέσεις των Αντιπροέδρων του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Αρείου Πάγου και του Ελεγκτικού Συνεδρίου η επιλογή γίνεται μεταξύ των δέκα (10) αρχαιοτέρων μελών της οικείας Ολομέλειας, που έχουν τα νόμιμα προσόντα και δεν αφυπηρετούν κατά το έτος της προαγωγής, όταν η προς πλήρωση θέση είναι μία (1). Για κάθε μία (1) επιπλέον προς πλήρωση θέση Αντιπροέδρου, στον αριθμό των υποψηφίων προς επιλογή προστίθενται τα τέσσερα (4) επόμενα κατά σειρά αρχαιότητας μέλη της οικείας Ολομέλειας που έχουν τα νόμιμα προσόντα και δεν αφυπηρετούν κατά το έτος της προαγωγής.

στ) Η Ολομέλεια συνεδριάζει σε Συμβούλιο και μετέχουν σε αυτήν όλα τα μέλη της, στη δε Ολομέλεια του Αρείου Πάγου μετέχουν επίσης με δικαίωμα ψήφου ο Εισαγγελέας και οι Αντεισαγγελείς του Αρείου Πάγου. Στην Ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου μετέχουν επίσης με δικαίωμα ψήφου ο Γενικός Επίτροπος, ο Επίτροπος και οι Αντεπίτροποι της Επικρατείας. Σε περίπτωση κωλύματος, η Ολομέλεια συγκροτείται νόμιμα και με λιγότερο αριθμό μελών, σε κάθε όμως περίπτωση, τα παρόντα μέλη πρέπει να είναι περισσότερα από το ήμισυ των μελών που υπηρετούν.

ζ) Κάθε μέλος της Ολομέλειας έχει δικαίωμα να επιλέξει μεταξύ όσων έχουν τα νόμιμα προσόντα βάσει των διατάξεων της παρούσας, ως εξής:

i) υποχρεωτικά, με ποινή ακυρότητας του ψηφοδελτίου, από τρεις (3) έως πέντε (5) δικαστικούς λειτουργούς για την κάλυψη της θέσης του Προέδρου,

ii) υποχρεωτικά, με ποινή ακυρότητας του ψηφοδελτίου, από τρεις (3) έως πέντε (5) δικαστικούς ή εισαγγελικούς λειτουργούς στην ψηφοφορία της Ολομέλειας του Αρείου Πάγου και υποχρεωτικά τρεις (3) εισαγγελικούς λειτουργούς στην ψηφοφορία της Ολομέλειας της Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου, για την κάλυψη της θέσης του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου,

iii) υποχρεωτικά, με ποινή ακυρότητας του ψηφοδελτίου, από τρεις (3) έως πέντε (5) δικαστικούς λειτουργούς για την κάλυψη της θέσης του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο,

iv) υποχρεωτικά, με ποινή ακυρότητας του ψηφοδελτίου, από τρεις (3) δικαστικούς λειτουργούς και μέχρι αριθμό ίσο με το πενήντα τοις εκατό (50%) των δικαστικών λειτουργιών που έχουν τα ανωτέρω προσόντα για τις προς κάλυψη θέσεις Αντιπροέδρων και κατ' ανώτατο όριο συνολικά μέχρι δέκα (10) δικαστικούς λειτουργούς.

η) Η σύγκληση της Διοικητικής Ολομέλειας, η ενημέρωση των δικαστικών και εισαγγελικών λειτουργιών που έχουν τα νόμιμα προσόντα βάσει των διατάξεων της παρούσας, η διαδικασία της ψηφοφορίας και της καταμέτρησης των ψήφων διεξάγονται με επιμέλεια του Προέδρου του οικείου Ανώτατου Δικαστηρίου ή του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου αντιστοίχως. Το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας ανακοινώνεται στα μέλη της Ολομέλειας και συντάσσεται πρακτικό με τα ονόματα

των υποψηφίων και τις ψήφους που έλαβε ο καθένας κατά φθίνοντα αριθμό ψήφων. Αντίγραφο του πρακτικού διαβιβάζεται στον Υπουργό Δικαιοσύνης μέσα σε ένα (1) μήνα από τότε που ζητήθηκε η γνώμη της Ολομέλειας και περιλαμβάνεται στην εισήγησή του προς το Υπουργικό Συμβούλιο.

θ) Για την προαγωγή στη θέση του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων, πριν από τη γνώμη της Διάσκεψης των Προέδρων της Βουλής, ζητείται από τον Υπουργό Δικαιοσύνης η γνώμη σώματος που απαρτίζεται από τους δικαστικούς λειτουργούς της Γενικής Επιτροπείας και τους πενήντα (50) αρχαιότερους Προέδρους Εφετών Διοικητικών Δικαστηρίων. Η γνώμη αυτή διατυπώνεται κατόπιν μυστικής ψηφοφορίας των μελών του σώματος, που διεξάγεται ταυτόχρονα σε αίθουσες των διοικητικών δικαστηρίων Αθηνών και Θεσσαλονίκης μετά από πρόσκληση του Γενικού Επιτρόπου, με επιμέλεια του οποίου ή του νόμιμου αναπληρωτή του λαμβάνει χώρα η διαδικασία. Κάθε μέλος έχει δικαίωμα να επιλέξει, υποχρεωτικά, με ποινή ακυρότητας του ψηφοδελτίου, από τρεις (3) έως πέντε (5) δικαστικούς λειτουργούς, μεταξύ όσων έχουν τα νόμιμα προσόντα σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 75 του παρόντος. Αντίγραφο του πρακτικού που περιλαμβάνει τα αποτελέσματα των δύο ψηφοφοριών διαβιβάζεται στον Υπουργό Δικαιοσύνης μέσα σε ένα (1) μήνα από τότε που ζητήθηκε η γνώμη της Ολομέλειας και περιλαμβάνεται στην εισήγησή του προς το Υπουργικό Συμβούλιο.

ι) Για την πλήρωση των θέσεων, οι οποίες κενώνονται στις 30 Ιουνίου κάθε έτους, ο Υπουργός κινεί τις διαδικασίες που ορίζονται στην παρούσα το αργότερο ως το τέλος Απριλίου. Αν για οποιονδήποτε λόγο κενωθεί κάποια από τις παραπάνω θέσεις κατά τη διάρκεια του δικαστικού έτους, η διαδικασία κινείται μέσα σε δύο (2) μήνες από την κένωση της θέσης. Όλες οι ανωτέρω προαγωγές λογίζονται από την ημερομηνία υπογραφής του οικείου προεδρικού διατάγματος.»

Άρθρο 37

Επανακαθορισμός του χρόνου υπηρεσίας αποσπασμένων στο Υπουργείο Δικαιοσύνης δικαστικών λειτουργών - Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 61 Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών

Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 61 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών (ν. 4938/2022, Α' 109), περί αποσπάσεων δικαστικών λειτουργών, η λέξη «τετραετίας» αντικαθίσταται από τη λέξη «πενταετίας» και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«β. Δικαστικοί λειτουργοί με βαθμό: πρόεδρου πρωτοδικών και εφέτη των πολιτικών και ποινικών και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, παρέδρου του Συμβουλίου της Επικρατείας και του Ελεγκτικού Συνεδρίου, καθώς και της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας αυτού, εισαγγελέα πρωτοδικών και αντεισαγγελέα εφετών και ανωτέρων, καθώς και δικαστικοί λειτουργοί της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, είναι δυνατόν να αποσπαστούν στο Υπουρ-

γείο Δικαιοσύνης με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται ύστερα από απόφαση του οικείου ανώτατου δικαστικού συμβουλίου. Η απόσπαση αυτή γίνεται για την εκτέλεση νομοπαρασκευαστικών έργων, καθώς και καθηκόντων σχετικών με την εκπαίδευση των δικαστικών λειτουργών, με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση και διαρκεί για χρονικό διάστημα ενός (1) έτους, με δυνατότητα ισόχρονης παράτασης μέχρι τη συμπλήρωση πενταετίας.»

Άρθρο 38

Ένταξη πρωτοδικών ειδικής επετηρίδας στη γενική -Τροποποίηση παρ. 4 και 5 άρθρου 90 Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών

Στο άρθρο 90 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών (ν. 4938/2022, Α' 109), περί ένταξης πρωτοδικών ειδικής επετηρίδας στη γενική, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 διαγράφονται οι λέξεις «μετά από ακρόαση των αιτούντων,» β) στην παρ. 4, προστίθεται δεύτερο εδάφιο, γ) στην παρ. 5, προστίθεται δεύτερο εδάφιο, και το άρθρο 90 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 90

1. Στους υπηρετούντες κατά την έναρξη ισχύος του ν. 5108/2024 (Α' 65) ειρηνοδίκες παρέχεται το δικαίωμα ένταξης στη γενική επετηρίδα, μετά από αίτησή τους, εφόσον έχουν ολοκληρώσει τα υποχρεωτικά προγράμματα επιμόρφωσης του άρθρου 7 του ν. 5108/2024 και έχουν μία (1) τουλάχιστον έκθεση επιθεώρησης του Κεφαλαίου ΙΗ' του Κώδικα αυτού περί διενέργειας επιθεώρησης, από τον αρμόδιο Επιθεωρητή του Αρείου Πάγου της δικαστικής περιφέρειας στην οποία υπηρετούν.

2. Η αίτηση υποβάλλεται την πρώτη εβδομάδα του Μαρτίου κάθε έτους στην γραμματεία του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης. Για την ένταξη στη γενική επετηρίδα και τον ακριβή αριθμό των εντασσόμενων πρωτοδικών ειδικής επετηρίδας αποφαινεται το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης με αιτιολογημένη απόφασή του, η οποία εκδίδεται λαμβάνοντας υπόψη τις εκθέσεις επιθεώρησης, το ήθος, την επιστημονική κατάρτιση, την ποιοτική και ποσοτική απόδοση της εργασίας και την επίδοση αυτών γενικά. Η απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης εφαρμόζεται από τη 16η Σεπτεμβρίου του ιδίου έτους.

3. Το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο Ποινικής και Πολιτικής Δικαιοσύνης επιλαμβάνεται των κρίσεων των παρ. 1 και 2 κατόπιν ερωτήματος που αποστέλλει ο Υπουργός Δικαιοσύνης, μέχρι την 30ή Μαρτίου κάθε έτους, με θέμα την πλήρωση οργανικών θέσεων πρωτοδικών γενικής επετηρίδας σε αριθμό αντίστοιχο των υποβληθεισών αιτήσεων.

4. Οι εντασσόμενοι στη γενική επετηρίδα των πρωτοδικών, κάθε φορά, τοποθετούνται μετά από τον τελευταίο πρωτοδίκη, με βάση τη σειρά που κατείχε ο καθένας εξ αυτών στην ειδική επετηρίδα κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης και καταλαμβάνουν τις οργανικές

θέσεις των πρωτοδικών γενικής επετηρίδας των πρωτοδικείων στα οποία τοποθετούνται. Κατά την ένταξή τους στη γενική επετηρίδα δεν μετατίθενται για μια τριετία χωρίς αίτησή τους.

5. Το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο μπορεί, με αιτιολογημένη απόφασή του, να απορρίψει την αίτηση της παρ. 2, αν κρίνει ότι ο αιτών δεν έχει τη δυνατότητα ένταξης στη γενική επετηρίδα. Ο δικαστικός λειτουργός του οποίου η αίτηση απορρίφθηκε έχει δικαίωμα προσφυγής στην Ολομέλεια του Αρείου Πάγου, εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά των άρθρων 81 και 91.

6. Η απόρριψη της αίτησης δεν αποτελεί κώλυμα για την εκ νέου υποβολή αυτής στο επόμενο έτος.»

Άρθρο 39

Δυνατότητα επίδοσης με ηλεκτρονικά μέσα στους δικαστικούς λειτουργούς - Προσθήκη άρθρου 126Α στον Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών

Στον Κεφάλαιο Α' του Τμήματος Τρίτου του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών (ν. 4938/2022, Α' 109), προστίθεται άρθρο 126Α ως εξής:

«Άρθρο 126Α

Επίδοση με ηλεκτρονικά μέσα

Οι προβλεπόμενες από τον νόμο επιδόσεις προς τους δικαστικούς λειτουργούς δύναται να διενεργούνται με ηλεκτρονικά μέσα στην υπηρεσιακή ηλεκτρονική διεύθυνση του δικαστικού λειτουργού και είναι έγκυρες, εφόσον τα έγγραφα που επιδίδονται φέρουν προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, σύμφωνα με τα άρθρα 25 έως και 27 του Κανονισμού (ΕΕ) 910/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 2014, σχετικά με την ηλεκτρονική ταυτοποίηση και τις υπηρεσίες εμπιστοσύνης για τις ηλεκτρονικές συναλλαγές στην εσωτερική αγορά και την κατάργηση της Οδηγίας 1999/93/ΕΚ (L 257). Η επίδοση του πρώτου εδαφίου γνωστοποιείται ταυτόχρονα με μήνυμα κειμένου που αποστέλλεται στον αριθμό σύνδεσης κινητής τηλεφωνίας του δικαστικού λειτουργού που έχει δηλωθεί από τον ίδιο στην υπηρεσία. Η επίδοση με ηλεκτρονικά μέσα θεωρείται ότι έγινε, εφόσον επιστραφεί από τον παραλήπτη στον διενεργούντα την επίδοση ηλεκτρονική απόδειξη, η οποία πληροί τις προϋποθέσεις του ν. 4727/2020 (Α' 184). Η ηλεκτρονική απόδειξη ισχύει ως έκθεση επίδοσης. Σε περίπτωση μη επιστροφής ηλεκτρονικής απόδειξης εντός σαράντα οκτώ (48) ωρών από την αποστολή του μηνύματος κειμένου στον αριθμό τηλεφωνικής σύνδεσης του δικαστικού λειτουργού, το μήνυμα κειμένου αποστέλλεται εκ νέου στον ίδιο αριθμό. Μετά την παρέλευση πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την αποστολή του δεύτερου μηνύματος κειμένου, επέρχονται τα έννομα αποτελέσματα της επίδοσης. Εφόσον το οικείο πληροφοριακό σύστημα παράγει αυτόματα έκθεση για την ηλεκτρονική αποστολή του προς επίδοση εγγράφου, αυτή φέρει προηγμένη ψηφιακή υπογραφή σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο.»

Άρθρο 40

Άδεια ανατροφής τέκνου, αναρρωτική άδεια και επιμόρφωση πρώην ειρηνοδικών - Προσθήκη παρ. 3Α στο άρθρο 7 του ν. 5108/2024

Στο άρθρο 7 του ν. 5108/2024 (Α' 65), περί κατάργησης βαθμών ιεραρχίας ειρηνοδικών, ειδικής επετηρίδας και καθιόντων επιμόρφωσης, προστίθεται παρ. 3Α ως εξής:

«3Α. Για τις πρώην ειρηνοδικές που κατά το διάστημα που τελούν σε άδεια κύησης ή λοχείας ή ανατροφής τέκνου συμμετέχουν, μετά από επιλογή τους, στα προγράμματα επιμόρφωσης της παρ. 3, παρατείνεται κατά πέντε (5) εβδομάδες η άδεια ανατροφής τέκνου που δικαιούνται. Ομοίως, για τους πρώην ειρηνοδικές που τελούν σε αναρρωτική άδεια και συμμετέχουν, κατ' επιλογή τους, κατά το διάστημα της άδειάς τους στα ανωτέρω προγράμματα επιμόρφωσης, παρατείνεται αντίστοιχα η αναρρωτική τους άδεια για όσες ημέρες η άδεια αυτή συμπίπτει με τη διάρκεια των προγραμμάτων επιμόρφωσης.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΩΝ

Άρθρο 41

Ηλικία διοριζόμενου συμβολαιογράφου - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 21 Κώδικα Συμβολαιογράφων

Στην παρ. 1 του άρθρου 21 του Κώδικα Συμβολαιογράφων (ν. 2830/2000, Α' 96), περί ηλικίας διοριζόμενου, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο διαγράφονται οι λέξεις «και δεν έχει υπερβεί το τεσσαρακοστό πέμπτο (45ο) έτος», β) το δεύτερο εδάφιο διαγράφεται, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Συμβολαιογράφος διορίζεται όποιος έχει συμπληρώσει το εικοστό όγδοο (28ο) έτος της ηλικίας του.»

Άρθρο 42

Ορισμός αριθμού θέσεων προς πλήρωση με εισαγωγικό διαγωνισμό - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 25 Κώδικα Συμβολαιογράφων

Στην παρ. 2 του άρθρου 25 του Κώδικα Συμβολαιογράφων (ν. 2830/2000, Α' 96), περί εισαγωγικού διαγωνισμού υποψηφίων συμβολαιογράφων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) η λέξη «Απριλίου» αντικαθίσταται από τη λέξη «Ιανουαρίου» και β) προστίθενται οι λέξεις «οι οποίες δεν καλύφθηκαν με αίτηση μετάθεσης κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 18 και 28,» και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Στην προκήρυξη ορίζεται ο συνολικός αριθμός θέσεων που θα πληρωθούν σε κάθε ειρηνοδικειακή περιφέρεια των Εφετειών της χώρας, με βάση τις κενές θέσεις που υπάρχουν την 1η Ιανουαρίου του έτους έκδοσης της υπουργικής απόφασης, οι οποίες δεν καλύφθηκαν με αίτηση μετάθεσης κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 18 και 28, ο χρόνος έναρξης του διαγωνισμού, η κατανομή των εφετειακών περιφερειών στα εξεταστικά κέντρα της παρ. 1, και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τον διαγωνισμό.»

Άρθρο 43**Μετάθεση συμβολαιογράφου για λόγους υγείας - Προσθήκη παρ. 4Α στο άρθρο 28 του Κώδικα Συμβολαιογράφων**

Στο άρθρο 28 του Κώδικα Συμβολαιογράφων (ν. 2830/2000, Α' 96), περί μετάθεσης συμβολαιογράφου, προστίθεται παρ. 4Α ως εξής:

«4Α. Συμβολαιογράφοι, στους οποίους έχει αναγνωρισθεί από την αρμόδια Διεύθυνση του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον εξήντα επτά τοις εκατό (67%) για τις κατωτέρω περιοριστικά αναφερόμενες παθήσεις:

α) νεοπλασία κατά την τελευταία πενταετία,
β) αιματολογικές κακοήθειες, δρεπανοκυτταρική αναιμία,
γ) σοβαρή ανοσοκαταστολή, συγγενή ή επίκτητη, μεταμοσχευμένοι που λαμβάνουν ≥ 2 ανοσοκατασταλτικά φάρμακα, HIV με $CD4 \leq 200/\mu L$,

δ) χρόνια νεφρική ανεπάρκεια τελικού σταδίου με εξω-νεφρική κάθαρση, χρόνια ηπατική ανεπάρκεια (κίρρωση),

ε) χρόνια αναπνευστικά νοσήματα μέτριου προς σοβαρού βαθμού: ασθενείς με άσθμα με δύο παροξύνσεις κατά το τελευταίο έτος, παρά τη μέγιστη αγωγή (με β - δι-εγέρτη και εισπνεόμενο κορτικοειδές), ασθενείς με χρόνια αποφρακτική πνευμονοπάθεια (ΧΑΠ) που βρίσκονται σε οξυγονοθεραπεία κατ' οίκον ή παρουσίασαν δύο παροξύνσεις κατά το τελευταίο έτος ή/και μία νοσηλεία σε νοσοκομείο, ασθενείς σε μόνιμη οξυγονοθεραπεία για άλλες αναπνευστικές παθήσεις,

στ) χρόνια καρδιαγγειακά νοσήματα, εφόσον παρουσιάζουν κλάσμα εξώθησης αριστεράς κοιλίας: $\leq 40\%$, ενεργό ισχαιμία του μυοκαρδίου, άνω του μετρίου βαθμού στένωση ή ανεπάρκεια μιτροειδούς ή αορτικής βαλβίδας, πνευμονική υπέρταση, μυοκαρδιοπάθειες,

ζ) αρρύθμιστο σακχαρώδη διαβήτη,

η) δυσμενείς, από πλευράς πρόγνωσης, μορφές σκληρυνσης κατά πλάκας (πρωτοπαθής προϊούσα μορφή και περιπτώσεις δευτεροπαθούς προϊούσας μορφής της νόσου), με υπολειμματική κινητική σημειολογία (ημιπάρεση-ημιπληγία, παραπάρεση-παραπληγία, τετραπάρεση-τετραπληγία, παρεγκεφαλιδική συνδρομή, δυστονία, κ.λπ.) με Π.Α. $\geq 67\%$, μετά από δύο διειστικές κρίσεις, επιτρέπεται οποτεδήποτε και ανεξάρτητα από άλλες προϋποθέσεις να μετατίθενται σε προσωποπαγή θέση σε πρώην ειρηνοδικειακή περιφέρεια της επιλογής τους, κατόπιν σχετικής αίτησής τους, η οποία υποβάλλεται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'**ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΟΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΜΕΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΗΛΙΚΙΑ ΑΠΟΧΩΡΗΣΗΣ****Άρθρο 44****Όριο ηλικίας συμμετοχής στον διαγωνισμό δικαστικών επιμελητών - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 3 Κώδικα Δικαστικών Επιμελητών**

Στην παρ. 2 του άρθρου 3 του Κώδικα Δικαστικών Επιμελητών (ν. 2318/1995, Α' 126), περί του δικαιώματος συμμετοχής στον διαγωνισμό δικαστικών επιμελητών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο

εδάφιο της περ. α) η λέξη «τεσσαρακοστό» αντικαθίσταται από τη λέξη «πεντηκοστό», β) το δεύτερο εδάφιο της περ. δ) καταργείται και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Δικαίωμα συμμετοχής στον διαγωνισμό έχει ο υποψήφιος εφόσον:

α. έχει συμπληρώσει το εικοστό δεύτερο (22ο) και δεν έχει υπερβεί το πεντηκοστό (50ό) έτος της ηλικίας του. Η συμπλήρωση του ορίου ηλικίας λογίζεται ότι επέρχεται στην 1 Ιανουαρίου του έτους κατά το οποίο συμπληρώνεται το εικοστό δεύτερο (22ο) και στις 31 Δεκεμβρίου του έτους κατά το οποίο συμπληρώνεται το πεντηκοστό (50ό) έτος. Η ηλικία αποδεικνύεται με αντίγραφο της ληξιαρχικής πράξης γεννήσεως. Δικαστικές αποφάσεις, που βεβαιώνουν την ηλικία ή διορθώνουν τη ληξιαρχική πράξη ως προς τη χρονολογία γεννήσεως, δεν λαμβάνονται υπόψη,

β) είναι πτυχιούχος Νομικής Σχολής ημεδαπού πανεπιστημίου ή ισότιμου αλλοδαπού, αναγνωρισμένου από τον νόμο,

γ) έχει συμπληρώσει άσκηση έξι (6) μηνών σε δικαστικό επιμελητή, σύμφωνα με τα οριζόμενα ειδικότερα στο άρθρο 6 του παρόντος και

δ) δεν συντρέχουν στο πρόσωπό του τα κωλύματα του επόμενου άρθρου.»

Άρθρο 45**Ηλικία αποχώρησης δικαστικού επιμελητή - Τροποποίηση άρθρου 82 Κώδικα Δικαστικών Επιμελητών**

Στο άρθρο 82 του Κώδικα Δικαστικών Επιμελητών (ν. 2318/1995, Α' 126), περί του ορίου υποχρεωτικής αποχώρησης από την υπηρεσία, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) η υφιστάμενη μόνη παράγραφος, αριθμείται ως παρ. 1, β) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1, βα) οι λέξεις «εξηκοστό πέμπτο» αντικαθίστανται από τη λέξη «εβδομηκοστό», ββ) προστίθενται οι λέξεις «κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης ρύθμισης», γ) προστίθεται παρ. 2 και μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 82 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 82

1. Ο δικαστικός επιμελητής αποχωρεί υποχρεωτικά από την υπηρεσία του στο τέλος του ημερολογιακού έτους, κατά το οποίο συμπληρώνει το εβδομηκοστό (70ό) έτος της ηλικίας του, κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης ρύθμισης, η οποία αποδεικνύεται κατά τα οριζόμενα στην περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 3. Η αποχώρηση διαπιστώνεται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Η παρ. 1 ισχύει αναδρομικά για ένα (1) έτος για όσους το επιθυμούν, κατόπιν αίτησής τους.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'**ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ****Άρθρο 46****Προϋποθέσεις ιατρικώς υποβοηθούμενης αναπαραγωγής - Τροποποίηση άρθρου 1458 Αστικού Κώδικα, αντικατάσταση άρθρου όγδοου ν. 3089/2002**

1. Στο άρθρο 1458 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α' 164) προστίθενται νέα εδάφια, τρίτο και τέταρτο, και,

μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 1458 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 1458

Η μεταφορά στο σώμα άλλης γυναίκας γονιμοποιημένων ωαρίων, ξένων προς την ίδια, και η κυοφορία από αυτήν επιτρέπεται με δικαστική άδεια που παρέχεται πριν από τη μεταφορά, εφόσον υπάρχει έγγραφη και χωρίς αντάλλαγμα συμφωνία των προσώπων που επιδιώκουν να αποκτήσουν τέκνο και της γυναίκας που θα κυοφορήσει, καθώς και του συζύγου της, αν αυτή είναι έγγαμη. Η δικαστική άδεια παρέχεται ύστερα από αίτηση της γυναίκας που επιθυμεί να αποκτήσει τέκνο, εφόσον αποδεικνύεται ότι αυτή είναι ιατρικώς αδύνατο να κυοφορήσει και ότι η γυναίκα που προσφέρεται να κυοφορήσει είναι, εν όψει της κατάστασης της υγείας της, κατάλληλη για κυοφορία. Δεν συνιστά ιατρική αδυναμία κυοφορίας κατά την έννοια του παρόντος η αδυναμία κυοφορίας λόγω φύλου. Η δικαστική άδεια ισχύει μόλις η δικαστική απόφαση που την παρέχει καταστεί αμετάκλητη.»

2. Το άρθρο όγδοο του ν. 3089/2002 (Α' 327), περί προϋποθέσεων εφαρμογής των άρθρων 1458 και 1464 του Αστικού Κώδικα, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο όγδοο

Τα άρθρα 1458 και 1464 του Αστικού Κώδικα εφαρμόζονται μόνο στην περίπτωση που η αιτούσα και η κυοφόρος γυναίκα έχουν την κατοικία τους στην Ελλάδα.»

3. Η παρ. 2 δεν εφαρμόζεται σε υποθέσεις που έχουν εκδικαστεί και δεν έχει εκδοθεί αμετάκλητη απόφαση, μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Άρθρο 47

Δυνατότητα μετάταξης των αποσπασμένων υπαλλήλων φορέων του δημοσίου τομέα στην κεντρική υπηρεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης

1. Το προσωπικό που υπηρετεί με απόσπαση στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης, με φορέα προέλευσης το Υπουργείο Υγείας, το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, τη Γενική Γραμματεία Αντεγκληματικής Πολιτικής του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη και τις εποπτευόμενες από αυτήν Περιφερειακές Υπηρεσίες και τη γραμματεία του Πρωτοδικείου Αθηνών, δύναται να μεταταχθεί, κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης ρύθμισης, κατόπιν αίτησής του και απόφασης του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Δικαιοσύνης, περίληψη της οποίας δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, σε κενές οργανικές θέσεις ίδιου κλάδου, ίδιας ειδικότητας και με την ίδια σχέση εργασίας της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης ή ελλείψει κενής οργανικής θέσης ίδιου κλάδου, ίδιας ειδικότητας και είδους σχέσης εργασίας σε συνιστώμενες προσωποπαγείς θέσεις με ταυτόχρονη δέσμευση ισάριθμων θέσεων μόνιμου προσωπικού στον Οργανισμό της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου. Η αίτηση υποβάλλεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) εργάσιμων ημερών από τη δημοσίευση του παρόντος, στην Κεντρική Υπηρεσία

του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Σε περίπτωση λήξης της διάρκειας απόσπασης πριν από την έκδοση της πράξης μετάταξης, η απόσπαση παρατείνεται αυτοδικαίως έως την έκδοση της πράξης μετάταξης.

2. Το παρόν ισχύει και για όσους υπαλλήλους των φορέων προέλευσης της παρ. 1 εκκρεμεί αίτηση απόσπασης στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

Άρθρο 48

Δυνατότητα έγκρισης και τροποποίησης κανονισμών εσωτερικής υπηρεσίας τακτικών διοικητικών δικαστηρίων από τον σχηματισμό της Ολομέλειας για την επεξεργασία διαταγμάτων - Προσθήκη ένατου εδαφίου στην παρ. 4 του άρθρου 15 του Κώδικα διατάξεων νόμων για το Συμβούλιο της Επικρατείας

Στην παρ. 4 του άρθρου 15 του Κώδικα διατάξεων νόμων για το Συμβούλιο της Επικρατείας (π.δ. 18/1989, Α' 8), περί επεξεργασίας κανονιστικών διαταγμάτων, προστίθεται τελευταίο, ένατο, εδάφιο και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Το Ε' τμήμα επεξεργάζεται τα κανονιστικά διατάγματα με σύνθεση είτε τριμελή, που περιλαμβάνει τον πρόεδρο του τμήματος ή τον αναπληρωτή, ένα (1) σύμβουλο, έναν (1) πάρεδρο και τον γραμματέα, είτε πενταμελή, που περιλαμβάνει τον πρόεδρο του τμήματος ή τον αναπληρωτή του, τρεις (3) συμβούλους, έναν (1) πάρεδρο και τον γραμματέα.

Αν το τμήμα κρίνει ότι, λόγω της σπουδαιότητας των νομικών ζητημάτων που εγείρονται, η επεξεργασία του σχεδίου διατάγματος πρέπει να παραπεμφθεί σε ευρύτερο σχηματισμό, εκφράζει τη γνώμη του και παραπέμπει τα πιο πάνω ζητήματα σε σχηματισμό της ολομέλειας.

Στο σχηματισμό αυτόν συμμετέχουν ο πρόεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας ή ο νόμιμος αναπληρωτής του, έξι (6) συμβούλια και δύο (2) πάρεδροι, τους οποίους ορίζει η ολομέλεια στην αρχή του έτους και για ετήσιο διάστημα που μπορεί να ανανεώνεται. Η ολομέλεια ορίζει επίσης τρεις (3) συμβούλους και δύο (2) παρέδρους ως αναπληρωματικούς.

Κατά τη διάρκεια των δικαστικών διακοπών στο σχηματισμό αυτόν, στον οποίο προεδρεύει ο πρόεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας ή ο νόμιμος αναπληρωτής του, συμμετέχουν οι έξι (6) αρχαιότεροι σύμβουλοι και οι δύο (2) αρχαιότεροι πάρεδροι, που μετέχουν στο οικείο τμήμα διακοπών, αναπληρούμενοι από τους λοιπούς μετέχοντες συμβούλους και παρέδρους, αντιστοίχως, κατά τη σειρά αρχαιότητας.

Δικαίωμα παραπομπής για τον πιο πάνω λόγο έχει και ο πρόεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από αίτηση του αρμόδιου υπουργού.

Οι πάρεδροι, που μετέχουν στην παραπάνω τριμελή ή πενταμελή σύνθεση του Ε' τμήματος και στον προαναφερόμενο σχηματισμό της ολομέλειας, έχουν αποφασιστική ψήφο.

Αν ενώπιον δικαστικού σχηματισμού εγερθεί, κυρίως ή παρεπιμπτόντως, το ζήτημα της νομιμότητας κανονιστικού διατάγματος και ο σχηματισμός αυτός αποκλίνει

από τη γνωμοδότηση του παραπάνω σχηματισμού της ολομέλειας, που έχει ήδη επεξεργαστεί το διάταγμα, το ζήτημα τούτο παραπέμπεται στη δικαστική ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας μπορεί να εισάγει τους κανονισμούς εσωτερικής υπηρεσίας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και τις τροποποιήσεις αυτών προς έγκριση στον σχηματισμό της Ολομέλειας για την επεξεργασία σχεδίων διαταγμάτων, τους οποίους μπορεί, ανάλογα με τη σπουδαιότητα των νομικών ζητημάτων που εγείρονται, να παραπέμπει στην Ολομέλεια του Δικαστηρίου.»

Άρθρο 49

Αύξηση οργανικών θέσεων δικαστικών λειτουργιών πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης με τον βαθμό του εφέτη

Οι οργανικές θέσεις των δικαστικών λειτουργιών πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης με τον βαθμό του εφέτη αυξάνονται κατά πενήντα (50).

Άρθρο 50

Έλεγχος Ειδικού Λογαριασμού Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων - Αντικατάσταση άρθρου 127, προσθήκη παρ. 7 στο άρθρο 163 του ν. 4820/2021

1. Το άρθρο 127 του ν. 4820/2021 (Α' 130), περί των εφαρμοζόμενων διατάξεων για τον έλεγχο του Ειδικού Λογαριασμού Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 127

Έλεγχος Ειδικού Λογαριασμού Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων

Ο έλεγχος του Ειδικού Λογαριασμού Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων είναι ετήσιος τακτικός και δειγματοληπτικός και διενεργείται σύμφωνα με όσα ορίζονται σε κανονιστική απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου.»

2. Στο άρθρο 163 του ν. 4820/2021, περί εκκρεμών ελέγχων λογαριασμών, προστίθεται παρ. 7 ως εξής:

«7. Μέχρι την έκδοση της κανονιστικής απόφασης της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου του άρθρου 127, για τον έλεγχο του Ειδικού Λογαριασμού Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων εξακολουθεί να ισχύει το άρθρο 27 του ν. 992/1979 (Α' 280).»

Άρθρο 51

Παράταση ισχύος του πίνακα επιλαχόντων του διαγωνισμού για την πλήρωση κενών θέσεων του αστυνομικού τομέα της Δικαστικής Αστυνομίας

Η ισχύς του πίνακα επιλαχόντων του διαγωνισμού για την πλήρωση κενών οργανικών θέσεων του αστυνομικού τομέα της Δικαστικής Αστυνομίας που έγινε σύμφωνα με την υπό στοιχεία 1ΔΑ/2023 προκήρυξη του Υπουργείου Δικαιοσύνης (ΑΔΑ: ΨΣΑΛΩ-2ΧΛ), παρατείνεται κατά ένα (1) έτος από τη λήξη ισχύος των πινάκων της κάθε κατηγορίας. Οι κενές οργανικές θέσεις δύνανται να πληρούνται από τον πίνακα επιλαχόντων υποψηφίων της

αντίστοιχης κατηγορίας εκπαίδευσης, κατά φθίνουσα σειρά επιτυχίας, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 51 του ν. 4622/2019 (Α' 133) περί ετήσιου προγραμματισμού προσλήψεων.

Άρθρο 52

Εισαγωγική εκπαίδευση και επιμόρφωση προσωπικού της Δικαστικής Αστυνομίας - Τροποποίηση άρθρου 33 ν. 4963/2022

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 33 του ν. 4963/2022 (Α' 149), περί εισαγωγικής εκπαίδευσης και επιμόρφωσης του προσωπικού του αστυνομικού τομέα της Δικαστικής Αστυνομίας, προστίθενται νέα εδάφια, τρίτο και τέταρτο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Το προσωπικό του αστυνομικού τομέα της Δικαστικής Αστυνομίας, αμέσως μετά από την ανάληψη υπηρεσίας, σύμφωνα με το άρθρο 29, παρακολουθεί ειδική εισαγωγική εκπαίδευση τουλάχιστον τρίμηνης διάρκειας. Το προσωπικό του πολιτικού τομέα της Δικαστικής Αστυνομίας παρακολουθεί υποχρεωτικά επιμορφωτικά σεμινάρια εντός του πρώτου εξαμήνου από την ανάληψη υπηρεσίας. Υπεύθυνη για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση των σεμιναρίων του προηγούμενου εδαφίου είναι η Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών. Οι αμοιβές των επιμορφωτών, καθώς και των ομάδων εργασίας υποστήριξης των επιμορφωτικών αυτών σεμιναρίων καταβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 52 του ν. 4871/2021 (Α' 246) και τις αποφάσεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του.»

2. Στο άρθρο 33 του ν. 4963/2022 προστίθεται παρ. 1α ως εξής:

«1α. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών ορίζονται ο τρόπος διεξαγωγής των επιμορφωτικών σεμιναρίων της παρ. 1 για το προσωπικό του πολιτικού τομέα της Δικαστικής Αστυνομίας, το περιεχόμενο, η διάρκεια και ο χρόνος ολοκλήρωσής τους, η ιδιότητα και ο τρόπος επιλογής των επιμορφωτών, οι προϋποθέσεις για τη σύσταση ομάδας εργασίας από προσωπικό της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργιών για την υποστήριξη των σεμιναρίων, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα σχετικά με την οργάνωση και υλοποίησή τους.»

Άρθρο 53

Όροι αμοιβαίας μετάθεσης αστυνομικού τομέα Δικαστικής Αστυνομίας - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 39 ν. 4963/2022

Στην παρ. 1 του άρθρου 39 του ν. 4963/2022 (Α' 149), περί λόγων και διαδικασίας μεταθέσεων, στο δεύτερο εδάφιο, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) οι λέξεις «κατηγορίας, βαθμού» διαγράφονται, β) προστίθενται οι λέξεις «υπό τον όρο πως σε κάθε υπηρεσία εξασφαλίζεται ο αναγκαίος αριθμός υπηρετούντων ανά κατηγορία» και μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Μετάθεση εντός του ίδιου τομέα επιτρέπεται μετά από αίτηση του υπαλλήλου, μόνον όταν υπάρχει κενή θέση: α) για λόγους υγείας και β) για συνυπηρέτηση. Αμοιβαία μετάθεση επιτρέπεται μετά από αίτηση υπαλ-

λήλου του αστυνομικού τομέα της Δικαστικής Αστυνομίας σε οργανική θέση υπαλλήλου ίδιου κλάδου και τομέα, υπό τον όρο πως σε κάθε υπηρεσία εξασφαλίζεται ο αναγκαίος αριθμός υπηρετούντων ανά κατηγορία.»

Άρθρο 54

Δυνατότητα σύστασης Αυτοτελών Γραφείων Προστασίας Ανήλικων Θυμάτων σε κάθε εφετειακή περιφέρεια - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 74 ν. 4478/2017

Στην παρ. 1 του άρθρου 74 του ν. 4478/2017 (Α' 91), περί σύστασης Αυτοτελών Γραφείων Προστασίας Ανήλικων Θυμάτων, προστίθεται τελευταίο, τρίτο, εδάφιο και η παρ. 1, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Συνιστώνται Αυτοτελή Γραφεία Προστασίας Ανήλικων Θυμάτων «Σπίτι του Παιδιού» στην Αθήνα, τη Θεσσαλονίκη, τον Πειραιά, την Πάτρα και το Ηράκλειο Κρήτης ως περιφερειακές υπηρεσίες του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Η εποπτεία, επιμέλεια και η οργάνωση λειτουργίας τους ανήκει στη Γενική Διεύθυνση Διοίκησης Δικαιοσύνης, Διεθνών Νομικών Σχέσεων και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων με τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Ατομική αξιολόγηση ανήλικων θυμάτων για τον προσδιορισμό ειδικών αναγκών προστασίας σύμφωνα με το άρθρο 68.

β) Παροχή γενικών υπηρεσιών υποστήριξης στα ανήλικα θύματα, σύμφωνα με το άρθρο 62.

γ) Συνδρομή των προανακριτικών, ανακριτικών, εισαγγελικών και δικαστικών αρχών για την προσήκουσα εξέταση ανήλικων θυμάτων κατά τις κείμενες διατάξεις.

δ) Εκτίμηση αντιληπτικής ικανότητας και ψυχικής κατάστασης ανήλικων θυμάτων κατά τις κείμενες διατάξεις από εξειδικευμένο προσωπικό.

ε) Διαμόρφωση κατάλληλων συνθηκών και χώρων για την εξέταση από τις προανακριτικές, ανακριτικές, εισαγγελικές και δικαστικές αρχές ανήλικων θυμάτων και προμήθεια και εγκατάσταση υλικοτεχνικού εξοπλισμού για την καταγραφή της κατάθεσης του ανήλικου με ηλεκτρονικά οπτικοακουστικά μέσα σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Σε κάθε εφετειακή περιφέρεια δύναται με προεδρικό διάταγμα, κατόπιν πρότασης των Υπουργών Δικαιοσύνης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών, να συνιστώνται Αυτοτελή Γραφεία Προστασίας Ανήλικων Θυμάτων, να καθορίζονται οι οργανικές θέσεις του προσωπικού τους και η κατανομή τους.»

Άρθρο 55

Μεταβολή φορέα είσπραξης παραβόλου υποβολής αίτησης για διαπίστευση - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 28 ν. 4640/2019

Στην παρ. 2 του άρθρου 28 του ν. 4640/2019 (Α' 190), περί διαπίστευσης διαμεσολαβητών, στο δεύτερο εδάφιο της υποπερ. β) της περ. Β, η λέξη «Δημοσίου» αντικαθίσταται από τις λέξεις «Ταμείου Χρηματοδοτήσεως Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.)», και η υποπερ. β) της περ. Β) της παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«β. Προϋπόθεση για τη συμμετοχή των υποψηφίων στις εξετάσεις είναι η υποβολή στην Επιτροπή Εξετάσεων

αίτησης, η οποία πρέπει να συνοδεύεται από πιστοποιητικό του Φορέα κατάρτισης, στο οποίο βεβαιώνεται ότι οι υποψήφιοι διαμεσολαβητές έχουν λάβει τη βασική εκπαίδευση και κατάρτιση, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον παρόντα.

Η Επιτροπή Εξετάσεων ορίζει τον τρόπο υποβολής της αίτησης και των συνοδευτικών εγγράφων. Η αίτηση συνοδεύεται από παράβολο εκατό (100) ευρώ υπέρ του Ταμείου Χρηματοδοτήσεως Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.), το οποίο μπορεί να αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Δικαιοσύνης.»

Άρθρο 56

Άμεση ισχύς διάταξης δημοσιοποίησης στοιχείων επικίνδυνου για τη δημόσια τάξη και ασφάλεια καταζητούμενου δράστη κακουργήματος βίας - Τροποποίηση παρ. 7 άρθρου 84Α ν. 4624/2019

Στην παρ. 7 του άρθρου 84Α του ν. 4624/2019 (Α' 137), περί δημοσιοποίησης προσωπικών δεδομένων από την εισαγγελική αρχή, προστίθεται τρίτο εδάφιο και η παρ. 7 διαμορφώνεται ως εξής:

«7. Κατ' εξαίρεση, στα κακουργήματα των άρθρων 187, περί εγκληματικής οργάνωσης, 187Α, περί τρομοκρατικών πράξεων - τρομοκρατικής οργάνωσης, 187Β, περί αξιόποινης υποστήριξης και εκείνων του Δεκάτου Ενάτου Κεφαλαίου, περί εγκλημάτων κατά της γενετήσιας ελευθερίας και οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής του Ποινικού Κώδικα, η εισαγγελική διάταξη εκτελείται αμέσως, επικυρώνεται δε από τον προϊστάμενο της Εισαγγελίας Εφετών εντός είκοσι τεσσάρων (24) ωρών, εφόσον αυτή έχει εκδοθεί από τον Εισαγγελέα Πρωτοδικών. Διαφορετικά, η ισχύς της σχετικής διάταξης παύει αυτοδικαίως με τη λήξη της προθεσμίας των είκοσι τεσσάρων (24) ωρών. Το πρώτο και δεύτερο εδάφιο εφαρμόζονται αναλόγως και στις περιπτώσεις κακουργήματος με στοιχεία βίας, ο δράστης του οποίου κρίνεται από τον αρμόδιο εισαγγελέα ιδιαίτερα επικίνδυνος για τη δημόσια τάξη και ασφάλεια και διαφεύγει τη σύλληψη.»

Άρθρο 57

Επαναπροσδιορισμός των συναρμόδιων υπουργείων και επέκταση του αντικειμένου της κοινής υπουργικής απόφασης για την ειδική ανακριτική πράξη της ανακριτικής διείσδυσης με συγκαλυμμένα στοιχεία ταυτότητας - Τροποποίηση περ. β) παρ. 1 άρθρου 254 Κώδικα Ποινικής Δικονομίας

Στο τέταρτο εδάφιο της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 254 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν. 4620/2019 Α' 96), περί ειδικών ανακριτικών πράξεων επί ορισμένων εγκλημάτων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) οι λέξεις «Οι λεπτομέρειες και η διαδικασία έκδοσης των εν λόγω στοιχείων συγκάλυψης ορίζονται» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Η διαδικασία για την έκδοση των στοιχείων συγκάλυψης του ανακριτικού υπαλλήλου ή του ιδιώτη, η διαδικασία έγκρισης για τη διενέργεια συναλλαγών με αυτά τα στοιχεία, η διαδικασία έγκρισης των

προς διάθεση χρηματικών ποσών για τις ανάγκες της συγκαλυμμένης δράσης, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα καθορίζονται», β) προστίθενται οι λέξεις «, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών», και η περ. β) διαμορφώνεται ως εξής:

«β) ανακριτικής διείδυσης, κατά την οποία ανακριτικός υπάλληλος με συγκαλυμμένα στοιχεία ταυτότητας αναλαμβάνει διεκπεραιωτικά καθήκοντα σε εγκληματική ή τρομοκρατική οργάνωση με σκοπό την εξιχνίαση της δομής της, την αποκάλυψη των μελών της, καθώς και τη διακρίβωση των εγκλημάτων της παρ. 1, την τέλεση των οποίων τα μέλη της οργάνωσης είχαν προαποφασίσει. Τα ίδια καθήκοντα μπορεί να αναλάβει και ιδιώτης υπό τους όρους των παρ. 2 έως 6 και εφόσον κατά τα λοιπά για τη δράση του είναι ενήμερος ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών. Ο ενεργών την ανακριτική διείδυση μπορεί να φέρει συγκαλυμμένα στοιχεία ταυτότητας και φορολογικά ή άλλα στοιχεία και να συναλλάσσεται με αυτά για τις ανάγκες της έρευνας που διεξάγει. Η διαδικασία για την έκδοση των στοιχείων συγκάλυψης του ανακριτικού υπαλλήλου ή του ιδιώτη, η διαδικασία έγκρισης για τη διενέργεια συναλλαγών με αυτά τα στοιχεία, η διαδικασία έγκρισης των προς διάθεση χρηματικών ποσών για τις ανάγκες της συγκαλυμμένης δράσης, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Προστασίας του Πολίτη. Η διενέργεια της ανακριτικής διείδυσης γίνεται υπό την εποπτεία του εισαγγελέα πλημμελειοδικών, για δε τις ενέργειες του συγκαλυμμένου δρώντος ανακριτικού υπαλλήλου ή του ιδιώτη συντάσσεται αναλυτική έκθεση κατά τα άρθρα 148 έως 153. Αποδεικτικά στοιχεία που αποκτήθηκαν με ενέργειες του συγκαλυμμένου δρώντος ανακριτικού υπαλλήλου ή του ιδιώτη, οι οποίες δεν μνημονεύονται αναλυτικά στην έκθεση, δεν λαμβάνονται υπόψη για την καταδίκη του κατηγορουμένου».

Άρθρο 58

Προσφυγή του Εισαγγελέα Εφετών επί διάταξης επιβολής περιοριστικών όρων - Τροποποίηση άρθρου 290 Κώδικα Ποινικής Δικονομίας

1. Στο άρθρο 290 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν. 4620/2019, Α' 96), περί προσφυγής του κρατουμένου, ο τίτλος αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 290

Δικαίωμα προσφυγής επί μέτρων δικονομικού καταναγκασμού»

2. Στο άρθρο 290 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, περί προσφυγής του κρατουμένου, προστίθεται παρ. 4Α ως εξής:

«4Α. Ειδικά όταν επιβάλλονται, με διάταξη του ανακριτή πλημμελειοδικών και με σύμφωνη γνώμη του εισαγγελέα πρωτοδικών, στον κατηγορούμενο μετά την απολογία του, περιοριστικοί όροι, ο εισαγγελέας εφετών, αφού ζητήσει αντίγραφο της δικογραφίας και κρίνει πως με βάση τα στοιχεία της υπόθεσης, συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις για να επιβληθεί στον κατηγορούμε-

νο κατ' οίκον περιορισμός με ηλεκτρονική επιτήρηση ή προσωρινή κράτηση, έχει δικαίωμα, εντός προθεσμίας πέντε (5) ημερών από την έκδοση της διάταξης, να ασκήσει προσφυγή ενώπιον του συμβουλίου εφετών, το οποίο αποφασίζει εντός προθεσμίας πέντε (5) ημερών, για τη διατήρηση των όρων ή την αντικατάστασή τους με κατ' οίκον περιορισμό με ηλεκτρονική επιτήρηση ή προσωρινή κράτηση, διατάσσοντας ταυτόχρονα την έκδοση σε βάρος του κατηγορουμένου εντάλματος σύλληψης.»

Άρθρο 59

Κτηματολογική διαμεσολάβηση σε υποθέσεις με εναγόμενους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και το δημόσιο - Τροποποίηση περ. δ) παρ. 2 άρθρου 6 ν. 2664/1998

1. Στην περ. δ) της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 2664/1998 (Α' 275), περί πρώτων εγγραφών - προθεσμίας αμφισβήτησης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, αα) η λέξη «καλέσει» αντικαθίσταται από τη λέξη «προσκαλέσει», αβ) προστίθενται οι λέξεις «, εκτός των προσώπων αγνώστου διαμονής», β) στο πέμπτο εδάφιο, βα) οι λέξεις «στις παρ. 2 και 3» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στην παρ. 3», ββ) μετά από τις λέξεις «στο άρθρο 7» προστίθενται οι λέξεις «, με την επιφύλαξη του πρώτου εδαφίου της παρούσας», γ) προστίθενται νέα εδάφια έκτο, έβδομο, όγδοο, ένατο, δέκατο, ενδέκατο και δωδέκατο και κατόπιν νομοτεχνικών βελτιώσεων η περ. δ) διαμορφώνεται ως εξής:

«δ) Πριν από τη συζήτηση της αγωγής της περ. α) και επί ποινή απαραδέκτου της συζήτησης ο ενάγων οφείλει να προσκαλέσει, με την αγωγή ή με ιδιαίτερο δικόγραφο, όλους τους εναγόμενους, εκτός των προσώπων αγνώστου διαμονής, σε υποχρεωτική αρχική συνεδρία διαμεσολάβησης ενώπιον κτηματολογικού διαμεσολαβητή που επιλέγεται από ειδικό μητρώο, το οποίο καταρτίζεται και τηρείται σε ηλεκτρονική μορφή από την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης του άρθρου 10 του ν. 4640/2019 (Α' 190). Σε περίπτωση αδικαιολόγητης μη εμφάνισης των εναγόμενων στην υποχρεωτική αρχική συνεδρία επιβάλλεται αυξημένη δικαστική δαπάνη. Σε περίπτωση επίτευξης συμφωνίας, το πρακτικό του διαμεσολαβητή καταχωρίζεται στο κτηματολογικό φύλλο και διορθώνεται η ανακριβής κτηματολογική εγγραφή. Εάν με την αγωγή ζητούνται και γεωμετρικές μεταβολές στα κτηματολογικά διαγράμματα, επισυνάπτονται στο πρακτικό διαμεσολάβησης, επί ποινή ακυρότητας, το τοπογραφικό διάγραμμα γεωμετρικών μεταβολών και το αποδεικτικό ηλεκτρονικής υποβολής του στην ηλεκτρονική βάση του Φορέα, κατά τα οριζόμενα στην περ. ζ) της παρ. 3. Ως προς τα ζητήματα σχετικά με τη διαδικασία της υποχρεωτικής αρχικής συνεδρίας διαμεσολάβησης, το περιεχόμενο και την ισχύ του πρακτικού διαμεσολάβησης εφαρμόζονται αναλόγως τα οριζόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 6, στο άρθρο 7 με την επιφύλαξη του πρώτου εδαφίου της παρούσας, και στις παρ. 1 και 2 του άρθρου 8 του ν. 4640/2019 (Α' 190), αντίστοιχα. Αν μεταξύ των διαδίκων περιλαμβάνονται το Δημόσιο, Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή νομικά πρόσωπα δη-

μοσίου δικαίου, κατά παρέκκλιση της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 4640/2019 και κάθε άλλης αντίθετης διάταξης, αυτοί συμμετέχουν στην Υποχρεωτική Αρχική Συνεδρία Διαμεσολάβησης, στην οποία εκπροσωπούνται από τον αρμόδιο λειτουργό του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και από τους υπηρετούντες νομικούς συμβούλους, ή δικηγόρους με έμμισθη εντολή ή από δικηγόρους με ειδική προς τούτο πληρεξουσιότητα, αντιστοίχως. Οι εκπρόσωποι των προσώπων του έκτου εδαφίου λαμβάνουν μέρος στην Υποχρεωτική Αρχική Συνεδρία και υπογράφουν τα πρακτικά περάτωσης της Υποχρεωτικής Αρχικής Συνεδρίας, της υπαγωγής σε διαδικασία διαμεσολάβησης και της επίτευξης ή μη επίτευξης συμφωνίας. Για τα πρακτικά επίτευξης ή μη επίτευξης συμφωνίας εφαρμόζεται η παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 4640/2019.

Ειδικότερα οι αρμόδιοι λειτουργοί του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους συμμετέχουν στην Υποχρεωτική Αρχική Συνεδρία, μέσω τηλεδιάσκεψης, εκτός εάν εγγράφως δηλώσουν στον Διαμεσολαβητή ότι επιθυμούν τη συμμετοχή τους με φυσική παρουσία. Έως τη διενέργεια της Υποχρεωτικής Αρχικής Συνεδρίας, η οποία, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης, γνωστοποιείται στο Ελληνικό Δημόσιο τουλάχιστον τριάντα (30) ημέρες πριν από τη Συνεδρία, παρέχεται στους αρμόδιους λειτουργούς έγγραφο των αρμόδιων Υπηρεσιών σχετικά με την προβολή ή μη δικαιωμάτων του Δημοσίου επί του δικαιώματος που προσβάλλεται με την ανακριβή πρώτη εγγραφή. Σε περίπτωση μη παροχής του ανωτέρω εγγράφου παράγεται τεκμήριο περί μη προβολής δικαιωμάτων του Δημοσίου. Η μη αποστολή του ανωτέρω εγγράφου, καθώς και η μη έγκαιρη αποστολή του από τον υπάλληλο της αρμόδιας Υπηρεσίας συνιστά ειδικό πειθαρχικό παράπτωμα, για το οποίο επιβάλλονται οι πειθαρχικές ποινές των περ. α) έως ε) του άρθρου 109 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26).»

2. Η ισχύς της παρ. 1 όσον αφορά στο Δημόσιο αρχίζει από τις 16.9.2025.

Άρθρο 60

Επιμόρφωση νομικών παραστατών και λοιπών εμπλεκόμενων μερών στις εναλλακτικές μορφές επίλυσης διαφορών - Τροποποίηση άρθρου 58 ν. 5016/2023

Στο άρθρο 58 του ν. 5016/2023 (Α' 21), περί επιμόρφωσης νομικών παραστατών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) ο τίτλος αντικαθίσταται, β) στην παρ. 1, β) προστίθεται δεύτερο εδάφιο, γ) στο τελευταίο εδάφιο, γ) οι λέξεις «του παρόντος» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της παρούσας», γβ) στο τέλος προστίθενται οι λέξεις «με την επιφύλαξη των ειδικών θεσμικών πλαισίων και των εγκεκριμένων ορίων προϋπολογισμών των Προγραμμάτων, που το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΑΠΔΕ) χρηματοδοτεί, και εντός των εγκρινόμενων ετήσιων και μεσοπρόθεσμων ορίων δαπανών του ΑΠΔΕ», δ) στην παρ. 2, δα) οι λέξεις «οι ειδικότερες λεπτομέρειες για τη διαδικασία» αντικαθίστανται από τις λέξεις «η διαδικασία», δβ) η λέξη «δικη-

γόροι» διαγράφεται, δγ) μετά από τις λέξεις «καταβολής του» προστίθεται η λέξη «επιδόματος», δδ) οι λέξεις «του πρώτου εδαφίου» διαγράφονται, δε) οι λέξεις «ζήτημα και λεπτομέρεια» αντικαθίστανται από τη λέξη «θέμα» και μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 58 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 58

Επιμόρφωση νομικών παραστατών και λοιπών εμπλεκόμενων μερών στις εναλλακτικές μορφές επίλυσης διαφορών

1. Για την αποτελεσματικότερη εκτέλεση των καθηκόντων των δικηγόρων ως νομικών παραστατών κατά τη διαδικασία της διαμεσολάβησης, όπως ρυθμίζεται από τον ν. 4640/2019 (Α' 190), δύνανται οι δικηγόροι να παρακολουθήσουν εξειδικευμένα επιμορφωτικά σεμινάρια σε συγκεκριμένα ζητήματα που αφορούν στον ως άνω ρόλο τους, τα οποία υλοποιούνται για το σύνολο των ενδιαφερόμενων δικηγόρων που υποβάλλουν αίτηση, κατόπιν ανοικτής πρόσκλησης του Υπουργείου Δικαιοσύνης που δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του. Τα επιμορφωτικά σεμινάρια του πρώτου εδαφίου δύνανται να απευθύνονται: α) στους μετέχοντες με οποιονδήποτε ρόλο στις διαδικασίες διαμεσολάβησης και β) σε ασκούμενους δικηγόρους, ανεξαρτήτως αν έχουν συμπληρώσει τον προβλεπόμενο χρόνο άσκησης. Η δαπάνη για την εφαρμογή της παρούσας καλύπτεται από συγχρηματοδοτούμενα από την Ευρωπαϊκή Ένωση προγράμματα, το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης, καθώς και πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, τηρουμένων των κανόνων των κρατικών ενισχύσεων, με την επιφύλαξη των ειδικών θεσμικών πλαισίων και των εγκεκριμένων ορίων προϋπολογισμών των Προγραμμάτων, που το ΑΠΔΕ χρηματοδοτεί, και εντός των εγκρινόμενων ετήσιων και μεσοπρόθεσμων ορίων δαπανών του ΑΠΔΕ.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, καθορίζονται η διαδικασία, το περιεχόμενο, η διάρκεια της επιμόρφωσης, το ύψος της αποζημίωσης των φορέων επιμόρφωσης, τα κριτήρια και ο τρόπος επιλογής τους, το ύψος του επιδόματος που λαμβάνουν οι επιμορφούμενοι, ο τρόπος καταβολής του επιδόματος και ο τρόπος επιλογής τους στα επιμορφωτικά σεμινάρια της παρ. 1, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα για την εφαρμογή του παρόντος.»

Άρθρο 61

Αποζημίωση δικηγόρων για έκδοση πράξεων - Τροποποίηση άρθρου 27 ν. 5095/2024

1. Στην περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 27 του ν. 5095/2024 (Α' 40), περί εξουσιοδοτικών διατάξεων, προστίθενται οι λέξεις «εφαρμοζόμενης αναλόγως της παρ. 3 του άρθρου 108 του π.δ. 26/2012 (Α' 57) σχετικά με την αποζημίωση» και το άρθρο 27 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 27

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης καθορίζονται:

α) οι προϋποθέσεις εγγραφής των δικηγόρων στους ειδικούς καταλόγους: αα) του εβδόμου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 208, και αβ) της παρ. 2 του άρθρου 819 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας,

β) το ύψος της αποζημίωσης των δικηγόρων στις ως άνω περιπτώσεις, ο τρόπος, ο χρόνος και οι λοιποί όροι καταβολής της, εφαρμοζομένης αναλόγως της παρ. 3 του άρθρου 108 του π.δ. 26/2012 (Α' 57) σχετικά με την αποζημίωση,

γ) οι αναγκαίες εγγυήσεις για την αδιάβλητη επιλογή των δικηγόρων, την επιμόρφωσή τους και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων των υποπερ. αα) και αβ).

2. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης μπορεί να οριστεί ενιαίος τύπος πιστοποιητικού κληρονομητηρίου του άρθρου 819 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.»

2. Η ισχύς της παρ. 1 αρχίζει από την 1η.6.2024.

Άρθρο 62

Διαπίστωση κατάργησης παρ. 2 άρθρου 3 ν. 3126/2003

Διαπιστώνεται η κατάργηση της παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 3126/2003 (Α' 66) από την έναρξη ισχύος του Ψηφίσματος της 25ης Νοεμβρίου 2019 της Θ' Αναθεωρητικής Βουλής των Ελλήνων (Α' 187) σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 110 του Συντάγματος.

Άρθρο 63

Δαπάνες εισαγωγικής εκπαίδευσης προσωπικού Δικαστικής Αστυνομίας

1. Οι δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν για την εκπαίδευση του προσωπικού του αστυνομικού τομέα της Δικαστικής Αστυνομίας του άρθρου 33 του ν. 4963/2022 (Α' 149), που έλαβε χώρα από τις 29.4.2024 έως τις 17.8.2024 στη Σχολή Αστυφυλάκων Κομοτηνής, θεωρούνται νόμιμες και δύναται να εκκαθαριστούν και να πληρωθούν σε βάρος των πιστώσεων του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Δικαιοσύνης τρέχοντος οικονομικού έτους, μετά από την έκδοση των σχετικών αποφάσεων ανάληψης υποχρέωσης.

2. Πιστώσεις που βάρυναν ή θα βαρύνουν τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, για την υλοποίηση δαπανών που πραγματοποιήθηκαν ή θα πραγματοποιηθούν και αφορούν στην εκπαίδευση της παρ. 1, καλύπτονται από τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Δικαιοσύνης, με ισόποση μεταφορά πιστώσεων προς το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη, στους αντίστοιχους Αναλυτικούς Λογαριασμούς Εξόδων και Ειδικούς Φορείς που θα υποδειχθούν, κατά αναλογική εφαρμογή της περ. γ) της παρ. 5 του άρθρου 71 του ν. 4270/2014 (Α' 143), περί ανακατανομής πιστώσεων του κρατικού προϋπολογισμού.

3. Στους εκπαιδευόμενους του αστυνομικού τομέα της Δικαστικής Αστυνομίας της παρ. 1, καταβάλλεται εφάπαξ επίδομα σίτισης ύψους εκατόν ογδόντα (180) ευρώ από το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

Άρθρο 64

Αποζημίωση για εργασία καθ' υπέρβαση του υποχρεωτικού ωραρίου - Τροποποίηση περ. α' υποπαρ. 2 παρ. Α άρθρου 20 ν. 4354/2015

Στην περ. α' της υποπαρ. 2 της παρ. Α' του άρθρου 20 του ν. 4354/2015 (Α' 176), περί αποζημίωσης για εργασία καθ' υπέρβαση του υποχρεωτικού ωραρίου και αποζημίωσης για εργασία προς συμπλήρωση του υποχρεωτικού ωραρίου, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο δεύτερο εδάφιο, η λέξη και ο αριθμός «διακόσιες (200)» αντικαθίστανται από τη λέξη και τον αριθμό «διακόσιες είκοσι (220)», β) προστίθεται τέταρτο εδάφιο, και η περ. α' της παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«α. Απογευματινή υπερωριακή εργασία

Για απογευματινή υπερωριακή εργασία μέχρι εκατόν είκοσι (120) ανά υπάλληλο.

Για τα πληρώματα ασθενοφόρων του Ε.Κ.Α.Β. οι ως άνω ώρες ορίζονται μέχρι διακόσιες είκοσι (220) ανά υπάλληλο. Για το προσωπικό των οργάνων ελέγχου της Διυπηρεσιακής Μονάδας Ελέγχου Αγοράς (ΔΙ.Μ.Ε.Α.) του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, η οποία λειτουργεί, βάσει νόμου, σε εικοσιτετράωρη βάση, οι ως άνω ώρες ορίζονται, ειδικά για τα έτη 2022 και 2023, μέχρι εκατόν ογδόντα (180) ώρες ανά υπάλληλο. Από 1.1.2025, για τους δικαστικούς υπαλλήλους, που εμπíπτουν στο άρθρο 2 του Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων (ν. 4798/2021, Α' 68), οι ως άνω ώρες ορίζονται μέχρι διακόσιες (200) ανά υπάλληλο.»

Άρθρο 65

Απαγόρευση συμμετοχής σε εταιρεία με έδρα στην αλλοδαπή για πολιτικά πρόσωπα, απαγορεύσεις συμμετοχής σε εταιρείες με έδρα μη συνεργάσιμα φορολογικά κράτη και κράτη με προνομιακό φορολογικό καθεστώς - Τροποποίηση παρ. 1, 2, 3 και 4 άρθρου 8 ν. 3213/2003

Στο άρθρο 8 του ν. 3213/2003 (Α' 309), περί απαγόρευσης συμμετοχής σε εταιρεία με έδρα στην αλλοδαπή για πολιτικά πρόσωπα και απαγορεύσεων συμμετοχής σε εταιρείες με έδρα μη συνεργάσιμα φορολογικά κράτη και κράτη με προνομιακό φορολογικό καθεστώς, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1, διαγράφονται οι λέξεις «είτε αυτοπροσώπως είτε με παρένθετα πρόσωπα», β) στην παρ. 2, βα) οι λέξεις «των περιπτώσεων θ' και ι' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του παρόντος νόμου ως και στα πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της περ. γ) του άρθρου 6 και της περ. α) του άρθρου 7 του ν. 5026/2023 (Α' 45)» και ββ) προστίθεται δεύτερο εδάφιο, γ) στην παρ. 3, στο πρώτο εδάφιο, διαγράφονται οι λέξεις «ή διά παρένθετου προσώπου», δ) στην παρ. 4, στο εισαγωγικό εδάφιο και στην περ. γ), οι λέξεις «στις παραγράφους 1 και 2» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στην παρ. 2» και οι παρ. 1, 2, 3 και 4, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, διαμορφώνονται ως εξής:

«1. Στον Πρωθυπουργό, στους Αρχηγούς των πολιτικών κομμάτων που εκπροσωπούνται στο Εθνικό ή το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, καθώς και όσων λαμβάνουν κρατική χρηματοδότηση, στους Υπουργούς, στους αναπληρωτές Υπουργούς και τους Υφυπουργούς, στους βουλευτές και τους ευρωβουλευτές και όσους διαχειρίζονται τα οικονομικά των πολιτικών κομμάτων ως ανωτέρω, στους Γενικούς και Ειδικούς Γραμματείς της Βουλής και της Γενικής Κυβέρνησης, στους Περιφερειάρχες και στους Δημάρχους απαγορεύεται η συμμετοχή στη διοίκηση ή στο κεφάλαιο εταιρειών, που έχουν έδρα πραγματική ή καταστατική στην αλλοδαπή.

2. Στους Συντονιστές των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, στους δικαστικούς και εισαγγελικούς λειτουργούς, στους Προέδρους, Διοικητές, Υποδιοικητές και Γενικούς Διευθυντές πιστωτικών ιδρυμάτων, που ελέγχονται από το κράτος, καθώς επίσης στα πρόσωπα της περ. γ) του άρθρου 6 και της περ. α) του άρθρου 7 του ν. 5026/2023 (Α' 45) απαγορεύεται να συμμετέχουν είτε οι ίδιοι, είτε με παρένθετα πρόσωπα, στο κεφάλαιο ή στη διοίκηση εταιρειών, που έχουν πραγματική ή καταστατική έδρα σε κράτος μη συνεργάσιμο στον φορολογικό τομέα ή σε κράτος, που έχει προνομιακό φορολογικό καθεστώς κατά την έννοια του άρθρου 65 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013 Α' 167), και των υπουργικών αποφάσεων, που έχουν εκδοθεί βάσει των ως άνω διατάξεων και ισχύουν κάθε φορά. Η απαγόρευση του προηγούμενου εδαφίου ισχύει και για τα πρόσωπα που συνδέονται με τους υπόχρεους της παρ. 1 με μια από τις σχέσεις της παρ. 4 του παρόντος.

3. Η κατά παράβαση της παρ. 1 άμεση συμμετοχή σε εταιρεία, που έχει έδρα στην αλλοδαπή τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών και με χρηματική ποινή από δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ έως πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ. Η κατά παράβαση της παρ. 2 άμεση ή δια παρένθετου προσώπου συμμετοχή σε εταιρεία, που έχει έδρα σε: α) κράτος μη συνεργάσιμο στον φορολογικό τομέα κατά την έννοια υπουργικής απόφασης, που εκδίδεται σύμφωνα με τις παρ. 1 έως 5 του άρθρου 65 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος ή β) κράτος, που έχει προνομιακό φορολογικό καθεστώς, κατά την έννοια υπουργικής απόφασης, που εκδίδεται σύμφωνα με τις παρ. 1, 6 και 7 του άρθρου 65 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, τιμωρείται με την ίδια ποινή.

4. Για τις ανάγκες του παρόντος άρθρου παρένθετα πρόσωπα των ατόμων, που αναφέρονται στην παρ. 2 του παρόντος, είναι:

α) οι σύζυγοι και οι εν διαστάσει σύζυγοί τους και τα πρόσωπα, με τα οποία έχουν συνάψει σύμφωνο συμβίωσης,

β) οι πρώτου βαθμού συγγενείς τους,

γ) το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο ενεργεί, για οποιαδήποτε αιτία, για λογαριασμό ή καθ' υπόδειξη ή κατ' εντολή άλλου προσώπου, που κατέχει μία εκ των ιδιοτήτων που αναφέρονται στην παρ. 2 του παρόντος.»

ΜΕΡΟΣ Γ'

ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΝΕΟΥ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ

Άρθρο 66

Ένταξη των κινήτρων και προσαυξήσεων του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού στον πολεοδομικό σχεδιασμό - Προσθήκη παρ. 6 στο άρθρο 1 Νέου Οικοδομικού Κανονισμού

Στο άρθρο 1 του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού (Ν.Ο.Κ., ν. 4067/2012, Α' 79, διορθ. σφαλμ. Α' 99), περί πεδίου εφαρμογής, προστίθεται παρ. 6 ως εξής:

«6. Τα κίνητρα και οι προσαυξήσεις του άρθρου 10, των περ. γ) και δ) της παρ. 8 του άρθρου 15 και των παρ. 1 και 2 του άρθρου 25, δύναται να εφαρμόζονται, εφόσον ενσωματώνονται στα Τοπικά και Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια, μέσω καθορισμού ζωνών κινήτρων. Για τον καθορισμό ζωνών κινήτρων, τα Τοπικά και Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια λαμβάνουν υπόψη τη θέση, τον βαθμό της οικιστικής ανάπτυξης του κάθε οικισμού, τις ιδιαιτερότητες, τα χαρακτηριστικά και την εν γένει φυσιογνωμία του, τη φέρουσα ικανότητα, τη συνολική επιβάρυνση της περιοχής και την οικιστική πυκνότητά της.»

Άρθρο 67

Αναθεωρήσεις οικοδομικών αδειών που έχουν εκδοθεί με χρήση κινήτρων

1. Οι οικοδομικές άδειες που έχουν εκδοθεί με χρήση των κινήτρων και προσαυξήσεων των άρθρων 66 και 71, έως και την 11η Δεκεμβρίου 2024 και δεν έχουν εκκινήσει οι οικοδομικές εργασίες έως την ημερομηνία αυτή, υλοποιούνται μόνο αν προηγηθεί αναθεώρησή τους για την αφαίρεση των κινήτρων αυτών, με την επιφύλαξη του άρθρου 68 και της παρ. 2 του άρθρου 70. Η αναθεώρηση του πρώτου εδαφίου διενεργείται από τις αρμόδιες Υπηρεσίες Δόμησης αμελλητί και κατά προτεραιότητα έναντι των λοιπών αιτήσεων, χωρίς την καταβολή οποιουδήποτε φόρου, παραβόλου, εισφοράς και κράτησης υπέρ του Δήμου ή του Δήμου. Φόροι, παράβολα, εισφορές ή κρατήσεις που καταβλήθηκαν υπέρ του Δήμου ή του Δήμου για την έκδοση της αναθεωρούμενης άδειας, κατά το μέρος που αντιστοιχούν στη διαφορά της δόμησης λόγω της αφαίρεσης των κινήτρων και προσαυξήσεων των άρθρων 66 και 71 επιστρέφονται.

2. Σε περίπτωση αναθεώρησης των οικοδομικών αδειών που έχουν εκδοθεί με χρήση των κινήτρων και προσαυξήσεων των άρθρων 66 και 71, αν, έως και την 11η Δεκεμβρίου 2024, έχουν εκκινήσει οι οικοδομικές εργασίες:

α) δεν τίγεται η προ της αναθεώρησης χρήση κινήτρων και προσαυξήσεων,

β) δεν επιτρέπεται η επέκταση της χρήσης των κινήτρων διά της αναθεώρησης, εκτός αν η επέκταση δύναται να προσμετρηθεί στα πολεοδομικά μεγέθη, σύμφωνα με τις ισχύουσες, κατά τον χρόνο αναθεώρησης, διατάξεις, και

γ) εφαρμόζονται το δεύτερο και τρίτο εδάφιο της παρ. 1, περί μη καταβολής και επιστροφής φόρων, παραβόλων, εισφορών και κρατήσεων.

3. Η τήρηση της προϋπόθεσης εκκίνησης των οικοδομικών εργασιών έως και την 11η Δεκεμβρίου 2024 ελέγχεται:

- α) από την οικεία Υπηρεσία Δόμησης σε περίπτωση αναθεώρησης οικοδομικής άδειας ή αυτεπαγγέλτως ή
- β) κατόπιν παρατήρησης Ελεγκτή Δόμησης κατά τη διαδικασία ελέγχου του άρθρου 44 του ν. 4495/2017 (Α' 167).

Άρθρο 68

Περιβαλλοντικό ισοδύναμο

1. Θεσπίζεται περιβαλλοντικό ισοδύναμο για την αντιστάθμιση της χρήσης των κινήτρων και προσαυξήσεων των άρθρων 66 και 71, των οικοδομικών αδειών που:

- α) ακυρώνονται με δικαστική απόφαση ή έχουν προβληθεί με αίτηση ακυρώσεως, η οποία εκκρεμεί και εφόσον έχουν εκκινήσει οικοδομικές εργασίες, έως και την 11η Δεκεμβρίου 2024, και

- β) έχουν εκδοθεί έως και την 11η Δεκεμβρίου 2024 και για τις οποίες έχει, έως την ίδια ημερομηνία, υποβληθεί αίτημα ένταξης σε πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας ή από το Εταιρικό Σύμφωνο Περιφερειακής Ανάπτυξης, υπό την προϋπόθεση έγκρισης του αιτήματος.

2. Το περιβαλλοντικό ισοδύναμο περιλαμβάνει:

- α) την καταβολή τέλους εις ολόκληρον από τους ιδιοκτήτες και τον εργολάβο των κτισμάτων των περ. α) και β) της παρ. 1 σε ειδικό λογαριασμό στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων υπέρ του οικείου δήμου, και
- β) τη λήψη μέτρων, τα οποία εξειδικεύονται σε Ειδικό Σχέδιο Περιβαλλοντικού Ισοδυνάμου Αναβάθμισης Πόλεων (Ε.Σ.Π.Ι.Α.Π.), το οποίο εκπονείται εντός δύο (2) ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Τα μέτρα περιβαλλοντικού ισοδυνάμου είναι ιδίως:

- βα) Η κατά προτεραιότητα απόκτηση από το Δημόσιο ακινήτων με αγορά ή αναγκαστική απαλλοτρίωση για τον καθορισμό κοινόχρηστων χώρων για την εξασφάλιση μέγιστης περιβαλλοντικής ποιότητας σε αναλογία ίση ή μεγαλύτερη του ποσοστού που προκύπτει από τα πολεοδομικά πρότυπα, κατ' αντιστοιχία του ποσοστού του συντελεστή δόμησης που έχει επιτραπεί καθ' υπέρβαση των όρων δόμησης της κάθε περιοχής,

- ββ) η διαμόρφωση νέων και η αναδιαμόρφωση, βελτίωση και αναβάθμιση υφιστάμενων κοινόχρηστων χώρων στον αστικό ιστό, περιλαμβανόμενης και της δυνατότητας εξοπλισμού τους με υπόγειους χώρους στάθμευσης οχημάτων,

- βγ) η δημιουργία, συμπλήρωση, διαμόρφωση και βελτίωση δικτύων κοινόχρηστων χώρων και δικτύων πράσινων παρεμβάσεων στον αστικό ιστό,

- βδ) η κατά προτεραιότητα κατεδάφιση αυθαίρετων ή επικίνδυνων (ετοιμορρόπων) κτισμάτων,

- βε) οι ολοκληρωμένες παρεμβάσεις ανάπλασης σε περιβαλλοντικά και πολεοδομικά υποβαθμισμένες ή κορεσμένες περιοχές, καθώς και σε περιοχές που χρήζουν ειδικής προστασίας, με σκοπό την ανάδειξη και προστασία των περιοχών, τη διεύρυνση του αδόμητου - ελεύθερου χώρου και την αύξηση της αστικής βιωσιμότητας των περιοχών,

- βστ) η χρηματοδότηση δράσεων που περιλαμβάνονται στο από 3.2.2023 Μνημόνιο συνεργασίας με τη Γενική Γραμματεία Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την αποδοχή πρόσκλησης ενδιαφέροντος προς υποστήριξη της ευρωπαϊκής αποστολής των εκατό (100) κλιματικά ουδέτερων και έξυπνων πόλεων,

- βζ) η χρηματοδότηση της απόκτησης διατηρητέων κτιρίων και μνημείων από τον οικείο δήμο, καθώς και η αποκατάσταση δημοσίων διατηρητέων κτιρίων και μνημείων,

- βη) ο καθαρισμός και η οριοθέτηση ρεμάτων και τα έργα διευθέτησης και ανάδειξης αυτών και

- βθ) η χρηματοδότηση της δημιουργίας χώρων πρασίνου.

3. Τα μέτρα περιβαλλοντικού ισοδυνάμου της περ. β) της παρ. 2 εφαρμόζονται σε επίπεδο δημοτικής ενότητας, εκτός από τις περιπτώσεις των μητροπολιτικών συγκροτημάτων Αττικής και Θεσσαλονίκης, όπου εφαρμόζονται σε επίπεδο δήμου.

4. α) Η συνέχιση της υλοποίησης των οικοδομικών αδειών της περ. α) της παρ. 1 επιτρέπεται:

- αα) αν έχει ολοκληρωθεί ο φέρων οργανισμός, από την επανέκδοση της οικοδομικής άδειας, από την οικεία Υπηρεσία Δόμησης, η οποία πραγματοποιείται υποχρεωτικά εντός δύο (2) εργάσιμων ημερών από την εκκίνηση της εκπόνησης του Ε.Σ.Π.Ι.Α.Π. της περ. β) της παρ. 2 και μετά από σχετική αίτηση του υπόχρεου στο ηλεκτρονικό σύστημα «e-adeies», εντός τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, η οποία συνοδεύεται από το αποδεικτικό καταβολής του περιβαλλοντικού ισοδυνάμου και στοιχεία που αποδεικνύουν την ολοκλήρωση του φέροντος οργανισμού. Για την επανέκδοση της οικοδομικής άδειας, καμία άλλη έγκριση, γνώμη ή καταβολή προς το Δημόσιο ή τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης δεν απαιτείται, πλην της διαδικασίας του πρώτου εδαφίου.

- αβ) Αν δεν έχει ολοκληρωθεί ο φέρων οργανισμός απαιτείται, επιπροσθέτως των αναφερόμενων στο πρώτο εδάφιο της υποπερ. αα), έγκριση του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α.) και του Κεντρικού Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής (ΚΕ.Σ.Α.) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν κοινής συνεδρίασης, κατά την οποία συνεκτιμάται η αναγκαιότητα της συνέχισης υλοποίησης της οικοδομικής άδειας δυνάμει τεχνικών, κοινωνικών, οικονομικών και νομικών κριτηρίων. Οι αιτήσεις προς τα Κεντρικά Συμβούλια του πρώτου εδαφίου υποβάλλονται εντός ενός (1) μηνός από την έναρξη ισχύος του παρόντος και εξετάζονται κατά προτεραιότητα εντός ενός (1) μηνός από την υποβολή τους. Η σχετική έγκριση του ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. και του ΚΕ.Σ.Α. επισυνάπτεται στην αίτηση του υπόχρεου στο ηλεκτρονικό σύστημα «e-adeies».

- β) Η υλοποίηση της οικοδομικής άδειας της περ. β) της παρ. 1, επιτρέπεται από την έγκριση του Ε.Σ.Π.Ι.Α.Π., εφόσον καταβληθεί το περιβαλλοντικό ισοδύναμο.

Άρθρο 69

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται κατόπιν πρότασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας,

ύστερα από γνώμη του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α.) και μετά από συνεκτίμηση των μελετών που εκπονούνται στο πλαίσιο της διαδικασίας έγκρισης των Τοπικών Πολεοδομικών Σχεδίων ή των μελετών για παρόμοιου επιπέδου σχέδια, εφόσον υφίστανται:

α) δύνανται να εξειδικεύονται τα μέτρα περιβαλλοντικού ισοδυναμίου της παρ. 2 του άρθρου 68,

β) καθορίζονται:

βα) το ύψος και η διαδικασία καταβολής του τέλους της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 68,

ββ) η διαδικασία εκπόνησης του Ειδικού Σχεδίου Περιβαλλοντικού Ισοδυναμίου Αναβάθμισης Πόλεων της περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 68, συμπεριλαμβανομένης της διαπίστωσης της εκκίνησης αυτής και

βγ) οι όροι και προϋποθέσεις με τις οποίες αποδεικνύεται ότι έχει γίνει εκκίνηση εργασιών έως και την 11η Δεκεμβρίου 2024, για την εφαρμογή των άρθρων 67 και 68.

2. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται κατόπιν πρότασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας ύστερα από γνώμη του ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α., δύναται να εγκρίνεται η εφαρμογή των κινήτρων και προσαυξήσεων των άρθρων 66 και 71 αν, έως την 11η Δεκεμβρίου του 2024, έχουν ληφθεί υπόψη σε εγκεκριμένα:

α) Ειδικά Σχέδια Χωρικής Ανάπτυξης Δημοσίων Ακινήτων,

β) Ειδικά Σχέδια Χωρικής Ανάπτυξης Στρατηγικών Επενδύσεων,

γ) Σχέδια Ολοκληρωμένης Ανάπτυξης,

δ) τροποποιηθέντα ρυμοτομικά σχέδια με άρση απαλλοτρίωσης, και

ε) προεδρικά διατάγματα καθορισμού χρήσεων γης.

Για την εφαρμογή της παρούσας απαιτείται η υποβολή αιτήματος στο ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α., που συνοδεύεται από ειδική τεκμηρίωση, εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

3. α) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, κατόπιν εισήγησης του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, καθορίζονται ο τρόπος και η διαδικασία επιστροφής των φόρων, παραβόλων, εισφορών ή κρατήσεων και το χρονικό διάστημα έκδοσης των αναθεωρήσεων της παρ. 1 του άρθρου 67.

β) Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να εξειδικεύεται και να απλοποιείται η διαδικασία αναθεώρησης για τις περιπτώσεις των οικοδομικών αδειών του άρθρου 67 και να καθορίζεται κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος.

4. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται η διαδικασία και το χρονικό διάστημα εντός του οποίου γνωστοποιούνται προς το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας οι περιπτώσεις εφαρμογής των περ. α) και β) της παρ. 1 του άρθρου 68.

5. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να καθορίζονται:

α) το ελάχιστο περιεχόμενο και οι τεχνικές προδιαγραφές των μελετών των Ειδικών Σχεδίων Περιβαλλοντικού Ισοδυναμίου Αναβάθμισης Πόλεων της περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 68 και

β) το ελάχιστο περιεχόμενο της ειδικής τεκμηρίωσης του τελευταίου εδαφίου της παρ. 2 του παρόντος.

Άρθρο 70

Μεταβατικές διατάξεις

1. Μέχρι την έκδοση του προεδρικού διατάγματος της παρ. 1 του άρθρου 69, αναστέλλεται η επιβολή των κυρώσεων του άρθρου 125Θ του ν. 4495/2017 (Α' 167) επί των κτισμάτων των οποίων οι οικοδομικές άδειες έχουν ακυρωθεί ή ακυρώνονται κατά το μέρος που αφορούν σε χρήση των κινήτρων και προσαυξήσεων των άρθρων 66 και 71 και δεν εφαρμόζεται επ' αυτών το άρθρο 82 του ν. 4495/2017, περί απαγόρευσης δικαιοπραξιών.

2. Τα άρθρα 66 έως 71 δεν εφαρμόζονται για ακίνητα για τα οποία εκδόθηκαν μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος υπουργικές αποφάσεις, με τις οποίες θεσπίζονται ειδικές και εντοπισμένες ρυθμίσεις, που ανάγονται στην προστασία και ανάδειξη διατηρητέων κτιρίων και μνημείων, υπό την προϋπόθεση ότι μέχρι την 11η Δεκεμβρίου 2024 είχαν εκδοθεί οι σχετικές γνωμοδοτήσεις του Κεντρικού Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής. Στις περιπτώσεις αυτές, η έκδοση και η υλοποίηση οικοδομικών αδειών διενεργούνται σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στις υπουργικές αποφάσεις του πρώτου εδαφίου.

Άρθρο 71

Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος, με την επιφύλαξη του άρθρου 68, καταργούνται:

α) η περ. ιδ) της παρ. 6 του άρθρου 11 του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού (Ν.Ο.Κ., ν. 4067/2012, Α' 79, διορθ. σφαλμ. Α' 99), περί μη προσμέτρησης στον συντελεστή δόμησης εσωτερικών εξωστών (πατάρια),

β) η περ. α) και το δεύτερο εδάφιο της περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 19 του Ν.Ο.Κ., περί δυνατότητας κατασκευής χώρου κύριας χρήσης επιφάνειας τριάντα πέντε τετραγωνικών μέτρων (35 τ.μ.) πάνω από το μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος και εξομοίωσης της πισίνας με φυτεμένη επιφάνεια, αντίστοιχα.

ΜΕΡΟΣ Δ'

ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 72

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 16 Μαΐου 2025

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΝ. ΤΑΣΟΥΛΑΣ

Οι Υπουργοί

Εθνικής Οικονομίας
και Οικονομικών

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ

Αναπληρωτής Υπουργός Εθνικής
Οικονομίας και Οικονομικών

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ

Εθνικής Άμυνας

ΝΙΚΟΛΑΟΣ - ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ

Εσωτερικών

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΛΙΒΑΝΙΟΣ

Αναπληρωτής Υπουργός Παιδείας,
Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ

Υγείας

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

Προστασίας του Πολίτη

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

Υποδομών και Μεταφορών

ΧΡΙΣΤΟΣ ΔΗΜΑΣ

Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΣΤΑΥΡΟΣ Ν. ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ

Ανάπτυξης

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ

Εργασίας και
Κοινωνικής Ασφάλισης

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ

Δικαιοσύνης

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ

Πολιτισμού

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ

Μετανάστευσης και Ασύλου

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

Κοινωνικής Συνοχής
και Οικογένειας

ΔΟΜΝΑ - ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ

Ναυτιλίας

και Νησιωτικής Πολιτικής

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ

Ψηφιακής Διακυβέρνησης

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ

Επικρατείας

ΧΡΗΣΤΟΣ - ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΚΕΡΤΣΟΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 16 Μαΐου 2025

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αιτήματος στην ηλεκτρονική διεύθυνση **feksales@et.gr**.
- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας στην ηλεκτρονική διεύθυνση **feksales@et.gr**.
  - Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσauξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσauξάνεται κατά 0,30 €.
  - Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.
  - Υπάρχει δυνατότητα ετήσιας συνδρομής οποιουδήποτε τεύχους σε έντυπη μορφή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

- Α.** Αποστολή των εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ στην ηλεκτρονική διεύθυνση **https://eservices.et.gr**. Σχετικές εγκύκλιοι και οδηγίες στην ηλεκτρονική διεύθυνση του Εθνικού Τυπογραφείου (**www.et.gr**) στη διαδρομή **Ανακοινώσεις → Εγκύκλιοι**.
- Β.** Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

• Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσίευματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: **Καποδιστρίου 34, 10432 Αθήνα**

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ στην ηλεκτρονική διεύθυνση **https://eservices.et.gr**

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γραφείο 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημοσιευτέας Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα έως και Παρασκευή: 8:00 - 13:30

